سەۋدالىق تەئەججۈبنامىسى

ئاپتورى : ئابدۇشۈكۈر مۇھەممەتئىمىن

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى 2000-يىل 7-ئاي 1- نەشرى

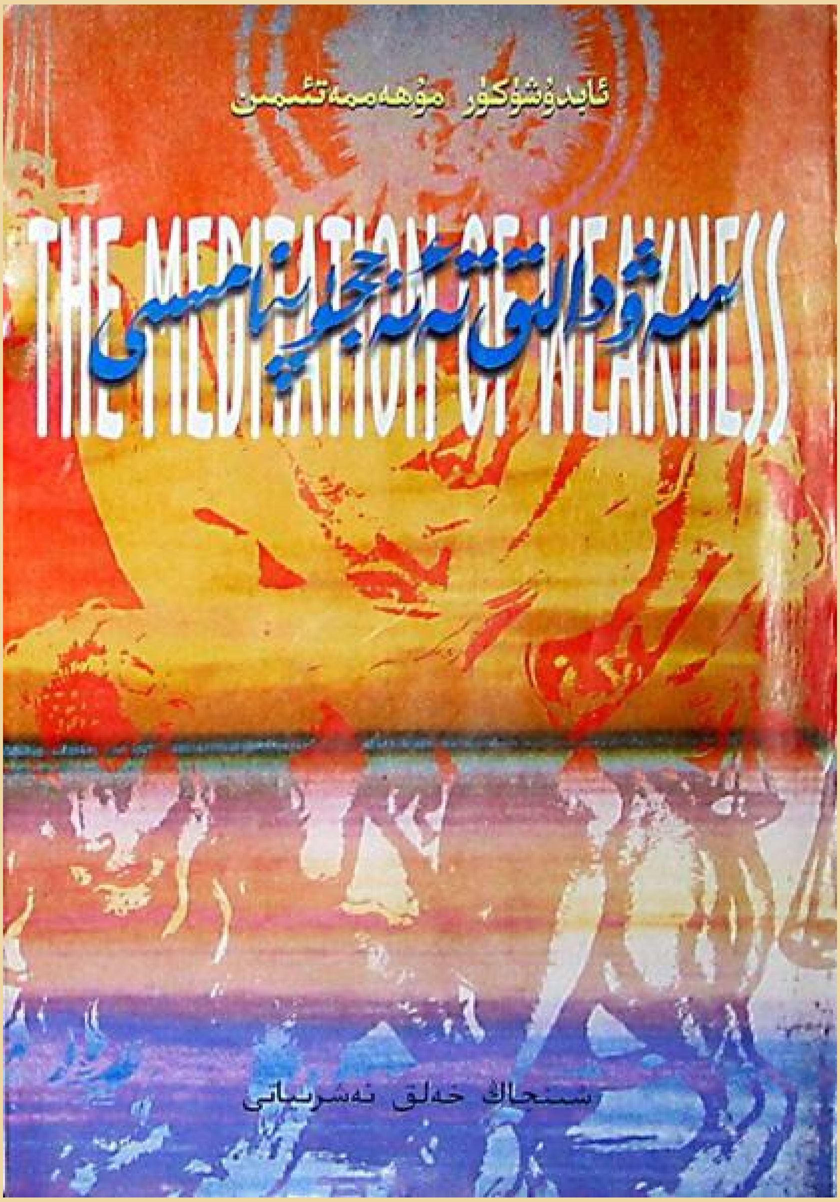

ئاپتوردىن

ئەسسالام كتابخان!

بۇ ، تارىخنىڭ سەۋدالىق يىللىرى يېزىلغان تەئەججۇپنامە . بۇنداق يىللارنى ئاپەت دەپ ئاتساق ئاپەتلىرى تولمۇ پاجىئەلىك . بۇنداق يىللارنى ئامەتلىك دەپ ئاتساق ئۇنىڭ ئىنسانىيەتنىڭ تەجرىبىلىرىنى توپلاپ ، زۇلمەتنى يېڭىپ ئالغا ئىلگىرلىشىگە قوشقان تۆھپىسى ھېكمەتكە باي قىممەتلىك ئامەت ئىكەنلىكىنى ئىنكار قىلغىلى بولمايدۇ . بۇ ، ھەقىقەتەن سەۋدالىق يىللىرى ئىدى . سەۋدالىقنىڭ پاجىئەسى ئىچىدە ،

سەرسانلىق ئىچىدە كۈتۈلمىگەندە كونا يوشۇرۇن خەزىنىگە ئېرىشىپ قېلىش

مۇمكىنچىلىكى نۇرغۇن خەلق چۆچەكلىرىدە ئىسپاتلانغانغۇ ؟

مەن دانىشمەنلەردىن سەبىي بالىلارغىچە ئۈركۈگەن ، تېڭىرقىغان ۋە ئەندىشە

ۋەھىمىسى ئىچىدە سەۋدالىق روھىيىتىگە ئەسىر بولغان يىللاردا ئۆزۈمنى سەۋدالىقتىن

خالىي قىلالمىدىم . بۇ خىل سەۋدالىق ئۇزاق قەرەللىك ئۇيقۇ شارابىدەك مېنىمۇ ئۇزاق

يىللارغىچە مەستلىك ئۇيقۇسىغا غەرق قىلغانىدى . قاباھەتلەرنى ھېس قىلىپ

ھېكمەتلەرنى چۈشىدىم . بىراق ، چۈشىگەنلىرىم سەگەكلىك تەپەككۇرىدىن كۆرە

تولاراق سەۋدالىق شۋىرلاشلىرىغا ئوخشاپ كەتتى . مەن ھۆرمەتلىك كىتابخاندىن

مېنى كەچۈرۈشنى ۋە ساقىينىڭ ئىچۈرگەن شارابىغا تاقابىل تۇرالماسلىقىمنى چوڭقۇر

ھېسداشلىق ئىچىدە نەزەرگە ئېلىشنى ئۈمىد قىلىمەن .

>>سەۋدالىق تەئەججۈپنامىسى << تۆن مونولوگلىرى سۈپىتىدە سەۋدالىق

يىللىرىدىكى سەۋدالىق خاتىرىسى بولۇپ مەيدانغا كەلگەن .

>>سەۋدالىق تەئەججۈپنامىسى << كاككۇكنامىدىن باشلىنىپ ، مارجاننامە ،

سۇمۇرغنامە ، جاھاننەما ئارقىلىق داۋاملىشىپ ، نىجاتنامىدە ئاخىرلىشىدۇ . مەن بۇ

بەش نامىنى نەشر قىلىش ئويىدا يازمىغانىدىم ، كىشىلەرگە كۆرسىتىشكىمۇ ئەندىشە

قىلاتتىم . يەنە نېمىشقىدۇر ئەينى يىللارنىڭ تەپەككۇر ھودۇقۇشلىرىنى

جامائەتچىلىككە تاپشۇرغۇم كەلدى . بۇنىڭدىن مەقسىتىم ، زاماندىشلىرىمنىڭ

ھېسداشلىقىغا ئېرىشىش ۋە گۆدەك پەرزەنتلەرگە ھەقىقىي يورۇقلۇق ، گۈزەللىك ۋە

ياخشىلىقنىڭ قەدىر ـ قىممىتىنى ھېس قىلدۇرۇشتىن ئىبارەت .

ئابدۇشۈكۈر مۇھەممەتئىمىن

(1933.9.28—1995.2.27)

مۇندەرىجە

كاككۇكنامە .... - 6 -

مارجاننامە .... - 33 -

سۇمۇرغنامە .... - 71 -

بىرىنچى باب

كاككۇكنامە

1

ساقاللىرى كامپۇردەك ئاقارغان ، كۆزلىرى چوڭقۇر دېڭىزدەك ئەقىل بىلەن تولغان ھېكىم : ئىلھامنىڭ ھەقىقىي مەبۇدىسى مۇسىي (گىرېك ئەپسانىلىرىدە سۆزلەنگەن ھۈنەر - سەنئەتنىڭ توققۇز مۇئەككىلى) ، دېگەندە ، ئۇنىڭ بېغىدىكى قەپەستە سايراۋاتقان كاككۇك قاقاقلاپ كۈلۈپ كەتتى .

كاككۇك : بەدىنىم پەي زىننەتلىرى بىلەن ياشناپ تۇرسىمۇ ، سەرگۈزەشتلىرىم سېنىڭدىن ئارتۇق . ئىلھامنىڭ ھەقىقىي مەبۇدىسى مۇسىي ئەمەس ، بەلكى قەپەس ، دېدى . كاككۇك ھاياجانلاندى ، قەلبىدىكى ھارارەت ، كۆزىگە ياش زۇمرەتلىرىنى تاقىغانىدى . ئۇ ئەركىن ئۇچۇپ كېتىۋاتقان بىر توپ تۇرنىغا قاراپ ، قەپەس روجەكلىرىنى سىقىمداپ ، كۆكسىنى قەپەس شادىسىغا ئۇرۇپ سايراپ كەتتى . ھېكىمنىڭ زوقلانغىنى ئۇنىڭ نالىسى بولغىنىدەك ، ئۇنىڭ نالىسى قان قۇسقان كاككۇكنىڭ شېئىرىيەتتەك ھەقىقىي قەلبى ئىدى .

2

مەن كىچىك قۇشمەن ، جەڭ دۇمبىغىدەك نەرە ياڭرىتالمايمەن .

مەن كىچىك گىياھ ، ئالەمنى مەھلىيا قىلىدىغان خۇش پۇراقنى تارقىتالمايمەن .

مەندە رەشك ۋە ھەسەت ماجىراسىنىڭ ھەشەمەتلىك بۇژغۇنلىرى يوق .

3

مۇھەببەتنىڭ مەڭگۈ يېڭىلىپ ۋە ئەبەدىي تەكرارلىنىپ تۇرىدىغان مەنىۋى جەننىتى نەدىكى ، مەن ئۇنىڭدىن شېئىرىيەت ئىلاھىنى ئىزدەيمەن .

4

بىقارار ئالەمدە خۇشاللىقلىرىمدىن ۋەھىمە قىلىپ غەمكىن بولىمەن ، غەمكىنلىكىم ئەۋجىگە يەتكەندە قاقاقلاپ كۈلىمەن .

بۇلاق سۈيىگە قاراپ نىدا قىلىمەن : خۇشاللىقلىرىم سېنىڭ ئىلتىپاتىڭ ، گۈزەللىكلىرىم سېنىڭ ئىنئامىڭ ، ۋەھىملىرىم سېنىڭ سالغان قورقۇنچۇڭ ، جاراھەتلىرىم مۇشتۇملىرىڭنىڭ ئىزناسى . ئۆز - ئۆزۈمگە قاراپ قاقاقلاپ كۈلىمەن ، قاقاقلاپ كۈلىمەن ، مەن تارىخنىڭ گۇۋاھچىسى ، سېنىڭ ئەلپازىڭنىڭ ئەينىكى ...

5

ئۈمىد تاڭ شەپىقىنىڭ رەڭدار كۆڭلىكىنى كىيىپ قاقاقلاپ كۈلگىنىدە ، ئۈمىدسىزلىك گۈگۈم ئوتتۇقېشىنى قارايتىپ ، لام - جىم دېمىدى . ئۈمىدنىڭ تەنتەكلىكى بىلەن ئۈمىدسىزلىكنىڭ تەمكىن سىپايىلىكى ئارىسىدا تېڭىرقاپ شۇۋرلايمەن .

6

ھىجران دەشتىدە تۇرغىنىڭدا ساڭا ئىلھام بېغىشلىغان نەرسە ۋىسال ئۈمىدى . ۋىسال بېغىدا سېنى ئالدىراتقان نەرسە ھىجران ۋەھىمىسى . ۋىسال قەدرىنى كۆتۈرگەن نەرسە ھىجران ، ھىجران قەددىنى رۇسلىغان نەرسە ۋىسال...

7

يوقلۇقنىڭ ئۆمدى مولْلۇقنىڭ ۋەھىمىسىدىن ئۇستۈن .

8

ئۆمىد خۇشاللىقى بىلەن ئۆمىدسىزلىك ھودۇقۇشى تۆت كوچا ئاغزىدا دوقۇرۇشۇپ قالدى . ئۇلارنىڭ خالىغىنى شاراب ئىدى .

چۈنكى ئۇ : ئىختىيار يىلپىزىغا سۇمۇرغ قانىتىنى قوشىدىغان خىيالىي سايە .

ھاقارەتلەنگەن روھ شاراب ئىچىدە غالىب .

9

دەريالار سۆيگۈسىنى يادىمغا ئالغىنىمدا كۆزۈمدىن دەريالار ئاقىدۇ .

تاغلار پىراقىنى ئەسلىگىنىمدە چوڭقۇر دېڭىز تېگىگە پاتىمەن .

10

مەن ساڭا تەقلىد قىلىمەن .

زېمىننى سۆيگەن يامغۇر ، چىمەننى ئارىلاپ ئاققان تاغ سۈيى ، قىياغا مەڭزىنى ياققان ئۆركەش ، ئانا باغرىدىكى بوۋاق ، تۆگە ئايىغىدىكى بوتىلاق ، دالا قوينىدىكى خۇشبۇي گىياھ ، جانا لېۋىدىكى تەبەسسۇم ... ئېھ ، ئالەمنىڭ غەرەزسىز پاك مۇھەببىتى ، مەن ساڭا تەقلىد قىلىمەن .

11

مېنىڭ كۆز ياشلىرىم ئازغان چېچىكى ئۈستىدە تىترەپ تۇرغان ئېغىر شەبنەم .

مېنىڭ كۆز ياشلىرىم زېمىنغا تۆكۈلگەن گۈل بەرگىنىڭ مەرسىيىسى . ئۇ زېمىن يۈزىنى غۇنچە گىلەم بىلەن ياساندۇرىدىغان يېشىل باھارنىڭ قەسىدىسى .

12

نۇرانە شولىنىڭ ھەۋىسىدە تۇرغىنىم يوق . ئۇچقان يۇلتۇزدەك قاراڭغۇلۇق ئالىمىگە

قاراپ شىيرىلاي ، نۇرانە شولا كەينىمدە قالسۇن .

13

گۆزىلىم ! ئەينەك بىلەن ھەپىلىشىش ساڭا ئوشۇقچە . قارا ، مېنىڭ مىسرالىرىمغا .

كۆزەت ، مەرمەر ھەيكىلىڭنىڭ ياسىلىشىنى …

مۇھەببەت مۇشتىقىم ! قەدىر ـ قىممىتىڭنى ساختا شۆرىلاشلاردىن ئەمەس ، ھەقىقي

شېئىرىيەت بىناسىدىن ئىزدىگىن . بۇ بىنا ــ مەڭگۈ تورزۇماس چېچەك بىلەن

گۈلىستان …

14

ھەسەل ــ چېچەك شىرنىلىكىنىڭ جەۋھىرى ؛

شېئىر ــ گۈزەللىك تۇيغۇسىنىڭ كىرىستالى .

15

قاش يالىرىڭ بىلەن كىرپىك ئوقلىرىڭ ماڭا يۇرۇش باشلىغاندا غالىبسەن . قەلبىم

قۇدرەتلىك قوشۇنۇڭغا تۇتقۇن بولغىنىدا مەغلۇپسەن!

16

ئىنسانىيەت ئۆزى ياسىغان ئاجايىپ سۆرەتخانىغا كىرىپ قالدى . ئۇ : رەسىملەرنىڭ

تىزىلىپ ، ھەيكەللەرنىڭ جانلىنىپ ، ئۆز ئىختىراچىسىغا >> شاھ << ! دېيىشىدىن

مۇداپىئە كۆرۈپ ، ۋەھىمىلىك چۈش ، شۈبھىلىك مۇھاكىمە ئىچىگە قامىلىپ قالدى …

17

ساداقەت ــ مۇھەببەت دېڭىزىدىكى گۆھەر خەزىنىنىڭ ئومۇمىي ۋەجى .

گۈزەللىك ــ ساداقەت بىغدا گۈزەلنىڭ سۇمۇرغتەك قايتا تۇغۇلغان يېڭى قياپتى .

يۈكسەكلىك ــ ساداقەت بىلەن گۈزەللىكنىڭ مېنى مەھلىيا قىلغان كارامتى .

18

ئەندىشە چەكمىگىن ! چېچەك يەرگە غۇلىمدى ، بەلكى مېۋە قەلبىدىن ماكان تۇتتى . ئىشەنمىسەڭ قارا : بىپايان باغلار باھار بەزمىسىدە چېچەكتىن شەپەق ياساپ سېنى مەپتۇن قىلدۇ . بىخلىنىڭ سىخىيلىق قۇياشىنى كۆرەلىشى مۇمكىنمۇ ؟...

19

كاككۇك ! سەن ھاۋا بوشلۇقىنىڭ ئەركىن مەلىكىسى ، قەپەس ئىستىقامەتگاھىنىڭ مەردانە غەزەلچىسى ، زېمىن يايلىقىنىڭ ئەركە ساياھەتچىسى . ئىنسان ئۈچۈن پەلەكنىڭ نېمىلىكىنى بىلمەيمەن ...

ئانا باغرىدا ئەركە ، تەسەۋۋۇر كۆكىدە ئەركىن ئۆسكەن ئوماق باللىنىڭ كىشلەر ئالدىدا خۇشامەتچى بولمىغانلىرىنى ئاز ئۇچراتقىنىم ئۈچۈن ھەسرەتلىنىمەن ...

20

گۈزەللىكنىڭ مەڭگۈلۈك كۆلكىسىدە تەبىئەتنىڭ نىسبەتلىك مۇزىكىسى تەكرارلىنىپ تۇرىدۇ . قايغۇ مۇشۇ كۆلكىنىڭ ۋەھىمىسى !

21

نىقابىڭ ئۆتكۈر زۇلپىقارىڭنىڭ تەمكىن غىلاپىغا ئوخشاش ، كۆزۈمنى قاماشتۇرۇپ ئەقلىمنى تەڭپۇڭدىن خالاس قىلىدىغان نۇرانە جامالىڭنىڭ رەھىمدار يىپپىنچىسى .

يۈزۈڭدىكى نىقابىڭنى ئېلىۋەت ، بۇ ماڭا مۇقەددەس ئىلتىپات !

ئۆتكۈر زۇلپىقارىنى سانجى ، بۇ ماڭا يېڭى ھايات !

22

ھەسەلچى ھەرە خۇش پۇراق گۈلشەنلەردىن بال نەزمىسى يارىتىدۇ .

گۈلچى كېپىنەك باشقىلارنىڭ ھەمدۇسانالىرىدىن تەمەنناغا تولىدۇ .

تارىخنىڭ مەسخىرىسى ــ روھىيەت جەھەننىمى .

كەلگۈسىنىڭ بارىكاللىسى ــ مەنىۋىيەت جەننىتى .

23

بورانلار ھۇۋۇلايدۇ . مەن چوڭقۇر خىيالغا چۆكمەن .

بورانلار ھۇۋۇلايدۇ . مەن تارام ـ تارام ياش تۆكمەن .

بورانلار ھۇۋۇلايدۇ . مەن قاقاقلاپ كۈلمەن .

بورانلار مەجنۇن تەبىئەتنىڭ مەسخۇي پوپوزىسى . ئۇنىڭ ھۇۋۇلاشلىرىنىڭ ئەۋجىدىن ئەجدىھا سۈرەتلىك جۇدۇن دىۋىسىنىڭ ئۆلۈم نوپۇزىنى سېزىمەن . مېنىڭ قورقىدىغىنىم گۈلشەننى ناز ۋە سۈلكىتى بىلەن رەڭمۇرەڭ چېچەك بىلەن زىنىنەتلىگەن ، خۇش پۇرىقى بىلەن مەھلىيالىقنىڭ ھېكمىتىنى تونۇتقان ، ئەترگۈلگە بۇلبۇلنى ، مەشۇقىغا ئۆز مەھبۇبىنى ئاشىق قىلغان مۇھەببەت ئىلاھىنىڭ ساخاۋەتلىك نوپۇزى . ئۆلۈم نوپۇزىدىن چۆچۈش ئارسىزلىق ؛ مۇھەببەت شەپقىتىدىن سىرتتا قېلىش شەۋكەتسىزلىك . قاقلاپ كۈلگىنىمدە ئەنبىيالار ھاياجانلىنىدۇ .

24

گۈلگە مەپتۇن بولساڭ ، ئۇنى ئۆز پايىسىدىن جۇدا قىلما .

گۈزەللىككە مەپتۇن بولساڭ ، ئۇنىڭ ئىختىراچىلىرىنى ئاسرا .

25

گۈزىلىم ! سۈرمە ئىشلەتمىگىن ، قېشىڭنىڭ قارىلىقىنى تونۇپ يەتمىدىڭمۇ .

پەرىشتەم ! گۈل قىسمىغىن ، ھۆسنۈڭدىكى چىمەنلەرنى ئىقرار قىلمىدىڭمۇ .

سەن گۈزەللەرنىڭ مالائىكى ، گۈزەللەرنىڭ نەمۇنىسى . بۇ سېنىڭ ئەڭ ئېغىر ، ئەڭ قايغۇلۇق قىسمىتىڭ!

26

ھەسەلچى ھەرە ئۆز پادىشاھىنى خۇش پۇراق بال جەۋھىرى بىلەن باقىدۇ .

ھەسەلچى ھەرە پادىشاھى ئىشچى ھەرىسىنىڭ بېشىنى ئۈزۈش ئالدىدا تەنتەنە بىلەن :

ۋاپاغا جاپا قىلغان ، دەپ ۋارقىرايدۇ .

ـــ دەرھەقىقەت ، ـــ دەيدۇ باشقا ئىشچى ھەرىلىرى ، ـــ چۈنكى ھەرە پادىشاھىنىڭ ئىككى بېقىنىدا تەرسانىڭ غەزىپىگە قۇدرەت بېرىپ تۇرىدىغان شەمشەر قانىتى ئارتۇق .

27

سەن شېشە قەدەھكە مەي قۇيغاندا ، مەن كۆز چانىقىمغا مەرۋايىت تىزدىم .

سەن شارابىڭنى لېۋىڭگە تەگكۈزگەندە ، مەن سۆيگۈ كەلكۈنىدە بىھوش ئاقتىم .

سېنىڭ ئىشىڭ : ساقىيدەك قەدەھ كەينىگە ، چولپاندەك بۇلۇت ئارىسىغا يوشۇرۇنماق .

مېنىڭ ئىشىم : پاتقاقلىق دالادا جۇنۇنلۇق پىرىسىنى ئوينىماق .

28

كۆلكىلىرىڭ چېچەك گۈلزارىدىن ئۇرغۇغان خۇش پۇراق . سېنىڭ يىغاڭ بوستانغا چېچىلغان يامغۇر ئۇنچىسى .

29

گۈزەللىكنىڭ تەمەنناسىز تەبىئەتىنىڭ تېپىلغۇسىز ئىنئامى . ئۇنىڭ قوزغايدىغىنى مۇھەببەت بىلەن رەشك . مۇھەببىتىم تۆپەيلى سېنى ئۇلۇغلايمەن . ئۇلار رەشكلىرى تۆپەيلى ھەسەت ۋە ئىغۋا توقۇشىدۇ . بۇلبۇللىرىڭنىڭ مەدھىيىسى بىلەن بىھوش بولما . ھۇۋقۇشلىرىڭنىڭ پىتنىسى بىلەن ھالىڭدىن كەتمىگىن . يۈكسەكلىك راۋىقىغا چىقىپ ئالەمنى كۆزەت . ئۇنىڭسىز گۈزەللىكنىڭ ھاقارەتلەنمىگىنى يوق !

30

قورقۇپ تۇرساڭمۇ يەنىلا ئۆمىدلىنىپ تۇرىدىكەنسەن ، سېنىڭ مايىل بولىدىغىنىڭ خۇشامەتتىن ئىبارەت بولىدۇ . خۇشامەت ــ روھىيەت تىلەمچىلىكى .

31

شېئرىيەت دىۋانى ــ تۈزۈمايدىغان گۈل سېۋىتى .

ئېھ ، ئىدراك ۋە تەپەككۇر دۇنياسىنى مەپتۇن قىلغان گۈزەللىك ! مېنىڭ شېئىرلىرىم سېنىڭ مەڭگۈلۈك سەپىرىڭگە پەقەت بىر قونالغۇلۇق ھەدىيە بولالىسا ئىدى ...

32

بىلىم ، قابىلىيەت ، ۋىجدان ۋە قىسمەتكە ئوخشاشلا ، مۇھەببەت ، گۈزەللىك ، ساداقەت ۋە ئاقىۋەتلەرمۇ بىر ـ بىرىدىن ئايرىم نەرسىلەر ئىكەنلىكىنى ئويلىغىنىمدا ، ئۇلارنىڭ رىقابىتىدىن چۆچۈيمەن . ئۇلارنىڭ مۇجەسسەملىكىنى ئىزدەيمەن .

33

ياشلىق سۆبھىسىدە گۈزەللىك بىر مەھەللىك سۆيگۈ نەغمىسى بىلەن تەبەسسۇم قىلغىنىدا ، قېرىلىق گۈگۈمىدا يۈكسەكلىك مەڭگۈلۈك ھېكمىتى بىلەن سېنى چاقىرىپ

پىچىرلايدۇ . ئۇنىڭ دېگىنى تولىمۇ ئاددىي ، بىراق قىيىن بىرگىنە سوئال : دۇنيانى تونۇدۇڭمۇ ؟ ...

34

ھادىسىلەر دۇنياسىغا يوشۇرۇنغان ماھىيەتلەر قەسرىگە كۆزۈم چۆشكەندە ئىختىيارسىز مەپتۇن بولىمەن . بۇ يەردە ماڭا ئۆز جامالىنى كۆرسىتىۋاتقىنى ھەقىقەتلەر پەرىسىدىن ئىبارەت . ئاشىقلار پاجىئەسىدەك ئۇنىڭمۇ پاجىئەلىرى ئېغىر ...

35

سۆيگىن مېنى ، جىگىرىم ، كەچ كىرىپ قالدى ، سۆيگىن . چۆشكەندە گۈلشەن چۆشەرسەن . ۋىسال خۇشاللىقلىرىمنى تەسەۋۋۇر يالقۇنلىرى بىلەن شولىلاندۇرۇپ ، مەنمۇ بۇلبۇل بىلەن گۈلنىڭ سۆيۈشكىنىنى چۆشەرمەن .

36

نۇر ــ ئاسمان جامىدا جۇلا قىلغان ، قارا بۇلۇتنى مەستلىكتىن قىزارتىۋەتكەن سېھىرلىك شاراب .

ھايات ــ ئۆلۈم دېڭىزىدا نۇر چېچىپ كېتىۋاتقان ماياكلىق كېمە .

ئۆلۈم ــ ھاياتنىڭ قەرزىنى قىستاپ يۈرگەن سۈتخور ، يۈرەكسىز مۇھەببەتنىڭ ئاشىقى ، مۇزلىغان ۋۇجۇدنىڭ مۇرەببىي .

ئۆلۈم ۋەسۋەسىسنى يېڭىپ ، ھاياتنىڭ نۇرانە تەبەسسۇمىدىن زوقلىنىمەن .

37

ئاي ھۆسنىنى يۈزۈڭگە بەردىڭ ، نېمە ئۈچۈن ؟

تۈن رەڭگىنى چېچىڭغا بەردىڭ ، نېمە ئۈچۈن ؟

مېنى ئىشقىڭ تۈپەيلى ھايات ۋە مامات ئارىسىدا شەرمسار قىلىش ئۈچۈنمۇ!

38

گۈللىرىڭگە زوقلىنىمەن ، يوپۇرماقلىرىڭغا ئېھتىرام بىلدۈرىمەن . چېچەكلىرىڭ خېرىدارلىق تاپقاندا تەمەننا قىلمىغىن ، سېنىڭ قەدرىڭنى ئاشۇرغىنى ۋاپادار يوپۇرماق .

39

قەدىمي زېمىندا يارالغان قەدىمي ئەپساندىن خاۋاتىرلىنىمەن : ترويالىقلار بىلەن گرېكلار تىغ سوقۇشتۇرغاندىكى چاقماق ، ئېلىنانىڭ ترويا سېپىلىدا ئاققۇزغان يامغۇردەك كۆز يېشى ، ھەسەت ۋە جېدەلگە تۈگۈن بولغان گۈزەللىك ئىقتىدارى ، ئېرىدانىڭ ئىلاھلار ئارىسىغا سالغان رەشك ۋەسۋەسىسى ، ئاپوللۇ بىلەن ئافىنانىڭ پايىپېتەكلىكى ، زېۋسنىڭ بىپەرۋالىقى مېنى چۆچۈتىدۇ . گۇناھسىزلار قۇربانلار تويىغا ئايلانغانسېرى ، ئەيىبلىك ئىلاھلار ئەۋجەرەپ كەتمىگەندۇ ...

40

تەقدىر ــ بۇ قىسمەت ۋە ئىرادىنىڭ جېڭى .

قايغۇ ياشلىرى ــ بۇ تەقدىر جېڭىدە ئىرادىنىڭ ئاققۇزغان پاك قېنى .

قىسمەتسىز مۇھەببەت سەپەرگە چىقمىغان كېمە . پاراغەت شەربىتىدىن سىياھ ياساپ بولمىغىنىدەك ، تۇرغۇنلۇق قومۇشىدىن قەلەم ئۆستۈرگىلى بولماتتىمۇ .

گۈزەللىك چېچىكى يۈكسەكلىك خۇش پۇرىقىنى چېچىپ تۇرغىنىدا تەقدىر ئەجدىھاسىغا قىلىچ كۆتۈرمەي تۇرالامسەن !

41

تىكەنسىز سېرىق چېچەكنىڭ مەپتۇن قىلارلىق خۇش پۇرىقى يوق .

42

قايغۇ ــ خۇشاللىق كۆلكىلىرى قاچىلانغان قاپ.

43

بەخت دەرگاھىدا مۇلايىم تەبەسسۇم قىلىشنى ، بەختسىزلىك ئېلكىدە قاقاقلاپ كۈلۈشنى ئۆگەن . ئازغان شوخسى ئالدىدا سۇمۇرغ گەۋدەڭنى ئەگمە .

44

كۆز ياشلىرىڭنىڭ ئۈنچىلىرى خۇشاللىق شولىسى بىلەن سۆيۈشكەندە مەڭزىڭدە ھەسەن - ھۈسەن جۇلا قىلغۇسى .

45

شىرىندەك جانان بىلەن ئۈمىد تۇلپىرى ئۈستىدە ئىئۇشال ئۇچرىششنى بىلگىن ؛
خىسراۋدەك خاقان بىلەن ئۈمىدسىزلىك غارى ئالدىدا قاقاقلاپ سۆزلىششتىن يانما !

46

خۇش پۇراق تۆكۈپ تۇرغان نەرسە چوغ ئۈستىگە تاشلانغان سەندەل ياغىچىنىڭ ۋىدالىق يىغىسى . مەشۇت بېرىۋاتقان نەرسە ئۆلۈم زىندانىغا بەند بولغان غوزەك قۇرتىنىڭ پىداكار جەستى .

شام ئۆز ھاياتىنى نۇرانە يىغىسى بىلەن ئاخىرلىتىدۇ ؛ ئىپار كېيىكى بىباھا مۇشكى تۈپەيلى سەييات قولىدا بىگۇناھ جان ئۈزىدۇ .

پەزىلەتلىرىڭنىڭ قىممىتىگە تەمەننا قىلماي ، ئۇنىڭ قىسمەتلىرىگە پەخەس بول .

47

ئۇ تېخى سەبىي ئىدى ...

ئۇنىڭ ئالدىغا سۆرەتلەر ئالبۇمى بىلەن شېئىرلار دىۋانىنى قويدۇم . ئۇ خىنە ياققان ئىنچىكە قوللىرى بىلەن شېئىرلار دىۋانىنى بىر چەتكە سۈرۈپ قويۇپ ، مەھلىيا ئۇتنى بىئارام تۇتاشتۇرىدىغان گۈھەر كۆزىنى ئالبۇم سەھىپىلىرىگە تاشلىدى . ئۇنىڭ كۈلۈپ تۇرغان كۆزىگە پۈتۈن سۆرەتلەر كۈلۈپ جاۋاب قايتۇرۇشقا مەجبۇر قىلىنغاندەك ئىدى .

مەن چۈشەندىم : ئۇ ھېسسىيات كەپتىرىنى سۆيگۈ ئاسمىنىغا ، ھەسەلچى ھەرىسىنى گۈلىستان سەيرىگە تېخى ئۇزاتمىغانىدى ...

ئۇ تېخى گۆدەك ئىدى ...

ئۇنىڭ شېئىرلار دىۋانىغا شەيدا بولىدىغان چېغى ، ئۇنىڭ قەلبى تەنھا گۈزەللىكنىڭ شىكايىتىنى ئاڭلاپ ، كۆكسى سۆيگۈ ئوقى بىلەن جاراھەتلىنىپ ، كۆكسى چىمەن تىكەنلىكى بىلەن شىكەستىلەنگەندىن كېيىنلا باشلىنىدىغانلىقىغا شۈبھىلەنمەيتتىم .

48

گۈزەللىك ! سېنى ئىزدەپ ھەشەمەتلىك قەسىرلەرگە تەلپۈنمەيمەن .

مۇھەببەت ! سېنى ئېلكىمگە ئېلىش ئۈچۈن يىراق ئەھلىسەلىپ (ياۋروپا خرىستىئانلىرى بىلەن ئەرەبلەر دۇنياسى ئارىسىدا ئېلىپ بېرىلغان دىنىي ئۇرۇشلارنى كۆرسىتىدۇ)كە قاتناشمايمەن .

ئەقدەم شۈكى : غالىبنىڭ نەيزە ـ سادىقلىرىغا تۇتقۇن بولغان ۋىسال مۇقەددەس مۇھەببەت ئەمەس ، بەلكى مەنىسىز مۇردىنىڭ قالدۇقى ...

مېنىڭ ئىزدەيدىغىنىم تەلۋىلىك بىلەن ئىزدەش ؛ مېنىڭ رەت قىلىدىغىنىم مەغرۇرلۇق بىلەن رەت قىلىش .

49

شېئىر ۋە ناخشىلىرىم بىلەن سېنى كۈيلەيمەن . ئۇنىڭسىز سۆيگۈ خۇپپىيانە ھەسرەت چېكىش . تەپەككۇر ۋە تەسەۋۋۇرلىرىم بىلەن سېنى ئۇلۇغلايمەن ، ئۇنىڭسىز قەدىرلەش مەبۇتقا چوقۇنۇش .

50

شېئىرلىرىم ـ ھاياتىنىڭ رەڭدار شەپىقى . ئالەم بىنا قىلغۇچى براخما (بۇددا دىنىدىكى بىر ئىلاھ) دۇنيانى ئىخترا قىلغىنىدەك ، مەن گۈل ۋە نۇر بىلەن ياقۇتتەك ئاسمان ، رەڭدار بۇلۇت ۋە ھەسەن ـ ھۆسەن ياسايمەن . مېنىڭ ھۈنىرىم ئىلھام مەبۇدىسىنى جاھاننەما ئەينىكىدە كۆرستىپ ئۇنى بەشەرىئەت (ئىنسانىيەت دېگەن مەنىدە(كە سوۋغا قىلماق .

51

گۈزىلىم ، پەرىشتىدەك گۈزەللىكىڭگە تەمەننا قىلمىغىن . بىقارار گۈزەللىك سېنىڭ ھۆسنۈڭدە جىلۋىلىنىپ مېنى ئالدىغىنىدەك ، مېنىڭ جىسمىمغا شولا سېلىپمۇ سېنى ئالدايدۇ .

52

كۆز يېشىمنىڭ ئۈنچىلىرى مەڭزىڭنى زىننەتلىسە ؛

ئاھۇ پىراقىمنىڭ ئىزغىرىن شاملى مۇشكىن چاچلىرىڭنى ئەتىۋارلاپ سىلىسا ؛

يېرىلغان يۈرىكىمنىڭ بىگۇناھ قېنى لەۋلىرىڭنى لاكتەك بويىسا ؛

شېئىرلىرىم بىلەن ساڭا غولمايدىغان ھەيكەل ياسسام ...

بۇلار ، مېنىڭ ئەڭ چوڭ كۆڭۈل ئازادىلىكىم!

53

دېڭىز ، ئېھ جاھان دەرۋازىسى ، دوستلۇق بوسۇغىسى ، دۇنيانىڭ دەرىخانىسى ، ئالەمنىڭ ئەينىكى ، سەن زېمىن كۆكسىدىكى يۈرەك . سەنسىز ئالەم نادان ۋە تەرسا .

54

سۆيگۈ دېمەك قاناتسىز قۇشنىڭ ئۇچۇش ئىستىكى .

سۆيگۈ دېمەك ھاياتلىق ئۈمىدىنىڭ دېرىكى .

سۆيگۈ دېمەك ھېسسىيات يۈرىكىنىڭ ئىدراكى .

سۆيگۈ دېمەك ئىختىيار مۈلكىنىڭ سۇلتان بېگى .

55

ئاشىقىم ! بىر جۈپ بۇلبۇلدەك سايرىشىپ ، ناخشىلىرىمىزنى ئاڭلىشىپ ، بىر جۈپ چېچەكتەك ئېچىلىپ ، خۇش پۇراق بىلەن بىر ـ بىرىمىزنى زىياپەت قىلايلى .

مەن ناخشا ساتقۇچى ياكى ناخشا بىلەن كۆڭۈل ساتقۇچى ئەمەس . ناخشىنى ئۆگىنىپ بولمايدۇ ، پەقەت ئۇنى تەكرارلاشنىلا ئۆگىنىپ بولىدۇ .

شۇنداق . مۇھەببەت تۈگىمەيدىغان ناخشىنىڭ ئۈزۈلمەيدىغان بۆلىقى .

56

بۇلبۇل سايرىغان شاخنىڭ ئۇنچىلىرى چوغدەك قىزىل ،

سۆيگىنىڭدە قالدۇرۇپ كەتتىڭ چېكەمدە قان قىزىل .

ئەتىرگۈل ئۇنىڭغا توپىا خۇشبۇي گويا سەبدە چېچەك ،

بىز سۆيۈشسەك گۈل بەرگىمۇ ئۆزگىرىپ بولغان قىزىل .

57

قارا چېچلىق خىيالى بىلەن سىنەمدە ئىلھام قوزغايمەن . قەلىمىمنى كۆز يېشىم بىلەن

ئۇچلاپ بولەيمەن . ئەتىرگۈلدىن سىياھ ياسايمەن . ئۆمرۈم بويى سېنى كۈيلەيمەن .

58

ئەۋەتكەن گۈلدەستەڭنى پۇراپ بىھوش بولىمەن . ئىجازەت قىلساڭمۇ سۆيۈشكە

پېتىنالمايمەن .

59

مېنىڭ شېئىرلىرىم مۇھەببەت ئىلاھىنىڭ شىكايەتنامىسى . مېنىڭ شېئىرلىرىم ھاياتلىق

سەپىرىدىكى بىر ئەۋلاد ئىنسانىيەتنىڭ ئۆتەڭخانىغا قالدۇرىدىغان قونالغۇلۇق

خاتىرىسى . مېنىڭ شېئىرلىرىم بالدۇر يورۇپ كەتكەن ئاشىقنىڭ كەينىدىن كېلىدىغان

مەشۇققىغا يوللىغان ئامانەتنامىسى .

60

گۈزىلىم ، سەن قېرىمايسەن . قېرىيدىغىنى كۆزۈمنىڭ كۆرۈش قۇۋۋىتى .

گۈزىلىم ، سەن ھەسرەتلەنمەيسەن . ھەسرەتلىنىدىغىنى ئۆمۈر چەكلىمىلىرى تۈپەيلى

ھايات دۇنياسىدىن يىراقلاپ كېتىۋاتقان مېنىڭ قەلبىم .

سەن شېئىرلىرىم بىلەن ياشايسەن . مەن بولسام زېمىن بىلەن مەڭگۈ قۇچاقلىشىمەن .

61

ھەقىقىي گۈزەللىكنى ھەقىقىي شائىرنىڭ قەلبىدىن ئىزدە . ئۇنىڭ قەبرى دىۋان

گۈلزارىدىكى سۆيگۈ ھەيكىلىنىڭ ئاستىدىكى مىسرالار ئارىسىدا . ئۇ يازمايدۇ ، ئىلھام

بېغىشلايدۇ .

62

يار چىشلىگەن غورا ، ۋازىغا تىزىلغان ئالمىدىن لەززەتلىك .

63

مەن ھاياتىمنىڭ سەرگەردانى ، ئۇنى ئىزدەيمەن . مەن قەلبىمنىڭ باغۋىنى ، ئۇنى پەرۋىش قىلىمەن . بېغىمنىڭ باراقسان مېۋىلىرى ئالدىدا ئەما مەن ، ئۇنى كۆرەلمەيمەن . ئۇنىڭ شېرىن ھىدىنى سېزىمەن ، ئۇنى تۇتالمايمەن .

سەھەر ئويغاندىم ، قۇشلار بىلەن تەڭلا .

گۈل ئىبادەتخانىسىغا يول ئالدىم ، تاڭ نەسىمى بىلەن تەڭلا .

شەبنەم شارابىنى ئارقا ـ ئارقىدىن يۇتتۇم ، قىزىللىق ئىچىگە ـ چېچەك ۋە خىجىللىق ئىچىگە غەرق بولدۇم ، بۇلبۇل بىلەن تەڭلا .

گۈل ئىبادەتخانىسىدا تىلەندىم ، ئېھ گۈل ! مېنىڭ گۇناھلىرىمنى كەچۈرگىن . مېنىڭ گۇناھلىرىم شېئىرىمدا . ئۇ روھىيەت كائىناتىدىكى قەلب يۇلتۇزى . ئۇنىڭدا ھېچقانداق ئېغىرلىق يوق . پۈتۈن ئېغىرلىق مېنىڭ گۇناھلىرىمدا .

خىجىللىق ئىچىدە جاكارلىدىم : ئېھ گۈل ! مېنىڭ شېئىرلىرىمنى قوبۇل قىلغىن . مېنىڭ ھاياتىم شېئىرىمدا . ئۇ مېنىڭ ئاشىقلىق ئەرزنامەم ، بۇ ، سېنىڭ گۈزەللىكىڭ ئىقرارىم ، بۇ ، مېنىڭ ساڭا ئاتىغان مەرۋايىت خەزىنەم .

65

زېمىن بولۇشنى خالايمەن ، زىلۋا بويىۇڭ ئۇنىڭدىن مەدەت كۈتسە ؛

سۇ بولۇشقا ھەۋەس قىلىمەن ، سۇمبۇل چاچلىرىڭ ئۇنىڭغا چۈمۈلسە ؛

يورۇقلۇق بولۇشنى ئىستەيمەن ، قارا كۆزۈڭ ئۇنى سۈمۈرسە ؛

شامال بولۇشنى ئارزۇ قىلىمەن ، ئىپار گەۋدەڭ ئۇنى خۇشبۇي قىلسا .

66

مۇھەببەت زۇمرەتلىرىنى ئىزدەپ ، شېئىرىيەت گۈزەللىكىنىڭ يۈكسەك مۇنارىنى تىكلە . مۇھەببەت سۇ تېگىدىكى ئەمەس ، يالقۇنلۇق ئوت ئىچىدىكى ئەمەس . بوران ـ جۇدۇنلار ئىچىدە ئەمەس ، ماسۇق بۇلۇتلار قوينىدىكى ئەمەس ... مۇھەببەت بۇلارنىڭ گىرەلەشكەن جايىدا ، تۆت كوچىنىڭ ئاغزىدا .

67

ئارام ئال ، بۇلبۇلۇم ، چارچىدىڭ ، ئارام ئال . ئۇيقۇ بىلەن ئۆتكۈز ئايدىڭ ئاخشامنى . مەن داۋاملىتاي سېنىڭ مۇڭلۇق ناخشاڭنى .

ئارام ئال ، گۈزىلىم ، چارچىدىڭ ، ئارام ئال . ئۇخلا چېچىڭ بىلەن يېپىپ كۆكسۈڭنى . مەن سىزاي زوقۇم بىلەن سېنىڭ گۈزەل ھۆسنۈڭنى .

68

مەن مۇھەببىتىمنى ئىزدەيمەن . ئۇنىڭدىن يوقالغان ئۆزۈمنى دېرەكلەيمەن . مەن مۇھەببىتىمنى تۇتۇۋالىمەن ، ئۇنىڭدىن قەقنۇستەك قايتا تۇغۇلىمەن .

69

گۈزەللىك قىچقىرىپ سېتىلىدىغان تاۋار ئەمەس .

ئۇ ، ئالەمنىڭ ۋۇجۇدى .

مۇھەببەت تەرسانىڭ مەزھىپى ئەمەس .

ئۇ ، ھاياتنىڭ نۇرى .

70

مۇھەببەت ــ ئوچۇق خۇپپيانىلىك ، ئۇ تارتىنىش قۇتىسىدىكى ئوت مەلىكىسى .

مۇھەببەت ــ خۇپپيانە ئوچۇقلۇق ، ئۇ چوغ تاجىنى تاقىمىغان چاقماق شاھزادىسى .

71

خۇشاللىقلىرىڭدىن قايغۇ شارابى ئىچتىما . مەستلىك قۇيۇنى مەيخاناڭنى ۋەيران قىلىدۇ .

قايغۇلىرىڭدىن شادلىق مەيزىپى ھازىرلا . مەشرەپلىرىڭنىڭ ھەلقىسى بىخۇد ئۆتمىسۇن .

72

سەيياھ ۋە قەقنۇستىن ئىپتىدا بولغان ئاھاڭ ، داۋۇت ۋە سۇلايماندىن ئاپىرىدە بولغان مۇزىكا ، قەلەمدىن قەدىم ، قەغەزدىن پىشقەدەم بولغان بۇ ناۋانى سۇ توپانى ، ئوت قىيامىتى ۋە ئىمامى مەھدىنىڭ ئاخىر زامانى ئاياغلاشتۇرالمايدۇ . ئۇ ئىنسان جەۋھىرىنىڭ ھايات كەۋسىرىدىن ئالغان قۇدرىتى ، يۈرەك قۇشىنىڭ ئەقىل گۈل قاچىسىدىن ئىچكەن شەبنىمى .

سەن ئۇنىڭغا يېڭى گۈلىستان بېغىشلا ! ئۇ ساڭا يېڭى تۈيغۇ بېغىشلىغۇسى ...

73

لالە غۇنچىلىرىغا بىتاقەت بۇلبۇل : ئەي گۈلۈم ئېچىلساڭچۇ ، دېدى .

لالە غۇنچىسى گۈل بەرگىنى ئاچتى . لالىلەر بۇلبۇلنى ئورىۋېلىشتى . بىراق ، بۇلبۇل خۇشال بولمىدى .

بۇلبۇل گۈل لالىرىگە قاراپ نىدا قىلدى : ماڭا كېرىكى گۈزەللىك خەزىنىسى ئەمەس ، ئۇ چىرايلىقلىقنىڭ زىندانى ، بېزەكلەرنىڭ قەپىسى ؛ ماڭا كېرىكى ئىشق - مۇھەببەت

بولغان سىنەڭدىن ئۆرغۈپ چىقىپ ، بىئارام كۆڭلۈمگە ئارام بېرىدىغان بىباھا يۈكسەك سۆزلىرىڭ ، دېدى .

لالىلەر قاقاقلاپ كۈلۈشتى ، ئۇنىڭ خۇش پۇرىقى چېچىلدى . شەبنەم پىيالىلىرىگە مەيلەر قۇيۇلدى . ئىشق بىلەن كۆيلەنگەن يۈكسەكلىك گۈزەللىكنى ھېكمەت دۇرلىرى بىلەن شولىلاندۇرغانىدى .

بۇلبۇلنىڭ كۆڭلى ئېچىلدى گۈلزار ئاشىقى ، بۇلبۇلى ئازادىگە ئايلاندى .

74

كۆزلۈم گۈزەللىكنىڭ چىنلىقى ئۈچۈن شاھىت . سۆزلۈم ئۇنىڭ ئىقرارنامىسى . ھاياتىم ئۇنىڭ ھىمايىچىسى بولمىغان قۇربانى .

75

سەن ھەقىقەتنىڭ خۇش پۇراق بىلەن بېشارەت بېرىدىغان ئىلاھى .

سەن ماڭا سىر ، چۈنكى : سېنىڭ بەدىنىڭ ئېپار بىلەن يۇيۇلغانمىدۇ ياكى سېنىڭ ئىچكەن سۈيۈڭ ئېپار بۇلىقىنىڭ شەربىتىمىدۇ ۋە ياكى سېنى گۈزەللىكلەر ئىلاھى خۇش پۇراقلار دەرياسىغا چىلىغانمىدۇ ، بۇ ماڭا يوچۇن .

مەن پەقەت سېنىڭ جىگدىلىك مەھەللىدە تۇغۇلۇپ ، جىگدە چېچىكى قىسىپ ئۆسكىنىڭنىلا بىلىمەن . شاپتۇللۇق باغ مەھەللىرىدىن سېنىڭچە خۇشئېپار چىقمىغان .

76

تەبىئەت بىر ئۈلۈغ گارمونىيە ، بىر ئۈلۈغ مۇھەببەت ماگنىتى ...

تەبىئەت سۆيىدۇ ئۆز مەشۇقىنى ، سۆيگۈدىن راۋاندۇر بىپايان ئالەم ،

بىلمەن يارالغان تۇرۇپ سۆيگۈدىن ، شۇ سۆيگۈ تۈپەيلى گۇناھكار ئادەم .

77

مۇھەببەت يەلكىنىگە چۈشكىن ، پاجىئەلە دېڭىزىغا راۋان بول .

يۈكسەكلىك تۈلپىرىغا مىنگىن ، كىشلىك دالاسىغا چاپ .

78

ئاھ ، مۇھەببەت ، مۇھەببەت ...

سەن سېھرىگەرنىڭ نەي ساداسى ئەمەس ، شەيدايىلىقنىڭ مۇناجاتى ؛ سەن

ئېزىتقۇلۇق تۇمانلىرى ئەمەس ، ئارزۇلۇق ئۈمىدنىڭ گۈزەل پەرىشتىسى ؛ سەن

ئۆتمۈشنىڭ ھەسرىتى ئەمەس ، كەلگۈسىنىڭ شولىسى .

79

ئاي يورۇقى ، يېقىملىق يېرىم قاراڭغۇلۇق .

مەي تەسىرى ، نازۇك يېرىم ھاياتلىق .

سەن بىلەن سەيلە قىلىپ كۆزلىرىڭگە يېنىپ ـ يېنىپ قارىماق ،

ۋىنوسىزمۇ مەست قىلىدىغان شېرىن ئىچىملىك ...

80

ھايات ئۈمىدى چوڭ گۈلخان ، مۇھەببەت ئۇچقۇنى ئۇنىڭدىن تارار .

مۇھەببەت ئۇچقۇندىشى لاۋۇلدەك يالجىتىدۇ ئىختىيار .

بايلىق بىلەن نامراتلىق ئۇنى قىلار ئوخشاشلا بىقارار .

81

مەيلى سەرۋىي قەددىڭدە ياسا پاجىئەلىك دار ، مەيلى ئۇنىڭدا مەن قالارمەن ئەيساغا

ئوخشاپ ئۆمۈرۋار .

مەيلى چىمەن كۆكسۈكىنىڭ دالاسىغا تاشلانسام ، مەيلى يۈسۈپتەك ماكان بولسۇن ماڭا چاھۇغار .

مەيلى بۇدۇر چاچلىرىڭ ئۇپۇقۇڭغا غەرق ئېتەي ، چور تان بېلىق يۇنۇسقا بولغان كەبى ساھىپكار .

مەيلى ئىشقىڭ پىراقى ئوتقا سالسۇن قەقنۇستەك ، بولسام لېۋىڭ ئابىدىن تىرىلمەككە ئۈمىدۋار .

82

مۇھەببەت ، ئىناۋەتلىك سەزگۈ ، شېرىن زوراۋانلىق ...

ئۇنىڭ ئالامەتلىرىنى ھېس قىلىمەن ، ئۇنىڭ ماھىيەتلىرىنى چۈشەنمەيمەن . ئۇنى چۈشىنىپ بىلىشكە ئاجىزمەن ، چۈشەنمەي قۇربان بولۇشقا قۇدرەتلىكمەن . بۇنىڭ شاھىتى : ۋاپاسىزلىق ئالدىدا زارلانمىغانلىقىم ...

83

ئۈمىد ، ئۈمىد ، ماڭا كېرىكى ئاشۇ نۇرانە ئۈمىد ... ئۈمىد ئۇ نېمە ئىدى ...

ئۈمىد ــ قاراڭغۇ كېچىدىكى شولىلىق چىراغ .

ئۈمىد ــ تەسەۋۋۇر دەرىخىدىكى رومانتىك قۇشى قونىدىغان چاڭگا .

ئۈمىد ــ رېئاللىقتىن بىزار بولغان مېڭىنىڭ لىرىك ئايۋانىدىكى شېرىن چۈشى .

ئۈمىد ــ روھىيەت شىپاگىرىنىڭ تۇتىيا دورىسى .

ئۈمىد ــ پىل جىسمىنى پەيدەك ئۇچۇرىدىغان قانات .

ئۈمىد ــ يۇلتۇزلار چاچقۇلىرىنى سامادا ئارقانسىز كۆتۈرۈپ تۇرىدىغان ماگنىت .

ئۈمىدسىزلىك ــ قىيامەت ...

84

ئاي يورۇقى مەپتۇن قىلمامدۇ سېنى ، دىل شاۋقۇنى مەجنۇن قىلمامدۇ سېنى .
سالقىن شامال قۇندۇز چاچلىرىمنى يۈزۈڭگە ياپقاندا ، ئىللىق سۆيگۈ تەسىر قىلمامدۇ
ساڭا . ئىككى سىنە ، زىل - بوم تار بىر چېلىنسا ھايات زوقىن ئەسىر قىلمامدۇ ساڭا .
مەن ساڭا ئوقۇغاچ مەدھىيە - ساما ، يۇلتۇزلار ئويناپ ساما . بەلكىم شۇڭا
ئېگىلگەندۇ يادەك ساما .

85

ئىككى يۈرەك قىسمەتىنىڭ ئۇلى ، ئىككى يۈرەكتىن قىسسە باشلىنىدۇ .

86

بارلىق ياخشى ئارزۇلىرىڭنى ھايات ۋاقتىدا بىجا قىلىپ ، بارلىق ياخشى
ھىممەتلىرىڭنى ئۇنىڭ بېشىدىراق تۈگەتكىن . ئۆزۈڭ توغرىلىق دوزاخ قاپقىسى
ئالدىدا ئاقلىغۇچىلىق قىلما ، جەننەت ئىشىكى ئالدىدا ھەسرەت چەكمە .

87

سەن ئەجدادىڭدىكى ، ياق - ياق ، پۈتۈن ئىنسانىيەتتىكى ھەممە گۈزەللىكلەرنىڭ
مۇنەۋۋەر ۋارىسى . سېنىڭ قەلبىڭ ئۇلارنىڭ سەرگۈزەشتلىرىنىڭ ئەسلىمىسى ، ئۈمىد -
ئارزۇلىرىنىڭ شولىسى .سەن ئىككىنچى ئېلىنا ، ياق - ياق گۈزەللىكنىڭ بىغۇبار
ئۈلگىسى .

88

ۋاقىت زومگىرى سېنىڭ ھۆسنۈڭدىكى گۈزەللىك خەزىنىسىگە چاڭ سالىدۇ . ھەسرەت

زىمىستانى قۇندۇز چېچىكىغا قىراۋ تاشلايدۇ . ھەۋەس كۆزلىرى خېرىدارلىق زوقنى

بىۋاپالىق بىلەن گۇگۇمدىن تاڭغا يۆتكەيدۇ .

89

بەخت سازنى تەڭشە .

ئىككى تارنى بىر ـ بىرىگە مۇجەسسەم قىلغىن .

ماسلاشمىغان تارلاردىن مەرسىيە ئاھاڭى ئاڭلىنىدۇ .

90

ۋاقىتنىڭ ئەجدىھاسىدىن غالىب چىقىش ئۈچۈن شۇنداق گۈزەللىك چوققىسىغا چىققىنكى

، كەلگۈسىدە جىسمىڭ تەبىئەت قوينىغا ، روھىڭ خەلق قەلبىگە كۆمۈلىدىغان

بولسۇن . ئالەمدىن كەتكەن گۈزەللىكنىڭ روھىيەت مەنسىدىلا كىشلەرنىڭ ئەقىل

كۆزىنى قاماشتۇرىدىغانلىقىغا ئىشەنمەمسەن ؟

91

مۇھەببەت كۆزۈمگە سېھرىگەرلىك ئەينىكىنى تاقىدى ، ساڭا ئالتۇندىن ھەل ياللاتتى .

92

ۋاقىت ــ قۇدرەتلىك نوپۇز .

ۋاقىت ــ رەھىمسىز زوراۋان . ئۇ شىر ۋە يىلپىزنى يىقىتىپ ، يۇلتۇزلارنى كۆچۈرۈپ ،

سۈيقەستلەرنى چىرىتىپ ، سىرلارنى ئاچىدۇ . ئەسىرلەپ ياشىغان تۇتى ، يۈز يىللاپ

ياشىغان ھىيلىگەر تۈلكە ، مىڭ يىللاپ كۆكەرگەن ئارچا ۋاقىت سەيياتى ئالدىدا

ئاجىز ئەسىرگە ئايلىنىدۇ . نۇھنىڭ كېمىسى ، پىرئەۋىن مۇمىياسى ، ساكيامۇنىنىڭ

جەسەت ساندۇقى ، ئىبراھىمنىڭ غارى ۋاقىت ئالدىدا زەئىپ . ۋاقىت ھاياتلىق

ئورمىسنى ئورىدىغان ئورغاق ، گۈزەللىك يايلىقىدا جەۋلان قىلىپ يۈرگەن ئۆتكۈر چالغا .

ئېھ ، سۆيۈملۈكۈم ، گۈزىلىم . پۈتۈن كائىنات زالىدىكى بىھېساب نەقىشلەر ئارىسىدا ساڭا يېتىدىغان ئۇلۇغۋار ئەسەر يوق . سەن ئەڭ ئالىي گۈزەللىكنىڭ ئەڭ نوپۇزلۇق ئۆلگىسى . قارا ، ئەنە ۋاقىت ، ئۇ يۇلتۇزلار ئارىسىدا پىرقىراپ يۈرمەكتە . ئۇ مېنىڭ تىنىقلىرىم ، سېنىڭ تەبەسسۇملىرىڭ ئارىسىغا يوشۇرۇنغان .

كەل سۆيۈملۈكۈم ، گۈزىلىم ، مېنىڭ قاناتلىرىم ئاستىغا كىرگىن . ۋاقىتنى قايغۇ - ھەسرەت ، ئارزۇ - ئارمان بىلەنمۇ ، ھۆسن ئالىيجانابلىقى بىلەنمۇ ئەيۋەشكە كەلتۈرەلمەيسەن . ئۇنى مەڭگۈ گۈزەللىكنىڭ تىللاردا داستان بولىدىغان ئەسلىمىسى — مېنىڭ شېئىرلىرىم يېڭىدۇ . ئۇ ئالەم سىرلىرى بىلەن تويۇنغان ، ئالەم ئەقلى بىلەن نۇرلانغان ، ئۆلمەسلىك ئالمىسى بىلەن ئۆزىنى زىننەتلىگەن ، ئۇ ياۋا گىياھ ئۇرۇقىدەك ھەممىشە تۆكۈلۈپ ۋە قايتا كۆكىرىپ تۇرۇشتىن ئىبارەت ئۆلمەسلىك جادۇسى بىلەن سېھىرلەنگەن . ئۇنىڭغا قۇدرەت بېغىشلىغان نەرسە ، جىمىكى زىنۋىسلارنىڭ زىنۋىسى بولغان ئىنسانىيەت .

93

مېنىڭ يۈرىكىم مۇھەببەت توپىسى بىلەن قاتۇرۇلۇپ ، ئىشق ئوتىدا پىشۇرۇلغان پىرامىدا .

ئۇنى نىل ياقىسىدىن ئىزدىمىگىن ، ئۇ مىسرالار دالاسىدىكى جەزىرىگە كۆمۈلگەن . ئۇ يەردە ۋاقىت توزانلىرى بىلەن ئىقلىمنىڭ جۇدۇنلىرى يوق .

94

كۆزۈمنىڭ رەسىم رامكىسىدا سېنىڭ سۈرىتىڭ .

قەلبىمنىڭ شېئىرىيەت دىۋانىدا سېنىڭ روھىڭ .

95

سېنى سۆيىمەن ، بىلىپ - بىلمەي سېنى سۆيىمەن .

سېنى ياخشى كۆرۈشۈم بەخت ئەمەس ، ئۇ ئازابىنىڭ بېشارىتى . بەخت ، مېنىڭ بەختىم مېنىڭ سېنى سۆيۈشۈمدە ئەمەس ، سېنىڭ مېنى سۆيۈشۈڭدىلا .

سېنى سۆيىمەن ، بىلىپ - بىلمەي سېنى سۆيىمەن . مەشۇقسىز ئاشىقنىڭ مۇھەببىتى قىسمەتنىڭ ئېزىقتۇرۇشى ياكى شۇبھىلىك ئامانەت . ئۇ تەگرىسىز ئىستىقامەتنىڭ ئەجىرسىز ئېتىقاد بولغىنىغا ئوخشاش بەختسىز بىچارىلىك . مېنىڭ ئىزدەيدىغىنىم : كۆڭلەكلىرى باغنىڭ چىتلىرىدا يىرتىلغان ، تەنلىرى تىكەندە قانىغان ، قىسمىتى غەزەل بولغان يۈرەكنىڭ بەختى — ئەجىرلىك مەمنۇنىيىتى ...

96

مەشۇقى قولىدىكى خام چۈچۈك ئالمىنىڭ باققال ئالمىلىرىدىن لەززەتلىك بولغان تەمىدىن مۇھەببەتنىڭ بەختىنى سەزدىڭمۇ .

ئالما دۇنياسىغا غەرق بولۇپ ، ئالما يەپ ياشايدىغان قۇرتنى بەختلىك دەپ بىلەمسەن .

97

كاككۇك — ئەرك سىيماسى ، قونۇپ ئۆتكىن ھەر بىر موھتاج چىمەنگە .

ئەركىن پىكىر — ھەقىقەتنىڭ يالىڭاچ پەرزەنتى . ئۇ ئاپۇللونىڭ ئوت ھارۋىسى ياكى پۇساڭ دەرىخىدىن كۆتۈرۈلگەن قۇياش قۇشى بىلەن بىللە يەر - زېمىن ، دېڭىز -

ئوكيانلارنى كېزىدۇ . ئۇنىڭ قايغۇلىرى ئىنسانىيەتنىڭ دەرسلىكى . ئۇنىڭسىز گۈزەللىك ئۆزىنىڭ مېڭىسىنىمۇ ، قەلبىنىمۇ يوقاتقان ھەيكەلگە ئايلىنىدۇ .

98

ئەركىنلىك قۇشى كرېست دارىغا قونۇپ ئۆتىدۇ . ئۇنى ياكى كەمسىتىپ چىرىتىدۇ ، ياكى ئۇنى ئەتىۋارلاپ مەشئەل دەستىسى قىلىدۇ .

99

ئەي گۈلزار ئاشىقى بۇلبۇل ، دېدى كاككۇك . ئۇ يەنە نېمىلەرنى دېگەنلىكى ئېسىمدە يوق . خىيالىمغا ئۇنىڭ يەنە مۇنداق دېگەنلىكى مەلۇم بولدى : سەن گۈللەر گۈزەللىكى ھەققىدە شائىرانە قەسىدە ، سازەندىلەردەك مۇڭلۇق كۈي بىلەن سايرىدىڭ . ئەمما ، مېنى تەئەججۈپ قىلغىنى ، سېنىڭ لالە پىيالىسىدىكى شەبنەم شارابىنى ئىچىپ ، لەرزان مەستخۇشلۇق بىلەن مۇناجات ئوقۇشتىن يىراقلىشالمىغانلىقىڭ بولدى . قارا ، قاناتلىقلارنىڭ ئەڭ كىچىكى ، سېنىڭدىن مىڭ ھەسسە زەئىپ بولغان قەيسەر پەرۋانىنىڭ جاسارىتىگە ! سەن ئۇنىڭ ئۆزىنى ئوتقا تاشلىغانلىقىدىن تەسىرلەنمەمسەن . ئۇ قەقنۇسنىڭ مۇرىتى ، سەمەندەرنىڭ ئوقۇغۇچىسى .

ۋاھ ، پەرۋانە . سەن چىراغ مەشئىلىگە مەپتۇنلۇق ھېكايەڭنى پۈتۈن ۋۇجۇدۇڭ بىلەن يېزىپ كېلىۋاتىسەن . سېنىڭ تىلىڭ يوق . شۇنداقتىمۇ سەن نەزمىسىز داستان ، ئاھاڭسىز سىمپونىيە . سېنىڭ قىسقىغىنا ھاياتىڭ تارىخسىز قەھرىمانىنىڭ شەجەرنامىسى . سەن ھايات تۇترۇقلىرى بىلەن پارلاپ تۇرغان ھاياتلىق مەشئىلى ؛ زەردۇشت راھىبلىرىنىڭ ئاخۇرمازدىغا بولغان شەيدالىقى سېنىڭ ئالدىڭدا تىلغا ئېلىشقا ئەرزىمەيدۇ .

100

كاككۇك داۋاملىق سايرىدى . ئۇنىڭ قۇسقان نەزم قانلىرى ساقاللىرى كامپۇردەك ئاقارغان ، كۆزلىرى چوڭقۇر دېڭىزدەك ئەقىل بىلەن تولغان ھېكىمنى سەۋدايى ھالىتىگە كەلتۈرگەندى .

سەۋدايى كاككۇك دېگەن تەئەججۇپلۇك سۆزلەرنى تەئەججۇپلىنىپ ئولتۇرماستىنلا تەكرارلاپ ، مېنىڭ قەلبىمدە بارلىق زورلۇقلارنىڭ شاھنشاھى بولغان ۋاقىت قۇدرىتىنى يېڭەلىگەن كىچىككىنە قەھرىمانىنىڭ مەيخانىسى تۇرۇپتۇ . بۇ ھاپىزنىڭ خانىقاسى ، تەرسانىڭ ئىھرامى ئەمەس . بۇ پەرۋانىدەك قەيسەر ۋە پەرۋانە ئۇۋىسىدەك كىچىككىنە يۈرەك . ئۇنىڭ رىتىمىدا جەننەت ھەۋىسى بىلەن دوزاخ ئەندىشىسى يوق . ئۇنىڭ ھاكىمى مۇھەببەت ۋە شېئىرىيەت ئىلاھىدىن ئىبارەت .

سەۋدايى ھېكىم قاقاقلاپ كۈلدى : ئۇنىڭغا قارشى ئېتىلغان ھەر بىر ساداق ئىنسانىيەتنى نادانلىق غارىدىكى پاسىق قاراڭغۇلۇقتا ، رەھىمسىزلىك دەشتىدىكى دەھشەتلىك قان توپانىغا گىرىپتار قىلىش ئىستىكىدە ئاسمان قەرىدىكى مۇبارەك ئاي بىلەن قۇياشقا تاش ئاتقاندەك ئېغىر گۇناھ   ۋە بىھۇدە ئاۋارىچىلىك ...

كاككۇك قاناتلىرىنى رۇسلىدى . سەۋدايى ھېكىم ئۇنى قەپەستىن قويۇۋېتىپ دۇئا قىلدى . كاككۇك قاناتلىقلارنىڭ ئەڭ قەيسىرى بولغان پەرۋانە ئالدىغا زىيارەتكە كەتتى .

يۇلتۇزلار چاقنىدى ، گۈللەر تەبەسسۇم قىلدى .

ئۇلار مېنى گۇناھسىز دېيىشتى .

ئىككىنچى باب

مارجاننامە

1

ئېھ ، پايانى يوق ئاسمان !

سېنىڭ بويىنۇڭدا سان ـ ساناقسىز يۇلتۇز تىزمىلىرى خۇددى جانان بويىنىدىكى قىزىل مارجانلاردەك يالتىراپ تاۋلىنىدۇ .

ئاھ ، چېكى كۆرۈنمەيدىغان ئوكيان !

سېنىڭ قوينۇڭ ھەددى ـ ھېسابسىز مارجان بىلەن تولغان . ئۇ يۇلتۇزلاردەك ، سۇ تېگىدە سىرلىق يوشۇرۇنغان .

مەن ئاسمان بويىنىدىكى يۇلتۇزلار بىلەن دېڭىز ـ ئوكيانلار قوينىدىكى مارجانلار ئارىسىدا مۇھتاجلىق غېمىنى يەيمەن .

2

مەن ھىجران دېڭىزى بويىدا ، قىياغا سوققان ئۇپقۇنلارغا قاراپ كۆز يېشى تۆكۈپ سېنى سېغىنىمەن .

مەن ۋىسال ئاپتىپىدا قۇرۇغان كۆز ياشلىرىمدىن ئۈنچە ـ مارجانلار تېرىۋالىمەن .

مەن بۇنى شېئىرىيەتنىڭ قۇلۇلە قېپىغا سېلىپ ، ئىرپان دېڭىزىغا تاشلايمەن . مېنىڭ ھۈنىرىم ئادەمنىڭ سۆيۈملۈك پەرزەنتلىرىنىڭ قەدىمگە يورۇق چاچىدىغان قان رەڭلىك سۈپسۈزۈك مارجان ياساش .

3

يۇلتۇزلار مېنىڭ خىرە ئۇپۇقۇمنى يورۇتالمىدى ...

پەقەت ئوكيانلار تېگىدىكى سۇ پەرىسىنىڭ خەزىنىسىگە قامالغان رەڭدار يورۇق

مارجانلارنى ئاسمان يۈزىگە چاچقاندىلا ئالەم روشەنلىشىدۇ .

مەن زېمىننى گۈزەللىك ۋە خۇش پۇراقلىق بىلەن بېزىگەن باغۋەنگە ماسلىشىپ ،

ئاسمان يۈزىگە مارجان چاچىدىغان زەر چاچقۇچى بولالىسام ئىدىم ...

4

كىچىكىمدە ، جانسىز تەبىئەتكە ھەيران بولۇپ ، ئۆسمۈرلۈك چاغلىرىم جانلىق

تەبىئەت ئىلمىگە بېرىلگەنىدىم . ياشلىق سۆبھىسىگە ئېرىشكىنىمدىن كېيىن ئۆزۈمنى

يوقاتتىم . مېنى سېنىڭ مىسلىسىز گۈزەللىك ئىچىدە چاقناپ تۇرغان قۇدرەتلىك

مۇھەببىتىڭ ئىختىيارىم راۋىقىدىن ئوغرىلاپ شېئىرىيەت دېڭىزىغا تاشلىدى .

مەن ئۆز ئوغرامنى مەدھىيىلەيمەن ، ئۇنىڭ بويىنىغا مارجان تىزىقلىرىنى تاقايمەن .

5

كۆزۈڭنى سېھىر بىلەن قاماشتۇرۇپ تۇرغان نەرسە ئېگىز قىيا ئۈستىدىكى گۈزەللىك

راۋىقى .

گۈزەللىك سېنى سېھىر بىلەن مەپتۇن قىلامدۇ ياكى سەن گۈزەللىكنى سېھىر بىلەن

كۆزىتەمسەن ؟ بۇ باغرىڭنىڭ ھەسىبى ھالى (يول قويغانلىرى ، تۈيغانلىرى ، قىممىتى

دېگەن مەنىلەردە)غا باغلىق ...

مېنىڭ بىلىدىغىنىم : بۇ راۋاقنىڭ ئوڭ بىقىنىدا ياخشىلىقلار پەرىشتىسى دىيانەت

شىپائى سالسا ، ئۇنىڭ سول بىقىنىدا يامانلىقلار دېۋىسى ھىيلە ـ مىكىر خەندىكى

كولايدۇ .

دىلىمنى خاترجەمسىزلەندۈرۈپ تۇرغان نەرسە گۈزەللىكنىڭ تەقدىرى !

6

ئادەم ئۆزى خاتىرجەم بولغان نەرسىنىڭ ئۆزىدىن خاۋاتىرلىنىدۇ . چۈنكى : كېچە

بىلەن كۈندۈزنىڭ ئۆز تىياتىرىنى كۆرسىتىدىغان سەھنىسى بىرلا ئاسمان .

7

دانىشمەن ئۈچۈن كېچىدە چىراغ ھاجەتسىز .

8

شائىرنىڭ شېئىرى بولمىسا ، گۈزەللىكنىڭ ئېچىلمىغان ياقۇت خەزىنىسى ۋە ياكى غەرق

بولۇپ كەتكەن كېمىنىڭ گەۋدىسى .

سېنىڭ گۈزەللىكىڭ بولمىسا ، شائىرمۇ غوزىسىز چار كېپىنەك ۋە ياكى سىياھسىز قۇرۇق

قەلەم .

9

ئادەملەر ئۆمىد قالۇنى بىلەن ئۆتكەن ھاياتنىڭ ھەسرەتلىك مەرسىيىسىنى چېلىپ

كەلدى . تارىخنىڭ ئۈمىد بىلەن كۈتىدىغىنى ئىنسانىيەتكە بېغىشلانغان زەپەر

قەسىدىسى .

10

قەلبىڭدىن ئاڭلىدىم نازۇك سادانى ، ئۇ بەلكى تۈمەن يىللىق كونا مۇھەببەتنىڭ

داۋامى .

ھۆسنۈڭدىن كۆردۈم يېشىل گۈلشەننى ، ئۇ بەلكى كەلگۈسى گۈزەللىكنىڭ ئۆلچىمى .

11

ئاسمان يىراقلىقى بولمىسا يۇلتۇزلار تەكتىكى ئۇزۇم ؛

دېڭىز چوڭقۇرلۇقى بولمىسا مارجانلار بېغىمدىكى بۆلدۈرگەن ؛

ھىجران مۈشكىلى بولمىسا سەن مېنىڭ ئالدىمدىكى ھەيكەل .

12

زاماندىشلىرىڭ سېنى ھەسەت كۆزى بىلەن كۆرۈپ رەشك قىلىشىدۇ .

كېيىنكى كىشىلەر سېنى ئەقىل كۆزى بىلەن كۆرۈپ مەپتۇن بولۇشىدۇ .

كەلگۈسى سەن ئۈچۈن تاش ئابىدە تىكلەيدۇ .

تارىخنىڭ كالېندارى رەھىمسىزلىك چۇقانلىرى بىلەن تولغان . ئۇ يىراقلاشقانچە

ھېكايىلەردەك ئۆزىنى لىرىكا بىلەن بېزەيدۇ .

كەلگۈسىنىڭ خىياللىرى مەھلىيالىق شولىلىرىنى چاقنىتىپ تۇرغان جانانىنىڭ كۆزى ...

13

زىبۇ - زىننەت بازىرىنىڭ ئېسىل مۆجىزىلىرىمۇ بىر تال قۇندۇز چېچىڭغا تەڭ ئەمەس .

گۈزەللىكتە ۋايىغا يەتكەن گۈزەلنىڭ زىبۇ - زىننەتكە مايىل بولىدىغانلىقىغا

ھەيرانمەن .

14

ۋاقىت ئەجدىھاسىغا قەلەم نەيزىسىنى كۆتۈرۈپ تاقابىل تۇرىمەن . كىشىلىك رەھمىتى

بىلەن ئۇنى يېڭىمەن .

15

ئۇ مېنى شېرىن چۈشلىرى ئارىسىدىلا ناگان - ناگاندا ئەسلەيدۇ .

مەن ئۇنى شېئىرلىرىم ئىچىدە مەڭگۈ تەكرارلايمەن .

ئۇ ئۆز جىسمىنى مەرۋايىت ئۇپىلىرى بىلەن بېزەپ مەرمەر ھەيكەل قاتۇرىدۇ .

مەن ئۇنىڭ تەرىپىنى ئاددىي قەغەز ئىچىگە پۆتۈپ ياۋا گىياھ تېرىيمەن .

ئاددىي قەغەز ـ ئۆلمەسلىك دەرياسىدا سۇغۇرۇلغان ئېسىل .

16

ھۆسنۈڭگە بېقىپ تىلسىز بۇلبۇل ناخشىچى بولدى . سېنى مەدھىيلەپ مەندەك نادان

ئىلىم دەرياسىغا چۆشتى . قېنى مارجانلىرىڭ ، قەدرىمنى چۆشەنگىن ، گۆزەل سۇ

پەرىسى ...

17

مۇھەببەت ئازاب چېكىدىغان بېھىش . ئۇنتۇلما ، ئالما يەپ لەززەتلەنگەن ھاۋا

بېھىشتىن ھەيدەلگەن .

18

ھەممە ئەسىرلەر ئۆز گۆزەللىرىنى كۈيلەشتى . قىيامەت بولغاندا پۈتۈن گۆزەللەر

ھايات مەيدانىغا قايتقاندا ، گۆزەللىك تەنتەنىسى قىيامەت ۋەسۋەسىسى ئۈستىدىن

غالىب كەلمەسمۇ . سېنى زېۋىس ئېلىنانىڭ ئالدىغا قويىدۇ ، ئالتۇن ئالمىنىڭ ھەقىقىي

ئىگىسى سەن . شۇ چاغدا تروٴيا ئۇرۇشىدىن مىڭ ھەسسە ھەيۋەتلىك رەشك

بەيگىسىنىڭ بولۇشىنى تىلەمسەن ...

19

ھەقىقىي شېئىرىيەت ـ ئەركىن ئازادىلىقنىڭ مەشۇقى .

نوپۇزلۇق پىكىر ئۇنىڭ مۇشتىقى .

20

قۇلۇله دېڭىزنىڭ چوڭقۇر تەكتىدە تۇرۇپ قاتتىق قاپچۇقلىرىغا مارجان يىغدۇ . ئۇ ساژاڭدەك مۇلايىم ئەمەس . ئۇنىڭ شەپقەتسىز پوستى قاندەك قىپقىزىل مارجانلار خەزىنىسى .

ئاھ ، مارجان ! سەن قۇلۇلگە ئايلانمايسەن ، سەن ئۇنىڭ باھاسىز تۇتقۇنى . ھەسرەت ئىچىدە نادامەت قىلمەن : ئالتۇن ئۆز خىسلىتىنىڭ ئەكسى بولغان تاشتەك گۈزەل قىزلار قاراقچىلار غارىغا ، ئىپار كېپىكى ھىيلىگەر سەييات كانارىغا ، بۇلبۇل قەپەس دەرگاھىغا بەند بولۇشنىڭ سىرىنى ئىزدەيمەن .

مارجان بىلەن لىق تولغان قۇلۇلە قېپىنى ئالەم ئۇچۇن ئاچىمەن . ئۇنى بېلىقچىلار ، ئوتۇنچىلار ، ئورمچىلار ، مالچىلار ، كاھىشچىلارنىڭ ياماق چۈشكەن يەلكىلىرىگە چاچىمەن .

تەقدىر خارلانغانلاردىن قۇدرەتلىك ئەمەس .

21

مېنىڭ سېنى سۆيۈشۈم ئەركىنلىكنىڭ ئىلتىپاتى.

مېنىڭ ئەركىنلىكىم مەۋجۇتلۇقۇمنىڭ غۇرۇرى .

مەن سېنى سۆيىمەن ، سەندىن ھېچنېمە تەلەپ قىلماستىن ، تولمۇ مەيۈسلۈك بىلەن سۆيىمەن . مېنىڭ باغرىم گۈللەر تەكچىسى ، شەيدايىلار مەيخانىسى بولغاندىمۇ ياكى كۆز ياشلىرى بۇلىقى ، قانلارنىڭ زەرداب قاينايدىغان قازنى بولغان چېغىدىمۇ سېنى سۆيىمەن . ئەگەر سۆيگۈم تۆپەيلى سەن ئۇنى چۈشەپ قويساڭ ، ئەتىۋارلىق ئەھمىيىتىڭنى يوقىتىسەن .

22

جسمم روهك بىلەن غەمكىنلەشكەندى . مانا ئەمدى روهم جسمك بىلەن ئېغىرلاشتى ...

23

ئۇ خەلق چۆچەكلىرىنى ئاڭلىغاندا كۆز يېشى قىلاتتى .

ئۇ قسمەت توپانلىرى قاينىمدا مەجنۇندەك قاقاقلاپ كۇلەتتى .

ساختىپەزلىك بىلەن تولغان ئالەمنىڭ ئادەم ئاتا ۋە هاۋا ئانا تەبىئىتىنى ئۇنتۇغان

مالىمانلىرى ئىچىدە سېهىرلەنگەن هەممە زەئىپ كۆزلەر ئۇچۇن ئۇنىڭ يىغا ۋە

كۇلكىسى ئەقلىغا سىغمايدىغان هاماقەتلىك هىساپلىناتتى . لېكىن ئۇ ئادىل ئىدى .

24

غالىب زەپەر چوققىسىغا چىقتى ، ئۇ زېمىن يۈزىگە پەرۋاسىزلىق بىلەن نەزەر سالدى ،

ئارقىدىنلا ۋارقىراپ يىغلىدى .

ئەتراپتىكىلەر بۇنى سەزمىدى .

25

سەن ئىبراهىمدەك ئوت ئىچىدە پەرياد چەكمىدىڭ .

سەن يۇنۇس پەيغەمبەردەك ، بېلىق قارنىدا ئۆز ئىشقىڭدىن يانمىدىڭ .

سېنى ئەتىۋارلاپ ، ساڭا ئاتاپ قىزىل مارجانلار بىلەن پىرامىدا ياساتسام ، روهىڭ

غەمكىنلەشتى . بۇ پىرامىدانى بۇزۇپ ، ئۇنىڭدىكى مارجانلارنى موهتاجلىق دۇنياسىغا

چاچسام خۇشاللىق تەبەسسۇمىنى جىلۋىلەندۈردۈڭ .

سېنىڭ قەلبىڭنى چۈشەندىم ، سەن يۈكسەك پەزىلىتىڭ بىلەن قەد كۆتۈرۈپ تۇرىدىغان

پىرامىدا .

26

مەن ئۆز - ئۆزۈمنى تاماشا قىلىۋاتىمەن .

مەن موھتاجلىقتا ، موھتاجلار ئارىسىدا ، مەن قىستا - قىستاڭدا ، توپا - چاڭدا ، مەن ھېچكىمنىڭ يادىدا ئەمەس ، ھەممە مېنىڭ نەزىرىمدە . ئالەم مارجانلىرى بىر - بىرى بىلەن سۈركىلىشىپ ، ئۇششاقلىنىپ كېتىۋاتقان قۇلۇلە قېپىغا ئوخشاپ كۆرۈندى .

مەن تەمتىرەپ قالدىم . سۇمۇرغلار تۇخۇمى مارجان ئاتالمىسىمۇ يوقالغان نەرسىنىڭ قالدۇق نامى بولۇپ قالمىغىيتتى . بېلىق كۆزلەر مېنى تونۇمايدۇ ، گۆھەر كۆزلەرنى مەن تاپالمايمەن .

تىترەپ تەمتىرەيمەن ، ئېچىنىپ مۆلدۈردەك ياش تۆكىمەن .

ئالەم ئەمدى مېنى تاماشا قىلىۋاتىدۇ .

27

باغۋەن ئۆزۈمنىڭ شېرىنلىكىدىن پەخىرلەنمەيدۇ ، ئۇنى تېتىغانلارنىڭ ماختاشلىرىن روھلىنىدۇ . سېنىڭ سۆزلىرىڭ ماڭا ھەممە مېۋىدىنمۇ تەملىكرەك .

28

موھتاجلارنىڭ مورىسىدىن چىققان ئىسنىڭ يېرىمى يېقىلغۇ ، يېرىمى ئاھۇ پەرياد .

كامىرانلارنىڭ تۇرخۇنىدىن چىققان تۈتەكنىڭ نىسپى يېلتىز ، نىسپى يوپۇرماق .

29

ئىسكەندەرنىڭ ھەر بىر غەلىبىسى ئۇنى غەمكىن قىلغانىدى . ئۇنىڭ ياشلىق چېكىسىگە چۈشكەن ھەر بىر ئاق پامىرنىڭ مەسخىرىسى ئىدى .

ئىسكەندەر تېخىمۇ كەڭ زېمىنغا قول سوزغۇچە ، شۇنچە سىقىلىش ھېس قىلدى . تارىخ ئۇنىڭغا قول سوزغانىدى .

30

سەن ئالتۇن يالاتقان مەبۇد ئەمەس ، ھەقىقىي بەدەخشان ياقۇتى .

سەن كۆزنى قاماشتۇرىدىغان ئەينەك پارچىسى ئەمەس ، چوڭقۇر دېڭىز .

مەن ساڭا نەزەر سالغىنىمدا ھەسرەتلىك بۇلبۇلدەك ئاۋازسىز پىكىرگە غەرق بولىمەن .

مەن سېنى ئويلىغىنىمدا چىراغقا ئېتىلغان پەرۋانىدەك ھەممىنى ئۇنتۇيمەن .

31

ئىنساننى ئاچكۆزلۈك ئەجدىھاسى بىلەن ھەسەتخورلۇق يالماۋۇزى مارجانلار مەيدانىغا ئىتتىرىپ كەلدى . ساڭا يەنە نېمە يېتىشمەيۋاتىدۇ .

مارجانلارنى موھتاجلار قولىدىن تارتىۋالماڭلار . تارتىۋالغۇچىلارغا تارتۇق قىلىنىدىغىنى

>>مەغپىرەتنامە << ئەمەس ، بەلكى >> مەسخىرەتنامە ! <<

32

شەبنەم چۈشكەن لالىدىن ئىچسەم گۈلرەڭ شەربەتنى ،

توپا ، ئوت ، سۇ ، ھاۋادىن تاۋلىسام ھېس ـ ئىدراكنى .

مەپتۇنلۇققا ئەرزىمەس بىقارار ئىقلىم ماڭا ،

كۈيلىسەم سۆيۈپ قايتا گۈللەيدىغان چېچەكنى .

33

ھاياتنىڭ سىرلىرىنى بىلىش ئۈچۈن قىسمەت كەپتىرىنى ئۇچۇر ؛ ئۆمۈرنىڭ قامۇسىغا مەنە ئېيتىش ئۈچۈن قېرىلىق راۋىقىغا چىققىن . قارا ، سېنىڭ قولۇڭغا يەتكۈزۈش ئۈچۈن ، ئەي ئادەم ئەجدادىنىڭ ئەجدادى ، شېئىرلىرىم مارجانلىرى تولغان ھېكمەت تاۋىقىنى ئېلىپ كېتىۋاتىمەن .

34

گۈزەل سەنەم!

سۇ ئۈستىدىكى نىلۇپەر تەكچىسىنىڭ ئۈستىدە ئۇسسۇل ئوينىغىن . ئۈنىڭ بەرگى ۋە يوپۇرماقلىرى نىلۇپەر شەكلىگە كىرگەن قۇلۇلە قېپى . ئۇ سېنى سېھىر بىلەن ئۆز تەكچىسىگە قوندۇرۇپ ، زەرپۇرۇشلار قولىدا دىنارنى قىسىپ تۇتقاندەك تۇتۇپ ، سېنى قۇلۇلە قېپىغا سېلىپ ، دېڭىز تېگىگە غەرق قىلىدۇ . ئۇ سەندىن ئالەمدە تەڭداشسىز مارجان ياساپ ، جاھان بازىرىدا ساتىدۇ .

سېنىڭ خۇش پۇراقلىق بېغىڭ ئەڭ ياخشى ئۇسسۇل سەھنىسى .

35

مەن سېنىڭ لالە بەرگىڭگە شەبنەم يېشى تۆكمەن .

مەن بۇنى خىجىللىق بىلەن يوشۇرىمەن .

سەن ئۇنى پۈتۈن ئۇچار قۇشلارغا ھەدىيە قىلىسەن . ئۇلار سېنى كۈيلىشىدۇ .

36

چەكسىز تەبىئەتكە قاراپ مېنىڭ باغرىمدا ھايات پىچىرلايدۇ .

كۆزلىرىم يورۇقلۇق ۋە قاراڭغۇلۇق ئىچىدە ئالەمنى كۆزىتىدۇ . ئۇنىڭدا يورۇق جاھاندىكى سەرخىل ئۈنچە ـ مارجان خەزىنىسى بار . مەن ھەر كۈنى سېنىڭ تىلسىز ، يۇمران ، نازۇك جىسمىڭنىڭ توپا ـ چاڭلار ئارىسىدا يالاڭغىداق يۈرۈپ ، ئۇسسۇزلۇقتىن تىترىگىنىنى كۆرگىنىمدە ، كىرپىكىمنى تىغ قىلىپ ئىككى تىزىق ئۈنچە ـ مارجاننى ئۈزىمەن . ئۇ شورلۇق تەم بىلەن مېنىڭ مەڭزىمدىن ئېقىپ سېنىڭ لېۋىڭگە تامچىلىغاندا ، مۇرابىا قاتمىسىغا ئايلىنىدۇ . ساڭا تەئەججۈپلىنىمەن .

37

ئاي ئىلاھى !

تاڭ سەھەردە نېمىشقىمۇ شەبنەم ياشلىرىڭنى تۆكىدىغانسەن .

كۆز يېشىڭنى شايى روملىلىك بىلەن سۈرتكىنىڭدە ، شەپەق شولىسىدا بۇ شەبنەملەرنىڭ

بەدەقشان ياقۇتى ئىكەنلىكىنى بايقىدىم .

ئاي ئىلاھى ! بۇلۇتلار قەسرىگە كىرىپ كېتىۋاتقىنىڭدا لام ـ جىم دېمىدىڭ . بىراق ،

ئۈنى ئېغىرلاشتۇرغان سېنىڭ ئاھۇ ـ پەريادىڭ . شەبنەم ياشلىرىنى قامال قىلغان

بۇلۇت توسمىلىرى ئېغىرلىقىنى كۆتۈرەلمىدى . ئۇ كۆكۈم ـ تالقان بولغىنىدا زېمىننى

قاتتىق يامغۇر باستى . مەن ئالقانلىرىمنى ھاۋاغا ئېچىپ ، لالە يوپۇرماقلىرىنىڭ يېنىدا

تۇرۇپ ، تەرسالىقىدىن ۋەيران بولۇۋاتقان سۆرۈن بۇلۇتنىڭ كېيىنكى سەرگۈزەشتلىرىنى

كۈتۈپ تۇردۇم .

لالە يوپۇرماقلىرى ئاستا پىچىرلىدى : كۆز ياشلىرى ئۆلمىيك تېغىدىكى ئىلاھلاردىن

قۇدرەتلىك .

38

سەن بىر پارچە دالا گۈلخانىنىڭ يالقۇنى . سەن پەرۋانىلەرنى بەس ـ بەسكە

سالىدىغان مەھلىيالىق چىرىغىنىڭ ئوت تاجىسى . جىمجىتلىق ئىچىدە تەپەككۇر

قىلغىنىڭدا ، چاچقان شولاڭنىڭ ھەر بىر زەردىسىنى تالىشىپ ئەتراپىڭدا ھايات

جېڭىنىڭ قايناملىرى بۇلدۇقلىغانلىقىنى كۆرىسەن .

39

مەن كىچىككىنە ياۋا رەيھاننىڭ سۇسىرىغان چېچىكى . مېنى سۇغۇرۇپ تۇرۇۋاتقان

نەرسە نەچچە مىڭ يىللىق مۇھەببەت شەبنىمى . يوپۇرماقلىرىم ئىشق پىيالىسىدەك

سۆيگۈ شارابىدىن مەست بولدى .

ئالەمنىڭ ئەڭ كونا ، پاك مۇھەببىتىنىڭ شۇئىرلاشلىرى ھەر خىل تىل ۋە ئاھاڭلاردا مېنىڭ قۇلىقىمغا گۈزەللىكنىڭ گارمونىيىسىنى يەتكۈزدى .

مەن كىچىككىنە ياۋا رەيھان گۈلىنىڭ ئەمدىلا ئالەمگە كۆز ئاچقان چېچىكى . ھەيۋەتلىك ئىشق تەڭرىسىنى مەپتۇن قىلىدىغان بۇ شەبنەم زۇمرەتلىرىنى كۆتۈرۈپ چايقىلىشقا قۇدرىتىم يېتەرمۇ . مەن ئودىسسانىڭ ئېغىر ئوقياسىنى ، پەرھاتنىڭ ئالماس بازغىنىنى كۆتۈرەلەرمەنمۇ .

يېنىمدىن يەنە شۇئىرلاش ئاڭلاندى : جاسارەتلىك بولغىن ، مەن ساڭا مەڭگۈ تەئەللۇق .

ھاياجانلاندىم ، ئەلمىساقتىن بېرىقى كونا مۇھەببەت ئۆزىنىڭ پاكلىقى بىلەن مېنى قۇدرەتلىك قىلدى .

40

مەن توي قىلىۋاتىمەن ... ، مۇھەببەت شېخىدا بىخ چىقارغان قىزىلگۈل يۈرىكى بىلەن توي قىلىۋاتىمەن .

تۈن كېچىسى . چىراغ شەيدالىرى ـ پەرۋانىلەر چوڭ گۈلخان ياسىدى . چىمەنلەر ماڭىمۇ گۈللۈك كىيىم كىيدۈرۈپ بېشىمغا گۈلتاجى تاقىدى .

گۈللەر ئارىسىدىن كۆتۈرۈلگەن ئاي كۈلۈپ تۇرغان ئىشق ئىلاھىغا ئوخشايتتى . شاماللار راۋابىنى ئالدى . شەبنەم شارابلىرى بىلەن مەست بولغان مېھمانلارنىڭ ھەممىسى ، جۇملىدىن پەخرلىكى مەنمۇ باغۋەنىنىڭ ئىجادىيىتى ئىدۇق . بىزنى يوپۇرماقلار يوپۇتۇپ تۇراتتى .

ئېسىمدە مۇشۇ كۆڭۈللۈك توي كېچىسى . مېنىڭ كۆرگەنلىرىم تىلسىز بۇلبۇلنىڭ ،

ساداسىز ساتارنىڭ كۈيلەنمىگەن مۇقامى بولۇپ ، تىلىم ئۇچىدا ، يوپۇرماقلار ئارىسىدا قالدى .

41

مېنى زوق ۋە تەبەسسۇم بىلەن كۈلمىدى دېمىگىن . مەن مۇلايىم تەبەسسۇم بىلەن كۈلۈشنى قانداق ئارزۇ قىلماي ... مەن تەبەسسۇم ۋە مەمنۇنىيەت بىلەن كۈلۈشكە كۆزۈمنى ئاچقىنىمدا تاقەتسىز توپلانغان ياش مۇنچاقلىرىم يۈزۈمنى قاپلايدۇ . مەن خىجىللىق ئىچىدە ئۇيلىمەن .

مەن ۋارقىراپ ، پەرياد كۆتۈرۈپ يىغلىمايمەن . چۈنكى ، مەندە ئالەم قايغۇلىرىغا ھەيرانلىق يوق . ئۇلارنىڭ ھەممىسى ماڭا ناتونۇش ئەمەس .

مەن مۇلايىم تەبەسسۇم بىلەن كۈلمەكنىڭ مەستانىسى . ئەمما ، قەلبىم بىلەن كۆز چانىقىم ئاۋازسىز كۆز ياشلىرىنىڭ بۇلىقى .

سەن مېنى مەيۈس پىكىرلەرنىڭ مەپتۇنى دەپ ئەيىپلىمىگىن . ئۆزۈممۇ چۈشەنمەيمەن . پەرۋاز قىلىشقا ئىنتىلىپ قانات قاققان قۇشتەك قەلبىمنىڭ كۆز ياشلىرى دەرياسىدا بېلىق بولۇشقا مۇيەسسەرلىكىنى چۈشەنمەيمەن . ئېھتىمالىم ، بۇ مېنىڭ مۇلايىم راستچىللىقىمدىندۇر .

ئالەم ئۆزىنىڭ سېھىرلىرى بىلەن ئۆز سىرلىرىنى مەڭگۈ يوپۇتالارمۇ ...

42

مەن كۆز ياشلىرىمنى سەبىيلىك بىلەن ئاققۇزۇپ تۈگەتتىم . ئۇنىڭ ئېرىتىلگەن ئۈنچە - مارجان ئىكەنلىكىنى نەدىن بىلەي . ئۇنىڭ ساقىندىلىرىدىن پەيدا بولغىنى يوپۇرماقلار تەخسىسىدىكى شەبنەملەر . ئۇنىڭ كۆل ئۈستىگە چۈشكەنلىرىدىن مەرۋايىت ۋە قىزىل مارجانلار تۆرەلدى . سېنىڭ مەڭزىڭگە چاچرىغانلىرىدىن ساڭا

هۆسن قوشۇلدى ، يۈزۈڭ بەدەقشان ياقۇتتەك ، مەڭزىڭ يۇرتۇمنىڭ گىردە ، توقاچلىرىدەك قىزاردى . ئۇنىڭ ناگان ـ ناگاندا ئاپئاق سەھپىلەرگە تامچىغانلىرىدىن نەزمىلەر پەيدا بولغانلىقىنى كېيىنچىرەك بايقىدىم .

مەن كۆز ياشلىرىمنى بىخەستەلىك بىلەن ئاققۇزۇپ تۆگەتتىم . ئۇنىڭ ئېرىتىلگەن ئۈنچە ـ مارجان ئىكەنلىكىنى نەدىن بىلەي . ئۇلار ئافرودىت (يۇنان ئەپسانىلىرىدىكى گۈزەللىك ئىلاھى)تىن ئىلگىرى ، قەدىمدىن مۇقەددەم ، ئادەمنىڭ تۇنجى پەرزەنتىدىن ئىلگىرى يارالغانىكەن . ئۇنىڭدا كۆزنى غىدىقلايدىغان يۇلتۇزلارنىڭ ئايەتلىرى ، ئىزى قالمىغان سۇمۇرغنىڭ ۋەسىيەتلىرى ، زېمىن ئۈستىدە سۇ بىلەن شامالنىڭ هۆكۈمرانلىق تالىشىش تۇپان تەزكىرىسى ، مۇزىكىنى ۋايىغا يەتكۈزىدىغان جىمجىتلىق ۋە قىقاس ـ چۇقانغا تولغان ئۆلۈم دەبدەبىسى ئۆز نەمۇنىلىرىنى مۇميا قىلىپ كەتكەنىكەن .

چوڭقۇر مەيۈسلۈككە غەرق بولدۇم . دېڭىز ياقىسىغا ئۇرۇلغان بۇژغۇنلاردىن كىمدۇر بىرىنىڭ ئىلاھى نەۋھى ئاڭلاندى : كۆز ياشلار ئالەم يۈزىنى يېڭىلايدۇ ، مارجانلار تاۋلىنىدۇ ، ئۇ قۇياشنىڭ پەرزەنتى ، ئىنسانىيەت غەلبىسىنىڭ بارىمتايى (گۆرۈ ئورنىدا ساقلىنىدىغان شاهزادە ...)

43

هەققەت ۋە ئىلىم بىلەن بىزەلگەن كىچىككىنە تەپەككۇر يەلكىنىگە چۈشۈپ ، قىيا ـ چىيالار دېڭىزىدا داۋالغۇپ ئىلگىرىلەۋاتىمەن . كىچىككىنە تەپەككۇر يەلكىنىگە چۇقانلار تۇتەك يېپىپ مېنى هالسىراتتى .

هالسىزلىقتىن چۈشەكىدىم . مېنىڭ سۆيىدىغىنىم ، مۇهەببەت ۋە هېسسىياتلار گۈلىستانىنىڭ مۇلايىم ، ئىللىق ، لەرزان مۇزىكىسى . ئۇ ئۈمىد تەڭرىسىنىڭ شۆرىلىشى . ئۇ قىيا ـ چۇقانلار بوتقىسىدىن قىزىل شاراب ئىشلەپ چىقىدىغان

ئاجايىپ ھامى . قىزىل شاراب لېۋىمگە تەگمەي تۇرۇپ ئەندىكىۋاتىمەن .

ھېسسىياتسىز ئەقىل ، مۇھەببەتسىز ھەقىقەت مېنىڭ سۆيگۈلىرىمگە مەنسىزلىك بىلەن يوپۇرۇلمىغىيتتى ، ئۇ خۇددى ئادەم چۈشىدە كۆرىدىغان جانسىز ئەرۋاھتەك ماڭا يوپۇرۇلمىغىيتتى ... بۇ ئەرۋاھ ئۆز قۇدرىتىدىن قورقۇپ ئۆزىنىڭ زەپەر شارابىدىن پەرىشانلىق پەريادى چەكمەكتە .

44

مۇھەببەتتىن ئىبارەت ئادەم قەلبىدىكى ھېسسىيات يالقۇنى ئۆزىنىڭ نۇرانە غۇنچىسىنى ھەمىشە ئۆزىگە ناتونۇش نەرسە ئۈستىدىلا ئېچىلدۇرىدۇ . ئۇ ئالەمنىڭ ھەمىشە تەكرارلىنىدىغان ۋە پەقەت ناتونۇش مەشۇقىغا ئاتالغان لىرىكىسى .

ئۇ ئادەمنىڭ بارلىق ئەركىن ئارزۇلىرىنىڭ بىرىنچى ئەڭ چوڭ نوپۇزلۇق ھوقۇقى .

مەن ھاياتقا مۇھەببەت بىلەن ، ياشلىق چېچەكلىرى بىلەن قولۇمنى ئۇزاتتىم .

ھايات گۈزەلىكى چېچى ئاقارغان غۇربەت سەرگەردانلىرى ماڭا جاھانكەچتىلىك سەۋدالىرى بىلەن پىچىرلىدى : بەختسىز سەرگەردانلىق .

45

ئۆزۈم توغرىلىق كۆز ياش ئاققۇزۇشتىن تارتىنىمەن . مەندە مۇنداق كۆز ياشلار يوق !

سەن ئۈچۈن يىغلايمەن ! مېنىڭ ساڭا ئاتىغان ھەممە غەزەللىرىم ، قەسىدىلىرىم ، رۇبائىيلىرىمنىڭ ھەممىسىلا كۆز يېشىم بىلەن يېزىلغان . مەن ساڭا بەخت مۇئەككىلى ھۇمانىڭ ئەرۋاھىدەك شەپقەت بىلەن نەزەر سالىمەن . سېنىڭ ئالدىڭغا دۇچ كەلگەن ئۇپۇقۇڭدىن پەرياد كۆتۈرسەم ، سېنىڭ ھۆسنۈڭگە نۇر چاچىدىغان مەنزىرىدىن ھۇزۇرلىنىمەن . بۇلار ھەر ئىككىسىلا مېنى يىغلىتىدۇ ...

مېنىڭ كۆز ياشلىرىم ، ساڭا پۈتۈلگەن ، ساڭا ئاتالغىنى ئۈچۈن ، ئۇ شېئىرىيەتتىكى

مەنىۋى مارجان . مەن ئۇنى ساڭا موھتاجلىق بوشلۇقىدە قورقۇنچلۇق چۇشكەۋاتقىنىڭدا ئاققۇزغانىدىم . سەن يېتىلگىنىڭدە بۇ مارجانلارنىڭ شەرھىسىنى چۇشىنىسەن . ئۇ چاغدا مەن ئوزۇمنىڭ ئەرۋاھى سۇپىتىدە سېنى يوقلەيمەن .

46

ساما كوز ياشلىرىدىن ئۇنچە - مارجان چىچىپ چىرايىنى ئاچتى ، سالقىن شامال شەپەق مەستخۇشلۇقىدا يېنىك تىندى ، مېنىڭ خۇشاللىقلىرىم چېكىگە يەتتى . يۇزۇمگە ئېغىر نىقاب تارتىپ ئاۋازسىز يىغلاش مېنىڭ ھازىرقى ئەڭ چوڭ پىغانىم .

47

ئارىمىزدا تام - توساق يوق ، بىر پارچە بۇلۇتتىن تامچىغان يامغۇر ئوگزىمىزنى تەڭ يۇيىدۇ .

ئارىمىزدا قىسمەتنىڭ تاغ - دەريالىرى بىلەن بورانلار ھۇۋلايدۇ ، قېلىن دېرىزىمىزدىن باشقا - باشقا پەسىللەرنىڭ يورۇقى چۇشىدۇ .

48

ئېھ ، نۇر قۇچىقىدا ئەركىلەپ تۇرغان گوزەل يۇلتۇز – چولپان !

سەن مېنىڭ كوز ياشلىرىمدا ئوزۇڭنىڭ سان - ساناقسىز ئەكس شولاڭىنى كورگەنسەن . مېنىڭ كوز ياشلىرىم ھەسرەت شارقىراتمىسى ئەمەس ، ئۇ پەقەت پانىي ئالەم ھەقىقەتلىرىنىڭ خىيالىي ئەينىكى . ئەگەر تەمەننالىق بىلەن ئوزۇڭنى قۇياش مەلىكىسى دەپ ماختىنىشنى خالىساڭ ، بۇ ئەينەككە يولۇقما . ئەگەر ئوزۇڭنىڭ چىنلىقى توغرىسىدا ساختىسىز دېرەك ئالاي دېسەڭ بۇ ئەينەككە قارا .

سەن گوزەل يۇلتۇز . سېنى گوزەللىكىڭنى مەدھىيىلەش بىلەنلا مۇكاپاتلىغىلى ، مەن ساڭا ئوز لەززىتىگە گوزەللىكنى قۇربان قىلىۋېتىدىغان ھوسن ئاچكوزلىرىدەك نەزەر

تاشلىغىنىم يوق . گۈزەللىكنى ئەقىل كۆزى بىلەن ، ئەقىل كۆزىنى دىيانەت قارچۇغىسى ، دىيانەت قارچۇغىسىنى نومۇس نۇرى بىلەن بېزەپ ، ئۇنى غۇرۇرىنىڭ روھى بىلەن تولدۇرۇپ ساڭا تىكىلمەن .

مېنىڭ كۆزۈم پانىي ئالەم ھەقىقەتلىرىنىڭ خىيالى ئەينىكى ، ئۇنىڭ ئىللىق ياشلىرىغا تاقەت قىل .

49

...شەپقەت ئىلاھى .

ئالەمدە ئاندىنمۇ مۇقەددەس ، پاك ۋە تاقەتلىك ؛ ئاندىنمۇ يۈكسەك ، ئاق دىل ۋە شەپقەتلىك ئىلاھنى تەسەۋۋۇر قىلالمىدىم . ئۇ ھايات زەنجىرىنىڭ ھالقىسى .

شەپقەت ئىلاھلىرى ئىستىقامەت ۋە ئىلتىجا ، ھەمدۇسانا ۋە مۇناجات تەلەپ قىلىدۇ .

ئانا ــ بالا ئارزۇسىغا ئاشىق بولغان ، ئۆز قارنىدا پەرزەنت تۆرەلمىسىنى قان ۋە ھايات جەۋھىرى بىلەن تەييارلىغان ، ھاياتلىق سەلتەنىتى بولغان بالىنى ئۆز ھاياتىدىن ئەتىۋار بىلىپ بېشىدا كۆتۈرۈپ ئۆستۈرگەن ، پۈتۈن ئەقىل ۋە ئەندىشىسىنى پەرزەنت ئۈچۈن سەرپ قىلغان ، ئۆزىنىڭ نادان ئوغلىنى ياكى تەنتەك قىزىنى تەڭدىشى يوق ئىشتىياق بىلەن ھەمىشە سۆيگەن ، ئۇنىڭ تۈپەيلى ۋاپاسىز مەھبۇبىنىڭ ئازاب ۋە ئېغىرچىلىقلىرىنى كەچۈرۈپ ، ھايات چاڭگىسى بولغان ئائىلىنى جانلاندۇرغان ئەجرىلىك ۋە مىننەتسىز ئىلاھ .

مەن ھەيرانمەن : ئاسمان گۈمبىزى بۇلۇت ئىلاھى بىلەن چاقماق تەڭرىسىگە تارلىق قىلىۋاتسا ، ئولۇمپىك تېغى يۇنان خۇدالىرىنىڭ رەشكچىلىك مەيدانى بولۇپ تۇرۇۋاتسا ، دېڭىز ـ ئوكيانلاردا سۇ پەرىلىرى بىلەن دەريا مۇئەككەللىرى چۇقان سېلىپ تىنجىمىسا ، زېمىن ئۈستىدە جەڭ قەلەملىرى بىلەن قان سىياھلىرى نەرە تارتىپ ، سانسىز ئوتلۇق توپانلار پەلەككە ئەرۋاھتەك قول سوزۇپ ، قۇشلارغا ئورمان ،

دەرۋىشلەرگە ئېھرام قالدۇرماي كۆيدۇرۇپ تۇرسا ، يەنە ئاسمان ، زېمىن ، دېڭىز ـ ئوكيانلاردىنمۇ كەڭرەك پاناھلىق جاي قالدىمۇ ...

ئانا ! سەن كۆكسى كەڭ ، ئۈمىدى پاك ، قەلبى ئىللىق ، تاقىتى تولۇق ، دىيانىتى ئۇلۇغ شەپقەت ئىلاھى .

سەنسىز ئالەم چاقى ئۈچۈپ كەتكەن ھارۋا ، ئەقلى كۆتۈرۈلگەن دانا ، ھاۋا قاپچىسىدىن ئايرىلغان بېلىق ، قانائەتسىز بۇركۈتتەك قىيا ـ چىيالىق قىيامەتكە بەند بولغان بولاتتى .

مەن ئايال جىنسىنى ئىززەتلەيمەن . شەپقەت ئىلاھىنى خاتىرلە . ئۇنىڭ شەنىگە داغ تەگكۈزمە . ئۇنى ئۇلۇغ قىلغان نەرسە قان ئەمەس ، ئوتلۇق مۇھەببەت !

50

مەن قاقاقلاپ كۈلمەن . مەن ياخشىلىقلار ئىلاھىنىڭ ئالەمشۇمۇل كۈلكىسىنى تەكرارلايمەن .

ئۇ كائىنات قەلبىنىڭ گەۋدىسى !

ئىنسانىيەتنىڭ شاھىتى !

كەلگۈسىنىڭ ئۈمىدى !

ئۇ ئۆز ئىشىنى ئاخىرلاتقان جەھەننەمنى جەننەتكە ئايلاندۇرىدىغان ھەقىقىي باغۋەن !

ئۇ دېڭىز قارىنىدىكى مارجانلارنىڭ جۇلاسى !

مەن موھتاجلىق ۋە قۇلچىلىق دۇنياسى ھېچقانداق ساختا نىقابسىز ئۇلۇغ ئىنسانىيەت باھارىغا ئايلىنىپ تارىخنىڭ تەنتەنىسىنى ئۆتكۈزگىنىدە بۇ كۈلكىنى يەنە تەكرارلايمەن .

بۇنىڭغا گۇمانلىنىش ئالەمنى ئۇنتۇغانلىق .

51

ئۇ بىر پارچە ئوت . ئوتنىڭ ۋەزنى بولمايدۇ . ئۇ ئۆز ـ ئۆزىنى تۇغدىغان ، پەرىزات شەكلىگە كىرگەن دالا گۈلخىنى . ئۇ ۋەزنى ئېغىر ۋە ئۆز ـ ئۆزىنى كۆپەيتەلمەيدىغان سۇ ئىلاھىنىڭ ئاتىسى .

ئۇ بارلىق گۈزەللىكلەرنىڭ جەۋھىرى ! ئۇ يەنە بارلىق گۈزەللىكلەرنىڭ ئۆلۈم مەبۇدىسى ! ئۇ ئۆز ـ ئۆزى بىلەن جەڭ قىلىدىغان بەت جۇدۇن ئىككى باشلىق ئەجدىھا !

سەن ئەقىل ۋە دىيانىتىڭ بىلەن ، نومۇس ۋە ئىپتىخارىڭ بىلەن بۇ پاراسەتسىز قەھرىمان ، شەپقەتسىز قوتازنى نوختىلا . ئەقلىڭ ئۇنىڭ پەرىزات ھۆسنى ، سېھرىلىك كۆزى ۋە ئەۋرىشىم چاچلىرى تەرىپىدىن يۇگەنلەنمىسۇن .

ھايات ـ مامات ئېلىشىشىدا ، سېنىڭ ئالدىڭدا ئالەم ئېغىر ھالسىرايدۇ ...

52

ئالەم مۇرەككەپلىكلىكىنى سىغدۇرالمىغانلىقى تۈپەيلى جاراھەتلەنگەن سىنەم ئازابلىنىدۇ . مېنىڭ ھېسسىياتلىرىم مۇھىتىنىڭ سىگنالى !

ئەقلىيە سۆزلۈكلىرى ئۆز مەشۇقىنى يوقاتقان كىشىنىڭ ئاچچىق ھەسرەتلىرىنى داۋالالارمۇ ...

53

سەن ھېسابسىز ئۇنچە ـ مارجان بىلەن قوينى تولۇپ مەغرۇر بۇژغۇنلار چاچرىتىپ ئۇپقۇندىغان دېڭىز سەن .

ئىللىق كۆز ياشلىرىم بىلەن نېمگىدۇر بىردىن پەسىيىپ ھەسرەتكە چۆمدۈڭ .

سەن جىمجىت پىكىر سۈرۈشكە باشلىدىڭ .

54

سەن غەزەپ ئىچىدە يانغىنىڭدا قىزىل ياقۇتتەك چولپانسەن .

سەن قاقاقلاپ كۈلگىنىڭدە گۈلشەنگە چاپقان قۇلانسەن .

سەن جىمجىت خىيال سۈرگىنىڭدە ھېكمەتكە تولغان ئوكيانسەن .

سەن تەبەسسۇم بىلەن سۆزلىگىنىڭدە سېھرنى يېشىدىغان ئىرپانسەن .

55

ھومېرنىڭ ئىككى داستانىدىن پىتنە ئىلاھى ئىرىدا بېشارەت قىلىپ ماڭا سەگەكلىكنى ھاۋالە قىلدى . ھىندىلارنىڭ >> ماخاپخاراتا << ، >> رامايانا << داستانىدىن ئۆزۈمگە ئاگاھ بولۇشنى ئۆگەندىم . روھىيەتتە مۇشەققەت چەكمەي تۇرۇپ ، مەنىۋى يۈكسەكلىككە ئېرىشكىلى ، مەنىۋى يۈكسەكلىكسىز ئۆزۈڭنى چۈشەنگىلى بولمايدۇ . ساڭا بۇرۇلۇپ قارىغىنىمدا قەلبىمدە ئايان بولغىنى مۇنۇ : ... سەن مۇشكۈللۈكنى يېشىدىغان ۋە قايتا تۇغۇلىدىغان راما *دەك ساھىبقىرانسەن ؛ سەن بىشما *دەك نازۇ نېمەتتىن ۋاز كەچكەن تەقۋاسەن ؛ سەن قارا مەلىكىدەك مېھر ـ ساداقەت نەمۇنىسى ، ياندۇ * پەرزەنتلىرىدەك قەيسەر ـ قەھرىمانسەن . (* راما ، بىشما ، ياندۇ ــ ھىندى ئەپسانىلىرىدىكى تەڭرىلەرنىڭ نامى .)

سېنى چۈشەنمەي ئۆزۈمنى بىلەلمەيمەن .

56

پاھ ! ئاققۇغا مىنىۋالغان تۆت باشلىق ئالەم بىنا قىلغۇچى براخما .

ئاھ ! دېڭىزدىكى ئەجدىھاغا مىنىۋالغان ھامىيلىق مۇئەككىلى بىشنۇ * .

ۋاھ ! يىلان شارپىنى بوينىغا ئورىغان ، ئاچكۆزلۈك ھالاكەت مەبۇدى سىۋا * . (*

بىشنۇ ، سىۋا ــ ھىندى ئەپسانىلىرىدىكى تەڭرىلەرنىڭ نامى .)

مانا بىر تىزىق تەڭرىلەر ...

ئۇسسۇل ئىلاھى ، جەڭ خۇداسىنىڭ ئاتىسى ۋە سېغىنىش مەبۇدى ئۆزىنىڭ زىددىيەتلىك

ئىقتىدارلىرىنى بىر گەۋدىگە مۇجەسسەم قىلغان .

مەن ئەكسەدىيەت بىلەن تولغان قەدىمكى ئالەم ئەپسانىلىرىگە ، تۈنۈگۈنكى

چىنلىقتەك تەئەججۈپلىنىمەن .

57

سەن سۇنغان گۈلرەڭ مەيزاپ ئۇنتۇلۇپ كەتتى .

سەن كۆيدۈرگەن ياغ كۆيۈكى ساقىيىپ كەتتى .

سەن سانجىغان تىغ زىدىسى ئىزسىز تىندى .

سېنىڭ شېرىن شۋېرلاشلىرىڭ ۋە مەنىلىك سۆزلىرىڭ تۇماندەك تارقىلىپ كەتتى .

بىراق ، بىۋاپالىقىڭ ۋە ئۇنىڭ بوران ـ چاپقۇنىدا سالماق ـ سالماق تۆكۈلگەن

ئاچچىق ـ ئاچچىق تەنىلىرى خۇددى باللىق چېغىدا تۇرۇپ قالغان قوغۇشۇن ئوقتەك

سانجىپ ئاغرىتىدۇ . ئۇ نېمىندۇر پىچىرلايدۇ ، چۈشەندۈرمەكچى بولىدۇ . ئۇنى

قايتۇرىدىغان داۋا يوق . مەن ئاق دىللىقىم بىلەن مۇشۇ خىياللىرىمغا خىجىللىق ھېس

قىلىمەن ...

58

ئىنسانىيەتنىڭ ھەر بىر تەنتەنىسىگە پۈتۈن قەلبىم بىلەن مەمنۇن بولىمەن .

چۈيىيۈەن >> توققۇز نەزىم<< نى يازغاندا خۇش پۇراقلار ئىچىدە ئۈمىد شادلىقىدىن

مەستلىك ھېس قىلىمەن . ئاجۇنا (ھىندى رىۋايەتلىرىدىكى پادىشاھنىڭ كۈيئوغلى)

ئاددىي پۇقراچە ياسىنىپ مۇجۇ ۋالىڭ ئۆتكۈزگەن كۈيئوغۇل تاللاش مۇسابىقىسىدە نىشانىنى چىنەپ قارا مەلىكىنى ئالغىنىدا ئەتراپتىكى ئاددىي جامائەت بىلەن بىللە تەنتەنە قىلىمەن .

ئودىسسا ئون يىللىق دېڭىز سەرسانلىقىدىن ئۆز يۇرتىغا قايتىپ ، ۋاپادار قېرى ئىتنى سىلىغاندا كۆزۈمگە ياش ئالىمەن ، ئۇنىڭ رەقىبلىرىنى يېڭىپ رەپىقىسى ۋە پەرزەنتىنى باغرىغا باسقاندا يۈرىكىم كۆكسۈمگە سىغمايدۇ .

<<قۇرۇق شەھەر ھىيلىسى>> ئالدىدا خىيالغا چۆكمەن ، <<مۇملانغان ساراي قەستى>> گە خاۋاتىرلىنىمەن ، <<ياغاچ قولان ھىيلىسى>> دىن چۆچۈيمەن ، مەنسۇر ئەللاجنى دارغا ئاسقاندا پەرياد كۆتۈرىمەن .

ئەخرەمەن بىلەن جەڭ قىلىمەن ، ئاخرۇمازدا بىلەن يورۇقلۇققا تەلپۈنىمەن . مانا بۇ مېنىڭ ئېتىقادىم ...

59

گۈزىلىم ، شەپەق ئۈستىگە چىقىپ ، ئالەمنىڭ ماھىيىتىگە قارا . بۇلۇت سۈپىسىدا تۇرۇپ زېمىنغا نەزەر سال . دۇنيا زىددىيەت بىلەن ، زىددىيەت بىۋاپالىق بىلەن ، قۇرۇقلۇق سۇ بىلەن ، كۈلكە كۆز ياشلىرى بىلەن چايقىلىپ تۇرىدۇ . ئۇ كۈلكىلىك پاجىئە ، پاجىئەلىك كۈلكە ئويۇنى . ئاچچىق يىغلاپ ئارقىدىنلا قاقاقلاپ كۈلگىن . بۇ ئۇنىڭ زاتىغا مۇناسىپ ھېكمەت ...

60

ھاياتنىڭ ھەر بىر پائالىيىتىدە ، ھەر بىر مەنپەئەتدارلىق بوسۇغىسىدا ، ھەر بىر ياخشىلىق ۋە يامانلىق ئارىسىدىكى جەڭدە بىلىم ئەخلاقتا ، ھەققەت پەزىلەتكە

ئايلىنىپ تۇرىدۇ .

چۈنكى ، ئۇ ئۆز غۇرۇرىدا كەمتەر ، ئۆز ئىززىتىدە مەغرۇر .

61

كۆزنىڭ شاھىتلىقىنى پەرۋاسىز تاشلاپ ، قۇلاقنىڭ دەلىللىرىگە ئىشىنىپ كەتمە . كۆزنىڭ نوپۇزىنى بېسىپ چۈشكەن قۇلاق شۇبھىلىك شاھىت .

كۆزنىڭ يېڭىلىشىگە ئىشەن .

كۆڭۈلنىڭ ئېزىقتۇرۇشىدىن چۆچۈيمەن . ئۇنىڭ يېنىدا ئاتىللانىڭ ھازىسى مېنى ھەسرەت شارابى بىلەن سەگەك قىلىدۇ .

62

مۇھەببەتنىڭ مەھلىيا كۈچىدىن سېھىرلەنگەن چېغىمدا ئۈمىدۋارلىق ھېس قىلىمەن . بۇنداق ماگنىتتىن ئايرىلغىنىمدا ئۈمىدسىزلىك تەرىپىدىن جادۇ قىلىنىمەن . جەزب قىلىنىمەن .

63

بەخت مەبۇدى >> قۇتلى << بىلەن گۈلزار ئاشىقى >> بۇلبۇل <<

دىئالوگلاشتى .

قۇتلى : ساڭا بەخت كېرەكلىكىنى بىلىپ تۇرۇپتىمەن .

بۇلبۇل : شۇنداق ، مەن ئۇنىڭغا تەقەززا .

قۇتلى : مەن ساڭا شۇنداق سائادەت ئەڭگۈشتىرى ئىنئام قىلايكى ، ئۇنىڭ شاراپىتى سەن خالىغان چېغىڭدا ئەرشكە ۋە بېھىشكە چىقىپ ، ئۆلمەسلىك كەۋسەرلىرىنى ئىچىپ ، ھۆر ۋە رىزۋانلار بىلەن ئىشرەت سۆھبىتى قۇرالايسەن . ئۇنىڭدا ۋاقتىنىڭ تەھلىكىسى يوق .

بۇلبۇل : بۇ مەن ئۇچۇن ئۇمىدسىزلىك ياكى ئۆلۈم ئالدىدىكى خىيالىي ئۇمىد . مېنىڭ ئارزۇ قىلغىنىم بۇنىڭ ئەكسى .

قۇتلى : بۇ قانداق بەخت ؟

بۇلبۇل : قايغۇ ۋە شادلىقلار ئىقلىمى ، باھار ۋە زىمىستان دۇنياسى ، ئۇمىد ۋە كۈرەش مەيدانىدىكى قىسمەت ۋە جاسارەت بىلەن تولغان مۇشۇ ئىنسانىيەت ئالىمىنىڭ بەختى .

قۇتلى : ئەجەبا ...

بۇلبۇل : چۈنكى ، ئۇنىڭدا ھادىسىلەردىن خالىي بولمىغان ۋە مېنىڭ سىنەمنى لەرزىگە كەلتۈرىدىغان ئىنسانىيەت تەقدىرى پەلەك بىلەن شاھمات ئوينىماقتا . مەنمۇ ۋاقىت ۋەھىمىسى بىلەن قاتار تۇرۇپ ئويناي مەن . ئۇ مېنى ھالاك قىلىدۇ ، مەن ئۇنى قۇل قىلىمەن .

قۇتلى : خالىغىنىڭ بولسۇن .

64

سەن تەڭدىشى يوق گۈزەل .

سەن ئۇرۇقى يوق يېگانە تۇغما گۈزەل .

گۈزىلىم ، ئەدىپنى بېرىش ۋە رەھىمسىز غەزەپ ئىنسانىيەتنى بالايىئاپەتكە گىرىپتار قىلىدىغان ھالاكەت مەبۇدىنىڭ خاسىيىتى ئىكەنلىكىنى سېزەمسەن . ئۇ ئاپەتنىڭ ئۇرۇقى ، داۋالغىلى بولمايدىغان بۇنداق تەبىئەت زىنىنەتلىگىلى بولمايدىغان يەر يۈتۈش دەزى ئالدىدىكى يارلىق . ئۇ مەغرۇرلۇقنىڭ توپان بالاسى ، ئۇ كائىناتنىڭ ئەڭ تەشۋىشلىك كالا دىۋىسى .

ئوتنىڭ كەينىدىن يۈگۈرمە ، ئۇ ئەرۋايىڭنى ئاسمانغا ئېلىپ كېتىدىغان ئەزرائىلنىڭ ئېتى ، ھالاكەت تەڭرىسى قىرغىنغا چۈشىدىغان قان سەھنىسى .

65

ھايات سۈيىنى مەنىسىز ئىسراپ قىلىسەن .

ئۇ ئاز قالغاندا ھەسرەتلىنىپ كۆز يېشى قىلىسەن .

ۋاقىت ئارقىدا پۇشايمان قىلىش ئورۇنسىز ، ئۆلۈم ئالدىدا ئېچىنىش پايدىسىز .

66

قۇشلار سايرىدى ، سەن تېخى ناخشاڭنى باشلىمىدىڭ .

شاماللار ئۇچۇرقىدى >>) چاپتى ، يۆگۈردى ، ئۇچتى << دېگەن مەنىلەردە) ، سەن تېخى ئىنگاھىڭنى ئاچمىدىڭ .

گۈللەر ئېچىلىپ سولدى ، سەن تېخى تەبەسسۇم بىلەن كۈلمىدىڭ .

67

سېنىڭ ھەسەتخور قەلبىڭگە ئاق كۆڭۈللۈك زەپەر مەشئىلىنى ياققاندا ، سېنىڭ نادان ۋە جاھالەتلىك تەلۋە كۆكسۈڭدە نۇر مالائىكىسى تەبەسسۇم قىلىدۇ . سەن رەشكى تۇزىقىدىن قۇتۇلغاندا ، تۆت ئەتراپ ساڭا سۆيۈملۈك گۈزەل گەۋدىسىنى ئاچىدۇ . شۇ چاغدىلا سەن مۇھەببەتنى ۋە ئىززەتنى نومۇس ئىچىدە ھېس قىلىسەن . بۇنىڭ يولى بىر : مەغلۇبىيەتكە ھازىرلىنىش .

68

شېئىرلىرىم ئالەمنىڭ چوڭقۇر تەكتىدىن شۇۋىرلايدۇ .

مەن مەشۇقۇم بىلەن ئىككى شەبنەم تامچىسىدەك بىر لالە يوپۇرمىقى ئۈستىدە ياتىمىز .

ئۇ ماڭا : ئاڭلا ئەزىزىم ، سېنىڭ يۈكسەكلىكىڭنى شاماللار تەرىپلىمەكتە ، دېدى .

مەن ئۇنىڭغا : تىڭشىغىن ئامرىقىم ، سېنىڭ گۈزەللىكىڭنى يوپۇرماقلار قوشاق قىلماقتا ، دېدىم .

ئۇ قىزىرىپ كەتتى . ئۇ شۇنداق قىزاردىكى ، بىر پارچە چوغقا ئوخشايتتى . مەن ئۇنىڭدىن تەسىرلىنىپ قىزاردىم . مەن بىر قەدەھ قىزىل ئۈزۈم ھارىقىغا ئوخشاپ قالدىم .

69

قۇربىتىم يەتسە سەن توغرۇلۇق يېڭى >> رامايانا << داستانى (ھىندىلارنىڭ قەدىمكى خەلق داستانى) يازسام .

سېنىڭ قەلبىڭ يەر ئانامنىڭ چوڭقۇر تەكتىدە تۇغۇلغان مىسلىسىز گۈزەل قىز شىدۇدىنمۇ ساداقەتلىك ۋە مېھرلىك .

سېنىڭ سەرگۈزەشتلىرىڭ ئاسمان ئاتىنىڭ بەلەن يېرىدىكى قۇياش دۆلتىدىكى نۇرانە ساھىبقىران يىگىت رامانىڭ قىسمەتلىرىدىنمۇ تەسىرلىك .

مەن مەيتۇن بولىمەن . مەپتۇنلۇقتىن يىقىلسام ھوشۇمغا كېلىش يولىدا ئىلھام مەبۇدىسى مۇسىي ياكى كۈمۈش تارلىق ۋىنا چالغۇسىنى كۆتۈرۈپ يۈرگەن سامانىۋى مۇزىكانت نارۇت (ھىندىلارنىڭ >> ماخاپخاراتا << داستانىندىكى قەھرىمانىنىڭ نامى) قاچان لەگلەك قۇشىنىڭ پېيىدىن قەلەم قىلىپ ، مېنىڭ لېۋىم ئۈستىگە سەن توغرىلىق لەرزان شېئرىيەتنىڭ ئۈنچە مىسرالىرىنى تىزاركى ...

پاھ ! ھالاكەت مەبۇدى سىۋا . ئەمدى سەن مېنى پىلە قۇرتىدەك قارىلىقتىن ئاققا ئايلاندۇرۇپ ئاندىن ۋەلى قىلماقچىمۇ ؟

ئېھ ! شېئرىيەت مەبۇدىسى نارۇت ، سەن مېنى قاراقچىلىقتىن شائىرغا ئايلانغان ئاق چۈمۈل ساھىبى رودناكا (بارمىچ)دەك توپىدا كۆمۈپ (رودناكا ـ ھىندىلارنىڭ >> ماخاپخاراتا << داستانىدىكى قەھرىمانىنىڭ نامى) ، يامغۇردا يۇماقچىمۇ ؟

ئاھ ! گۈزىلىم ، غوزەك ئىچىگە بەند بولۇپ قالمىسامىلا ياكى چۈمۈلە تېغىدا كۆمۈلۈپ قالمىسامىلا سېنى كۈيلەيمەن . چۈنكە مەن رامانىڭ ۋارىسى .

70

مەن سىنى سېغىنغاندا كۆز يېشىمنى دەريا قىلىمەن .

ئۇ تامچىيدۇ ، تارامىلايدۇ ، سۇرەن سېلىپ ئاقىدۇ ، ئۇپقۇن كۆتۈرىدۇ .

سەن ئۇپقۇنلار قاينىمىدىن خۇددى بىلىق پەرىسىنى سۇ ئىلاھىدەك مەرۋايىت بۆشۈكلەر

چاچرىتىپ قەد كۆتۈرۈپ چىقىسەن . سېنىڭ ئاپئاق قاشتېشىدەك ئوڭ قولۇڭدا ئۆستىگە

زەر قاپچۇق يېپىلغان مەرمەر قۇتا تۇرىدۇ . بۇ ماڭا ئاتىغان >> سۆيگۈ سۆيى <<

قاچىلانغان قۇتا !

ئۇ پرومىتۇسنى زەنجىر باغلاقتىن خالاس قىلىدىغان ، تاشقىزنى ئەسلىگە كەلتۈرىدىغان

، ھەممە تەتۈر ئەفسۇنلارنى ياندۇرىدىغان ئادالەت ھېكمىتىنىڭ كىميالىق زەمزىمى .

چاچ ، بۇ >> سۆيگۈ سۆيى<< نى ، ئالدى بىلەن موھتاجلارغا چاچقىن .

ئۇنتۇما ، مەن سىنى ئۇلار ئۈچۈن سۆيىمەن ۋە سېغىنىمەن !

71

بەخت مەلىكىسى ، مەنمۇ رامادەك سېنىڭ ئالتۇن قەبرەڭدە شىپۇ (ھىندىلارنىڭ >>

رامايانا << داستانىدىكى قەھرىمانىنىڭ نامى)نىڭ كارامەتلىك ئوقياسىنى قولۇمغا

ئالدىم . ئەمدى مېنىڭ مەشۇقۇم بولۇشۇڭ ئىلكىمدىكى ئىش .

مېنىڭ كۆتۈرگىنىم جاپا - مۇشەققەتلەرنىڭ كىشىنى چۆچۈتىدىغان ئېغىر ئوقياسى .

سېنىڭ ماڭا ئۆلپەت بولۇپ مۇشەققەت چېكىشكە رىزا بولغانلىقىڭ قەلبىڭدىكى

بەخت .

سەن مېنىڭ ماھارىتىمدىن خۇشال بولۇپ كۈلگىنىڭدە ، مەن سېنىڭ مەن بىلەن

چېكىدىغان قىسمەتلىرىڭدىن ئەنسىرەپ تىترەيمەن .

ئۇنتۇما : زوقلۇق خۇشاللىقلىرى بىلەن پاجىئەلىك مۇشكۇللۇكلەر بىر - بىرىنى قوچاقلىشىدۇ ۋە بىزگە باش ئېگىدۇ .

72

ئېھ ، ئۇچار قاناتلار .

ئورمان سىلەرنىڭ شېئىرىيەت مەدرىسىڭلار .

ئاھ ، تىزىلىپ ئۇچقان تۇرنىلار .

سىلەر يېزىلغان ، يېزىلىۋاتقان داستان . سىلەر سانسىز پەي قەلەم بىلەن ئۆچمەس سىياھنى كۆتۈرۈپ ئۇچقان شېئىرىيەت يۈرىكى .

مەن سىلەرنى خۇشال ئارزۇلار ئىچىدە ئۇزىتىمەن .

73

ئۇ ئۆزىنىڭ قاچىلاپ تولمايدىغان خەزىنىسى ئۈچۈن مارجان ئوۋلايدىغان تۆمۈر تورلىرىنى دېڭىز ئاستىغا تاشلىدى .

ئۇ تورغا چۈشكەنلەر ئۈستىدىن مەسخىرە بىلەن كۈلىدۇ .

مارجانلار ئالدانماڭلار .

74

ئالەم ماڭا نىدا قىلىدۇ : مەن ساڭا سەرخىل نان ھەدىيە قىلىمەن .

مەن خۇشاللىق بىلەن قولۇمنى سوزىمەن .

ئۇ ماڭا : بىراق ھەرقېتىمقىسىنىڭ بىر پۇچۇقى كەم ، دېدى .

مەن بۇنىڭغا ھەيران بولۇپ ، قالغان پۇچۇقنى ئىزدىگىنىمدە ، ئۇ ماڭا : مانا ماۋۇنىمۇ ئال ، بىراق كەم قالغان پۇچۇقنى ئىزدىمە ، بۇنىڭمۇ بىر پۇچۇقى يوق ، دەيدۇ . بۇنىڭغىمۇ ھەيران بولىمەن .

ئالەم قاقاقلاپ كۈلىدۇ ۋە بىردىن جىمجىت بولۇپ ، يىغلاپ شىۋىرلايدۇ : سۈرۈشتۈرمىگىن ، مەن ھەمىشە شۇنداق ھەدىيە قىلىمەن . بۇ ئىگىسىنىڭ دائىملىق ئادىتى . مەڭگۈلۈك مەخپىيىتى ...

چوڭقۇر ئويلىدىم . ئۇنىڭغا تەقلىد قىلىشنى خالىمايمەن . مېنىڭ ئۆزگىلەرگە ئاتىغان مۇھەببىتىم مۇكەممەل ھەم مۇجەسسەم .

75

ئېھ ، مېنىڭ گۈزىلىم ، ئالەم گۈزەللىكىنىڭ كۆزى .

ئاھ ، مېنىڭ ئىلاھىم . مېنىڭ سۆيگۈمنىڭ مۇرەببى .

مەن سېنى ئەڭ ئۇلۇغ نەرسە بىلەن — مۇھەببىتىم بىلەن قەدىرلەيمەن . بىراق مەن سېنىڭ قۇلۇڭ ئەمەس .

سەن ئۆزىنى >> سېنىڭ چاكىرىڭ << ، >> سېنىڭ قۇلۇڭ << دەيدىغان ھەر قانداق كىشىنى مەھبۇب شەكلىگە كىرىۋالغان ئىبلىس دەپ چۈشەن . چۈنكى ، ساختا ئېرىشىش نىيىتىدە ئىنساني قەدىر - قىممىتىنى ئاياغ ئاستى قىلغان كىشى ، سەندەك ياغاچدىن ئىسرىق چىقىرىش غەرىزىدە پۈتۈن ئورمانني ھالاك قىلىشقا ھازىرلانغان كىشىدۇر ، ئۇ سېنى قۇل قىلىش ئۈچۈن ، ئۆزىنى قۇللۇق ئورنىدا كۆرسىتىدۇ .

گۈزەللىك چۆرىسىدە ھىيلە - مىكىر بۇلۇتلىرى خۇددى ئاي چۆرىسىدىكى تۇتەك قوتاندەك ئۆزىنى كۆرسىتىپ ئۇنى خىرەلەشتۈرىدۇ .

گۈزىلىم ، سەن — ئىنسانىيەتنىڭ يۈكسەكلىكى ، ئۇنىڭ ھاياتىنىڭ خوشاللىقى ، ئۇنىڭ قەدەملىرىنىڭ ئىلھامى ، ئۇنىڭ ئىجادىيىتىنىڭ ئۈلگىسى ، ئۇنىڭ ئۈمىدىنىڭ غايىسى .

مېنىڭ ئىلاھىم . مەن سېنى غۇرۇر بىلەن سۆيىمەن . ئۇنىڭ ئالدى گۈل ، ئارقىسى قان !

76

ئۇ ۋىجداننى بىلمەيدۇ ، ئۇنىڭ بىلىدىغىنى پەقەت پايدا ـ زىيان .

ئۇ ئىنساپنى بىلمەيدۇ ، ئۇنىڭ بىلىدىغىنى ھىيلە ـ مىكىر .

ئۇ نومۇسنى بىلمەيدۇ ، ئۇنىڭ بىلىدىغىنى مەنپەئەت قاپقىنى ئالدىدىكى غەنىيمەتنى

چۆچۈتۈپ قويىدىغان >> تەسىر . <<

ئۇ ئىچ ئاغرىتىشنى بىلمەيدۇ ، ئۇنىڭچە بۇنداق پەزىلەت مەنپەئەت نۇرىنىڭ

بېجىرىملىكىگە ئېۋەن سالىدىغان ھاماقەتلىك .

ئۇ ئۆز ـ ئۆزىدىن خىجىل بولۇشنى بىلمەيدۇ ، شۇڭا ئۇ ھەمىشە غالىب .

ئۇنىڭ ئېرىشكەنلىرى خىيالىي قەھرىمانىنىڭ ھەقىقىي ھەسرىتى .

77

مەن سېنىڭ گۈزەللىكىڭنىڭ مۇنازىرىسىز شاھىتى .

مەن سېنىڭ مۇھەببىتىڭنىڭ ھەسرەتسىز قۇربانى .

78

ئۇ مەغرۇر ، شۇڭا ئۇ سېنىڭ مەغرۇرلۇقۇڭ توغرىسىدا ۋايسايدۇ .

ئۇ ئالدامچى ، شۇڭا ئۇ سېنىڭ سېخىي ئەمەسلىكىڭدىن كايىيدۇ .

ئۇ گۇناھكار ، شۇڭا ئۇ ئىستىغپار ئوقۇشنى ساڭا يۈكلەيدۇ .

ئۇ ئۆزىنىڭ >> سىرلىق << قىياپىتىنى ھەمىشە ئاشكارىلايدىغان ھەۋەسكار .

ئۇ ئالەمشۇمۇل مەسخىرىگە كۆڭلى سۇنماس قەيسەر .

79

ئېھ ، شامال تەڭرىسى . سەن كۆيۈپ تۇرغان شامنى ئۆچۈرىسەن ، سەن جىمجىت

ئۈچقۇندىن چەكسىز ئوت دېگىنى ھاسىل قىلىسەن . سەن يوقلۇقنىڭ ئوغلى ،
موللۇقنىڭ ئاتىسى .

80

ئەكس سادا چىقارمايدىغان ئاۋاز ، يامغۇر بولۇپ قۇيۇلمايدىغان ھور ، ئۆزگە
يانمايدىغان ساداق بولمايدۇ ، سەن ئەڭ بىزار بولغان نەرسە ، سەندىنمۇ ئەڭ بىزار .
قايىنامدەك مۇرەككەپ ھاياتتا ئەقىللىقىم ، ياخشىلىقلارنىڭ ئۇرۇقىنى چاچ ، ۋەھىمە
ئايۋىنىدا غال ـ غال تىترىمە !

81

ۋاقىت ، سەن يىلپىز ئۈستىدىن ئۇنىڭ شاھانە لىباسىنى ، شىر ئاغزىدىن ئۇنىڭ
دەھشەتلىك چىشىنى ، تۆتى كۆكسىدىن ئۇنىڭ رەڭدار كۆڭلىكىنى يۇلۇۋالىدىغان
قۇدرەت ـ كارامەتسەن .
بىراق ، مېنىڭ شېئىرلىرىم زېمىن بىلەن ئاسمان ئوتتۇرىسىدا مەڭگۈ سادا چىقىرىدۇ . ئۇ
ئادەم بىلەن ھاۋانىڭ شېرىن پىچىرلاشلىرىنىڭ داۋامى .
مېنىڭ ئىلاھىم ، مېنىڭ شېئىرلىرىم بىلەن بىللە سەنمۇ كېيىنكى يۈرەكلەرگە
ئايلىنىسەن .
مېنىڭ ھامىيمنى سورىساڭ ئۇ ئەجەل مەبۇدى .

82

سەن قىسمەت ھىيلىگەرلىكلىرىگە ماسلىشىپ مەندىن غالىب بولدۇڭ .
سەن زەپەر راۋىقىغا چىققىنىڭدا ئەقىدە شوتىسىنى سۇندۇردۇڭ .
قاقاقلاپ تەمەننا كۆلكىسىگە بېرىلگىنىڭدە ، مەنمۇ مەنىلىك مۇلايىم كۈلدۈم . سەن
ئۆزۈڭدىن كىبىر قىلغىنىڭدا مەن ئالەم سىرلىرى بىلەن سېنى كۆزەتتىم .

شۇنداق ئويلىدىم : مېنىڭ چوڭ كۆلكەم ئالدىدا تەمترەيسەن . ئېھ ، ھېكمەت دەرياسى تارىخ . ئالەمدە مەسخىرە كۆلكىسىدىنمۇ ئۆتكۈر نەرسە بارمىدۇ .

83

سالام ، ئانا زېمىن !

سەن تەسەۋۋۇر ۋە تەپەككۈر ماكانى ، ئىنسانلارنىڭ مەھبۇدلارنى ياساپ چىقىدىغان نەققاشلىق دۇكىنى .

سالام ، ئانا زېمىن !

سەن كىچىككىنە سەييارە ، خۇددى مېنىڭ يۈرىكىمدەك كىچىك ۋە سىرلىق مۆجىزە .

مەن يامغۇرلىرىڭ بىلەن تەڭ يىغلايمەن ، چېچەكلىرىڭ بىلەن تەڭ كۈلىمەن . مەن سېنىڭ غەرەزسىز پەرزەنتىڭ ، نىقابسىز شاھىتىڭ .

84

مەن ھەيرانمەن : غالىبىيەت تۇغلىرى ھەيۋەتلىك تاغلار ئۈستىگە قادالغاندا ئېرىشكەنلىرىڭدىن خاۋاتىرلىنىسەن . زەپەر چېچەكلىرى كۆكلەل سىنلىرىدا بەرگ ئاچقاندا سەمەرىلىرىڭدىن خاتىرجەم بولىسەن . زەپەر دەرۋازىسى سېپىل ئەمەس ، دىل بىلەن باشلىنىپ ، مەشئەل بىلەن ئەمەس ، مۇھەببەت بىلەن تەنتەنە قىلىدىغان >>زەپەرنامە<< نى ئىزدەيمەن .

تەئەججۈپ قىلىمەن : ئۇنىڭ گۈزەل تۇرقى ، خۇش پۇراق بوستان چاچلىرى ، ئوتلۇق تەپتى ، مۇلايىم شۇرلاشلىرى ، مۆلدۈرلەپ تۇرغان ئوماق كۆزلىرى ماڭا ھىندى شاھلىرىنىڭ پىل قوشۇنلىرى ، پىرسىيىلىكلەرنىڭ نەيزىكەشلىرى ، تۈركلەرنىڭ ئوقياچىلىرى ، ئىسكەندەرنىڭ تاش ئاتار ئەسكەرلىرىدىن مىڭ ھەسسە قۇدرەتلىك

تۆيۇلدى . ئۇنىڭ غەلبىسى مېنىڭ مەغلۇبىيىتىم بىلەن ئەمەس ، ئەكسىچە ، مېنىڭمۇ غەلبەم قوشۇلغاندى ...

85

زېمىندا يۈز مىڭ يىل ئۆمۈر سۈرۈپ كېسەللىكلىرىمنى ئېغىرلاشتۇردۇم .

ئېھ ! ئاسمان جىسىملىرى ! ساڭا ئايغىم تېگىشى بىلەن تۈزۈكرەك شىپا تاپالارمەنمۇ ياكى ئېغىر كېسەللىكلىرىمنى ساڭىمۇ يۇقتۇرۇپ قويارمەنمۇ ...

86

مۇھەببەت ئىلاھى (Cupid تەڭرى دېگەن مەنىدە) ! سەن ئادەمنى ئۆزۈڭگە ئوخشىتىپ ياسىدىڭ . كۆزلەرنى بىر جۈپ قىلدىڭ ، كالپۇكلارنى شېرىن ھىجران چوغىدا قىزارتىپ تاۋلىدىڭ ، ئادەمنى ئوت بىلەن سۇنىڭ ، گۈزەللىك بىلەن سۆيگۈنىڭ ، ۋىسال بىلەن ھىجراننىڭ ئارىسىغا تاشلىدىڭ ، قىسمەت شاماللىرى بىلەن ئۇنى توپىدەك توزۇتتۇڭ .

مەن سېنىڭ كارامەت تىياتىرىڭنى مەدھىيىلەيمەن .

ئۇنىڭ كۆز ياشلىرى ئۈنچە - مارجان ، ئۇنىڭ كۈلكىلىرى شېرىن مەي .

مېنىڭ قەسىدىلىرىمنى داۋاملىق تىڭشا .

87

كۆزلىرىڭ بىلەن مەپتۇن قىلىپ ، تەبەسسۇملىرىڭدىن مەھلىيا قىلدىڭ . كىرپىك ئوقلىرىنى ئېتىپ ، مېنى بىھوش قىلدىڭ . شۇنىڭدىن كېيىن ئەقلىمنى ئوغرىلاشقا چۈشتۈڭ .

سەن ئوغرى ، يۈرەك ئوغرىسى . مەن باغۋەن ، سۆيگۈ باغۋىنى .

مەيلى سەن مېنى ئېلىپ كەت . كۆكرەك قەپسىگدە بۇلبۇلدەك سايراپ ، كۆكسۈڭ گۈلشىنىدە كاككۇكتەك قان قۇسارمەن ...

88

سەنسىز رېئال جەننەتمۇ ئەپسانىلىك چۆچەككە ئايلىنىدۇ .

سەن بىلەن خىيالىي جەھەننەم رېئال گۈلشەنگە ئايلىنىدۇ .

سەنسىز مەن ھېچنېمىنىڭ ئېنىقلىمىسىنى يېشەلمەيمەن . سەن مېنىڭ قەلبىمدىكى ماھىيەت ، مەن ئۇنىڭ بەندىسى ، ئۇنىڭ ئىپادىسى .

89

تەقدىر بورانلىرىدا غازاڭدەك دوملاپ يۈرگىنىڭدە ، ئۈستۈڭگە ئوقتەك يامغۇر تۆكۈلدۇ . يۈزۈڭنى پەرىشانلىق تۈتىكى قاپلىغاندا ، ئالەم قارا نىقابىنى تارتىپ قاراڭغۇلىشىدۇ . مانا بۇ سېنىڭ قىسمىتىڭ ، سېنىڭ ھالىڭ .

ئاي بۇلۇت كەينىگە ئۆتۈپ ، پەنجىرەم تۈۋىدىن قىيا كۆرۈنۈپ ، سېنىڭ ئۈنسىز يىغاڭ توغرىلىق ئىزگۈ مالائىكىدەك بىتاقەتلىك بىلەن ئۆكسۈپ مونولوگ قىلىدۇ . مېنىڭ يۈرىكىم يوپۇرماقتەك تىترەيدۇ . ھېسداشلىق بىلەن مېنىڭ سىنەمنىڭ بىرىنچى خاھىشى ...

90

مەن يىغلىمايمەن . پۈتۈن زېمىن مەن ئۈچۈن يىغلايدۇ . تەبىئەت چەكسىز چوڭ ئىسكىرىپكىسى بىلەن مۇڭلۇق ، ئىزگۈلۈك ، ھەسرەتلىك كۈيلەيدۇ . مەن خىيال سۈرىمەن . مېنىڭ پىكىرلىرىم ئۇنىڭ تېكىستى .

91

ئۈمىد ــ دېڭىز سۈيىدە جىلۋىلەنگەن شەپەق شولىسى .

ئۈمىد ــ بۆرىگۈنلار ئارىسىدىن قەد كۆتۈرۈپ چىققان ئارزۇ پەرىشتىسى .

ئۈمىد ــ يالقۇن باغرىدىن پەيدا بولغان شەپقەت ئىلاھى .

ئۈمىد ــ قەلبىڭىدىكى بوشلۇقلارنى ، ھاياتىڭىدىكى ، موھتاجلىقلارنى تولدۇرۇپ تۇرغان خىيالىي سۈرەت .

ئۈمىد ــ ئۆلۈم دەرياسىدىكى نىجادىيەت كۆۋرۈكى ، مۇسانىڭ كارامىتى .

ئۈمىدنىڭ ھەجمى يوقلۇق بىلەن ئارزۇنىڭ قوشۇلمىسىغا تەڭ .

پەقەت ئۈمىدسىزلىكلا ھاياتنىڭ سۈرەتسىز ، شولىسىز ، زىننەتسىز ئەسلى گەۋدىسى .

مەن ئۇنىڭ بىلەن چېلىشىمەن .

92

كېچىدە قاقاقلاپ ئاڭلاپ كەيپ ـ ساپا ، بەزمە ساداسى ، سەھەردە گۈپۈرلەپ ئاڭلانغان ئات تۇيىقى ئاۋازى ، يىراقتىن شامال ئۇچۇرۇپ كەلگەن قىيا ـ چىيا ، يىقىندىن ئۇرغۇپ تۇرغان ھەسرەت ، خىيالىڭىدىكى ۋەھىمە ، چۈشۈڭىدىكى دەھشەت ...

دىۋە ۋە ھۆر ـ پەرى ھېكايىسى ...

مەيلى ، تەقدىرىيەت ! ھەممىنى بىر ـ بىرلەپ جۇدا قىل .

مەيلى ، قىسمەت ! بارلىقنى بىر ـ بىرلەپ يىگىن .

چۈنكى ، بۇلارنىڭ ئەڭ ئاخىرقى چېكى خارلانغانلارنىڭ قايتا تۇغۇلۇشىنىڭ ھارپىسى !

93

بېشىمغا ئاق قىراۋ چۈشكەندە ، قېرىغانسەن ، دېمە .

يوپۇرماقلىرىم سارغايغاندا ، خازان بولغانسەن ، دېمە .

هايات ـ نەسل ! ئۇنىڭ گۈزەللىكىنى پەرزەنت ئېلىپ كېتىدۇ . مېنىڭ هاياتىم

ياخشىلىقلار ئەلچىسى رامانىڭ ئالەمگە كۆپ تۇغۇلغىنىدەك كۆپ قىسمەتلىك ، كۆپ

تۈسلۈك . بېشىمغا قىراۋ چۈشكەندە مەن پەرزەنتىمنىڭ ئىسمىنى >> باهار << دەپ

ئاتىدىم . ئۇمۇ ئەسرلەپ شۇنداق ئات قويىدۇ . ئىنسانىيەت قېرىمايدۇ . قېرىيدىغنى

ئۇنىڭ بوغۇن دەپ ئاتالغان پەسللىك يىپپىنچىسى ۋە ئەلەملىرى .

يامانلىقلار دىۋىسى ، قاقاقلىما . ئالدىڭغا قارا ، كۆتۈرۈلۈپ كېلىۋاتقىنى ئالەمنىڭ

نۇرانە مەلىكىسى ۋە ئىنسانىيەتنىڭ زەپەر مەرىكىسى .

94

گۈزىلىم ، مەيۈسلەنمە . سېنىڭ روهىيتىڭ ئالەمنىڭ شولىسى .

چىرايلىقىم ، تارتىنما . سېنىڭ موهتاجلىقىڭ جاهاننىڭ سايىسى .

پەرىشتەم ، كۆز يېشى قىلما . سېنىڭ مۇڭلىرىڭ دۇنيانىڭ ئەكس ساداسى .

سەن تەڭرى ئەمەس . سەن تەقدىر ۋە قىسمەتنى ، قايغۇ ۋە هەسرەتنى ياراتمىغان ،

بەلكى ئۇنىڭ دەردىنى تارتقان ، سېنىڭ ئىقتىدارىڭ ئەينەكنىڭ ئىقتىدارى .

مەيۈسلۈك ، خىجىللىق ۋە مۇڭلىرىڭ سېنىڭ مۆجىزەڭ ئەمەس ، ئۇ جاهاننىڭ هۈنىرى .

سەن مەيۈسلۈك ئىچىدە گۈزەل ، موهتاجلىق ئىچىدە چىرايلىق ، قايغۇ ئىچىدە

يۈكسەكسەن . بۇ سېنىڭ مۆجىزەڭ .

مەن سېنى ئالەمچە قەدىرلەيمەن ...

95

شەبنەملىرىم تۆكۈلۈپ پۈتكەن بىر پارچە غازاڭمەن .

كۆز ياشلىرىم ئېقىپ قۇرۇغان بىر پارچە مارجانمەن .

96

سېنىڭ شېئىرلىرىڭ بىر سېۋەت ئەتىرگۈلدەك لەرزان ۋە لىرىك .

سېنىڭ شېئىرلىرىڭ بىر دۆۋە گۈلخاندەك رېئالىستىك يالقۇن .

ئۇنىڭ دېكوراتسىيىسى رومانتىك ، قەھرىمانلىرى چىن ، سەھنە شەرھلىگۈچىسى سەۋدا ، تاماشىبىنلىرى زەكى ...

97

سۆيگۈ دېڭىزى قىسمەت بورىنىدا قوزغار ئۇپقۇننى ،

ھىم ساداقەت كېمىسى بۆسۈپ ئۆتەر دولقۇننى .

رومانتىك ھېكايەتلەر جەزب قىلسىمۇ قەلبىڭنى ،

تۇرمۇش ــ ھايات چىنلىقى ئۆستۈرىدۇ زېھنىڭنى .

ئىشق شېئىرىيىتى ــ شامال ئىلاھى ئېتى ، مۇھەببەت ھېكايىتى ــ ئوت مەبۇدى سۈرىتى .

سۆيگۈنىڭ كۈنچىلىكى ئوت ئۈستىدە كۆيگەن ئوت ،

ھادىس دېڭىز ماياكى ــ مەشۇقلار ساداقىتى .

98

مەن تېخى سەبىي ، تېخى تەنتەك ، تېخى رومانتىك ...

مەن تېخى سەن بىلەن لالە يوپۇرمىقىنى ئىلەڭگۈچ قىلىپ ، بىر تاۋاقتىكى ئىككى زۇمرەت شەبنەمدەك ئىرغاڭلاپ تۇرۇۋاتىمىز . شاماللار گۈل بەرگلىرى ئارىسىدا ئوپۇر -

توپۇر قىلغاندا بەزىدە قوشۇلۇپ ، بەزىدە ئاجرىلىپ كېتىۋاتىمىز .

مەن ئەندىشە قىلىمەن : لالە غازاڭ بولۇپ كەتمەسمۇ .

سەن ئەندىشە قىلىسەن : شەبنەم قۇرۇپ كەتمەسمۇ .

بۇ زېمىنىنىڭمۇ ، ئىنسانىيەتنىڭمۇ ۋەھىمىسى .

بىز ھەر بىر خۇشاللىقىمىزنى ئەندىشە ئىچىدە ئۆتكۈزىمىز . چۈشلىرىمىزدە بۇنى كۆشەيمىز . بىز ئوكياندىكى ئارال ، دېڭىزدىكى يەلكەن ، يوپۇرماقتىكى شەبنەم .

ئېھ ، خۇشاللىق ! سەن بارلىقنىڭ مەمنۇنىيىتى ، ياخشىلىقنىڭ مۇكاپاتى ، گۈزەللىكنىڭ زوقى ، ئۈمىدنىڭ تەلپۈنۈشى ...

99

ئاھ ، ئەندىشە ! سەن قۇدرەتلىك يۈكسەك قورقۇنچ ئىلكىدىكى ئەركىنلىكنىڭ ئەيمىنىشى . ئۇنىڭ قوشۇنلىرى جاھاننى قامال قىلغان ، ئۇنىڭ پەرمانلىرى شادلىق جامىڭ تېگىگە يېزىلغان . ئۇنىڭ جاللاتلىرى ھېچقانداق ئېغىرلىقى بولمىغان ۋاقىت قۇيۇنلىرىدا تىغ ياساپ تەڭلەپ تۇرغان .

مەن خىيال سۈرۈپ قالدىم : ئەندىشىنى ھالاك قىلغىلى بولمايدۇ ، ئۇنى تۇتقۇن قىلغىلى بولماسمۇ . يەنە نېمىلەرنى ئويلىغىنىمنى بىلمەكچى بولساڭ ، ئۆزۈڭمۇ خىيال سۈرگىن ...

پىكىر دېڭىزى چوڭقۇر . ئۇنىڭدا رەڭگارەڭ مارجانلار چاقنايدۇ . ئۇنىڭسىز ئالەم ئۆزىنىڭ جاھالىتى ۋە دەھشىتىدىن يانمايدۇ .

100

پىيالىگە چۈشكەن ئىككى تامچە يېشىم قىزىل مارجاندەك چاقناپ كەتتى . ئۇنىڭغا بېقىپ سەۋدايى خىيالغا غەرق بولدۇم . ئەنە سوقرات ھېكمە . ئۇ زېمىن ھەممىمىزنىڭ

ئورتاق ئانىمىز ، دېدى . مەن مەمنۇنلىنىپ : پايانسىز ئانا كۆكسىدە يەنە ساگا نېمە يېتىشمەي يىغلايسەن ، دېدىم . كۆز ئالدىمدىكى پىيالە چەكسىز دېڭىزدەك چايقىلىپ ، ئۈنچە ـ مارجانلار پەرىلەردەك ئۇسسۇلغا چۈشتى ، مەن روھلاندىم .

سوقرات ھېكمەت بىردىنلا : ئىنسانغا كەلسەك ، ئۇ ئالتۇن ، كۈمۈش ، مىس ۋە تۆمۈردىن ئىبارەت تۆت تەبىقىلىق سۈپەتتىن تۈزۈلگەن ، ئورتاق ئانىمىزنىڭ ئورتاق بالىلىرى ئەمەس ، دېدى . مەن دەرغەزەپلىنىپ ۋارقىرىۋەتتىم : ئاھ ، پرومېتۇس ، بۇ رېشاتكىلارنى كۆيدۈر . گراكلېتنىڭ ئوتلۇق قانۇنى ئالەمگە زىيا چاچقاندا ، ئۇلۇغ ئانىمىز پەرزەنتلىرىنى يەكلىمەيدۇ . بىردىن خىيالغا چۆكتۈم : پرومېتۇس تېخى زەنجىردىن خالاس بولمىدىمۇ . ئالەم مېنى سېنىڭ بىلەن بىللە يەنە گۇناھسىز دەپ ئېلان قىلغۇسى .

ئۈچىنچى باب

سۇمۇرغنامە

1

ئاھ ، سۇ . ئالىمى قاسىراقلىرى بىلەن تولغان دېڭىز قەبرىستانى .

سەن قەدىمكى ئالەم رېئاللىقى ، ھازىرنىڭ گۈزەل ئەپسانىسى . مەن ئۇلۇغ ئىران

شائىرى سەئدىنىڭ بەختىيار داستانى >> گۈلستان<< دىكى مۇنۇ جۈملىلەردىن ھاياجانلىنىمەن >> : سۇمۇرۇغلارنىڭ تۇخۇمى قۇرىغان ھالەتتىمۇ ، كىشىلەر ھۇۋقۇش قانتى ئاستىدا ئارام ئېلىشنى خالىمايدۇ . <<

مەن كاككۇكنىڭ سۆزلىرىدىن تەسىرلەندىم ، مارجانلار قىسمىتىگە تەئەججۈپ قىلدىم ، جاھانىنەماغا قىزىقتىم .

كەل سۇمۇرغ ، ساڭا ئالتۇن كۆكۈلىلىق بالىدەك مىنىپ ئۇچاي ، ئاسمان قەرىدە تۇرۇپ زېمىنغا قارايلى . بەلكى ، زېمىن ساماۋى ئالەم مۆتىۋەرلىرىگە باشقىچە كۆرۈنىدىغاندۇ ...

2

سۇمۇرغقا مىنىپ ئۇچقىنىمنى كۆرۈپ ، گۈزىلىم ، مېنى تاشلاپ كەتتى دېمىگىن . مەن سېنى تاشلىيالمايمەن . يۈرىكىم پىلتىڭلاپ ، كۆزلىرىم مىدىرلاپ تۇرغىنىدىمۇ ، ھەتتا ھاياتىم ياۋا گىياھتەك قايتا ئۈنۈپ ، قايتا تەكرارلانغىنىدىمۇ سېنى تاشلىيالمايمەن .

سۇمۇرغقا مىنىپ ئۇچقىنىمنى كۆرۈپ ، گۈزىلىم ، مېنى ساما خەزىنىسىدىكى گۆھەر سايلىقىغا كەتتى دېمىگىن . مەن موھتاجلىق دەشتىدە ھالسىراپ يىقىلغىنىمدىمۇ گۆھەر تاشلارغا قول ئۇزاتمايمەن .

سۇمۇرغقا مىنىپ ئۇچقىنىمنى كۆرۈپ ، گۈزىلىم ، مېنى ئاققۇغا مىنگەن براخماغا ياكى توزغا مىنىپ يۈرگەن جەڭ ئىلاھىغا تەققاسلاپ ماختانما . مەندە شۆھرەت شەپىقىدە ئويناپ ، كىبىرلىك بۇلۇتىدىن ھالقىش نىيەتلىرى يوق .

گۈزىلىم ، سۇمۇرغقا مىنىپ ساماغا كۆتۈرۈلگىنىمدە ، كۆزۈمدە مۆلدۈرلەپ تۇرغان ئىككى تامچە ياشنى كۆرگەنسەن . ئۇ مېنىڭ شۆھرىتىم ، ئۇ مېنىڭ گۆھەرلىرىم ...

3

ماڭا پەرىدوننىڭ بايلىقى ، جەمشىتنىڭ ئەيش ـ ئىشرىتى ، كىلىئوپاترانىڭ

گۈزەللىكى ، خادىنتاينىڭ خەير ـ ساخاۋىتى كېرەك ئەمەس .

ماڭا كېرىكى سېنىڭ قەلبىڭ . ئۇ ، يەر بىلەن كۆك ئارىسىدىكى چىنلىق ، ياخشىلىق ،

گۈزەللىك .

4

گۈزىلىم ، ئالتۇن سۈتىدە پەرزاتتەك چۆمۈلۈۋاتامسەن .

ياق ، سامان ئىچىدىن دان تېرىۋاتىمەن .

5

مەن سېنى سۆيىمەن . سېنى سۆيمەسلىك ئېغىر گۇناھ . مېنىڭ ساڭا بولغان

مۇھەببىتىمدە سەممىي ـ ساداقەت ، مەردانە شەيدالىق ، شېرىن لىرىكا ۋە چەكسىز

ئوماق تەلپۈنۈش يوشۇرۇنغان . ئۇ ئوتلۇق گۈل ، قانلىق چېچەك ، كۆز يېشى

غۇنچىسى …

مەن سېنى سۆيىمەن . باشتا بارلىق گۈزەللەردىن — ئەپسانىۋى ياكى ھەقىقىي ، شېئىر

ياكى ھاياتتىكى باشقا بارلىق گۈزەللەردىن زوقلىنىپ تەسىرلىنىمەن . بىراق ، مېنىڭ

سۆيىدىغىنىم جىگدە پۇرىقى ئىچىدە ئۆسكەن ، قاراقۇمچاق ۋە ماڭا ئاھاڭداش بولغان

يېگانە سەنلا . مۇھەببەت قۇشى ئۆز ئورمانلىقىدا خەندان ئۇرىدۇ .

6

سەن ئاياللىق يۇلتۇزى . سەن ئۇسسۇل ئىلاھى .

سېنىڭ تەپەككۇرۇڭ تەبىئەتنىڭ مونولوگى ، سېنىڭ ئۇسسۇلۇڭ تۇرمۇشنىڭ تراگېدىيىسى ،

سېنىڭ ھاياتىڭ ئەركىنلىكنىڭ شەجەرىسى .

سۆيۈملۈكۈم ، خۇپپيانە سۆزۈمنى ئاڭلا : مېنىڭ سۆيگۈم تۈنجى ئۇچرىششىنىڭ لەرزىسى

ئەمەس ، ئۇ مۇھەببەتنىڭ پىشقان قىيامى .

مېنىڭ ئارزۇيۇم سېنىڭ بىلەن شادىيانە خورنى ئەۋجگە كۆتۈرۈش .

7

مۇھەببەت بوستانىدا غەلىبىگە ئېرىشكەن چېغىڭدا مۇسەللەس ئىچكىن .

مۇھەببەت مەيدانىدا پاجىئەگە يولۇققان ۋاقتىڭدا ھومېرنىڭ ئىزىدىن ماڭ .

شېئىرىيەت ماددىي ۋە مەنىۋى موھتاجلارغا ئاتالغان ھامىيلىق .

8

گۈگۈم قويىندا كەنجى ئوتقاش . بۇلۇت كەينىدە تۈنجى گۈلدۈرماما بېشارىتى . ئېقىن

سۇلار ھالسىزلانغان ، قىرچىن تاللار شامالنىڭ مەيلىگە تۇتقۇن بولغان ، تۈن

يېقىنلاشقان . مەن ۋەھشەت ئىچىدە ۋارقىرايمەن ، يېنىپ ، يېنىپ ـ يېنىپ ۋارقىرايمەن .

يىراقتىن كۆچەيگەن ئەكس سادا ، سىرلىق ۋە دەھشەتلىك ئەكس سادا ۋارقىرايدۇ ،

يېنىپ ـ يېنىپ ۋارقىرايدۇ . ئۇ ئېھتىمال قامچىلانغان پرومېتۇس ...

9

خارلىغۇچىلارنىڭ خارلانمىغىنىنى كۆرەي ! خارلىق ساقلىنىپ تۇرغان ئالەمدە

خارلىغۇچىلارمۇ خارلىنىدۇ . خارلانماسلىقنىڭ يولى خارلىماسلىق .

10

مۇھەببەت پەرىشتىسى ئافرودىتا قەلبىمدىن ئۆمىد چىرىغىنى ئېلىپ كەتسە كۆڭلۈم

قاراڭغۇلىشىدۇ . تېڭىرقايمەن ، تەمترەيمەن . ئۈمىدسىزلىك مۇھەببەتتىن

ئايرىلغانلىقتۇ ...

هاۋا گۈلدۈرلىگەن كىچىسى قەلبىمگە ئىلھام مۇئەككىلى موسىنىڭ چىرىغى يېقىلدۇ ،

مەن ئىشق مەجنۇنلۇقىدىن ئىجادىيەت ئاگالىقىغا كۆتۈرۈلىمەن . مۇھەببەتسىز ئىلھام

بولالىتتىمۇ ... مەن شۇ چاغدىلا ئافرۇدىتا نامىغا مۇھەببەت ۋە ئەرك ، ھېسسىيات ۋە

ئىدراك كەشتىسى توقۇيمەن .

ئىشق مەغلۇبىيىتىدىن ئىلگىرى ھەقىقىي ئىلھام غەلىبىسىنى كۈتۈپ بىھۇدە ئاۋارە

بولمىغىن !

11

ئۈمىدسىزلىكنى نۆل قىلىپ ، سەن مۇھەببەتكە نەزەر سالغىنچۇ .

ئۇ ــ مۇھەببەت ــ تولغان روھىي خەزىنە !

ئۈمىدسىزلەرگە ۋارقىرايمەن : مۇھەببەت ئاداشقان يەلكەننىڭ ئالدىدا كۆرۈنگەن

ئالتۇن قىرغاق !

ئۈمىد خىيالچىلىرىغا پىچىرلايمەن : ئۈمىد چەكسىز ئۈمىدسىزلىك مازغاپلىرىدىن ھاسىل

بولغان زۈمرەت قەلئە ...

12

گۈزەل كۆزلەر ، نازىنىن كىرپىكلەر ، شېرىن كۈلكىلەر ، ئاچچىق ياشلار ...

بىللە كۈلگىنىمىز تېخى مۇھەببەتنىڭ شاھتى ئەمەس ، پەقەت بىللە ئاققان ياشلىرىمىزلا

ئۇنىڭ ئالامىتى ...

سەن بىر گەۋدىدىن ئىككىمىزنى ھاسىل قىلغانلىقىنى چۈشەنگىنىڭدىلا ، ئاندىن

مېھرىبانلىق ۋە ساداقەت ھېس قىلالايسەن . مۇھەببەتنىڭ ئۇلى ساداقەت .

13

تىنچ ئاۋغۇست كېچىسى . مامۇق بۇلۇتلار قۇچىقىدا ئاينىڭ مۇلايىم شولىسى .

سەن شىرداق ئۈستىدە تەبەسسۇم قىلدىڭ ، ئېغىر تىنىدىڭ ، كۆزۈڭگە ياش ئالدىڭ .

مەن بەزىدە ئاق رەنا گۈلدەك ئاقىرىپ ، بەزىدە قىزىل ئەتىرگۈلدەك قىزىرىپ كەتتىم .

سەن ئاينىڭ مۇھەببەت ھېكايىسىدىن بىھوش ئىدىڭ .

مەن ئاي شولىسى ئاستىدىكى شېرىن چۈشۈڭدىن مەستۇن ئىدىم .

14

گۈل بەرگىدە قان شەبنىمى تۆراتتى .

رەشك ئۇنىڭ قەلبىنى كۆيدۈرەتتى .

سۆيگۈ ۋە ھەسەت گۈزەللىك ئۆلگىسىنى دەۋر قىلاتتى .

15

كۆپ ئەجىر قىلدىڭ ، ئۇزۇن يوللارنى كەزدىڭ ، ئاجايىپ مۆجىزىلەرنى ياراتتىڭ ، ھەشەمەتلىك قامۇسلارنى يازدىڭ ...

ئادەم ئۆز پەرزەنتلىرىگە پەخىرلىنىپ شۇنداق پىچىرلىدى .

ئالدىڭغا قارا ، ئالەم مۇمكىنلىكلىرى ، كامالەت غايىلىرى ساڭا ئىلھام بېغىشلىماقتا .

قىلغانلىرىڭ تېخى بوۋاقنىڭ سۈتتىن ئاجرالغىنىچىلىكقۇ ...

ھاۋا ئۆز پەرزەنتلىرىگە يىراقنى كۆرستىپ شۇنداق دېدى .

16

باھار ــ تەبىئەتنىڭ گۈزەل پەسلى .

باھار ــ جانلىق تەبىئەتنىڭ مۇھەببەت مەۋسۇمى .

سەن قوزغايسەن ، ئۈمىد ـ ھەۋەس ، مۇھەببەتنى ،

قوزغايسەن دەردلىك دىللاردىكى جاراھەتنى ...

17

سەن بۇلبۇل ، ئاۋازسز ، تىنجىق كېچىدە سايرىغان تەنھا بۇلبۇل .

سەن يۇلتۇز ، ئايسز ، بۇلۇتسز كېچىنى يېرىپ چىققان يۇلتۇز .

ئاي چىقتى ، دېڭىز تاشتى ، قۇلۇلىلەر لەرزىگە كەلدى ، ياپراقتا شەبنەم مارجانلىرى چۈشتى .

تاڭ ئاتتى ، لالە يۈزىدە ھەرە ۋە كېپىنەك ماجرالىرى قوزغالدى .

مانا بۇلبۇل نامسز دەريا لېۋىدە گۈل ھەققىدە مەرسىيە ئوقۇدى .

يۇلتۇزلارمۇ يىقىلغان چىنار بىلەن بىللە يەرگە سىيرىلغاندۇ ...

18

سەن مۇھەببەتنىڭ مۇناسىپ مەشۇقى ، ئۇنىڭ تەمەنناچىسى ئەمەس .

خۇشاللىقنىڭ يېنىك تەبەسسۇمى لېۋىڭنى سۆيۈپ ئۆتكەندە نېمىلەرنىدۇر ئويلىدىڭ ، كۆز يېشىڭ ئوماق مەڭزىڭگە چۈشۈپ تىترەپ كەتتى . تەبەسسۇم ۋە كۆز يېشىڭ ئۇچراشقان جايى تېڭىرقاشنىڭ تۆت كوچا ئاغزى . تاغ سۈيى شەھەر ئارىسىدىن ئۆتكەندە كۆۋرۈك ئۈستىدە تۇرغانلىقىڭنى كۆردۈم . خۇشاللىقلىرىڭ ئاخىر كۆز ياشلىرىڭ ئىچىگە غەرق بولدى .

مەن مۇھەببەتنىڭ مۇناسىپ ئاشىقى ، ئۇنىڭ خۇشامەتچىسى ئەمەس .

پەرىشتەم ، كۆز ياشلىرىڭ يۈزۈڭنى ياشارتىدۇ . ئۇ خۇشاللىقلارنىڭ خەۋەرچىسى !

19

زەھەردەك سۆزلىرىڭ ئىسلار دىلىڭنى ،

بال بىلەن يۇساڭمۇ ھەتتا تىلىڭنى .

ئىزگۈلۈك جەۋھىرى بەخت دەپ بىلمەس ،

منسەكمۇ ئالتۇندا قاپلاپ پىلىڭنى .

ئادەمنىڭ ھايۋاندىن بەخت بويىچە پەرقى مەئىشەتتە ئەمەس ، مەنىۋى لەززەتتە .

ئۇ ۋىجدان ساپلىقى ھەققىدىكى ئىشەنچ ، ئۇ ۋىجدان يۈكسەكلىكى توغرىسىدىكى

خاتىرجەملىك ، ئۇ ۋىجدان ئازادىلىكى خۇسۇسىدىكى شاھىت ، ئۇ ۋىجدان ئازادلىقى

ھەققىدىكى جىمجىت مەمنۇنىيەت .

سەن بەختسىزلەرنى نوقۇل ساخاۋەتكەشلىك بىلەنلا بەختىيار قىلالمايسەن .

20

ئېھ ، گۈزەللىك !

سەن گۈزەللىكنىڭ نادىر ئۈلگىسى ! سېنىڭ قەددى ـ قامىتىڭ ، ھۆسن ـ چىرايىڭ ،

چاچ ۋە زىننەتلىرىڭ ، سۆز ۋە سۆلكەتلىرىڭ ، كۈلكە ۋە تەبەسسۇملىرىڭ گۈزەل ،

گۈزەل .

سەن گۈزەللىكنىڭ نادىر ئۈلگىسى ! سېنىڭ قەلبىڭ ـ زېھنىڭ ، ھېس ۋە تۇيغۇلىرىڭ ،

مىجەز ۋە رىتىملىرىڭ گۈزەل ، گۈزەل .

سەن تىنىق ئاسماندەك روشەن ، تەلپۈنۈپ تۇرغان گۈلدەك سۆيۈملۈك .

سەن مەنىۋى گۈزەللىكنى ھاجەتسىز كەمتەرلىكى بىلەن يوشۇرۇپ تۇرغان سىپايە

ئادەمدەك ۋە ياكى ئۆز گۈزەللىكىدىن تەمەننا قىلىپ كىرپىك ئۇقىدا كىبىر ئوينىتىپ

تۇرغان سەتەڭلەردەك ئەمەس ، بەلكى بۇژغۇن چېچىپ تۇرغان تاغ سۈيىدەك ئوچۇق ـ

يورۇق گۈزەلسەن .

مېنىڭ يارىتىۋاتقىنىم ھەيكەل ئەمەس ، سېنى ئەندازە قىلغان تەسۋىرىي ئىلاھ .

مېنىڭ سۆيگىنىم تەسۋىرىي ئىلاھ ئەمەس ، ئۇ ماڭا ئۈلگە بولغان ھەقىقىي ئادەم .

21

سۇمۇرغلار ئۇزاق ئۆمۈر كۆرۈپ ئۆلگىنىدە ئەسىرلەرگە شاھىت بولىدۇ .

سۇمۇرغلار ئوت ئىچىدە قايتىدىن تۇغۇلغىنىدا ئەسىرلەرنى شەرھلەيدۇ .

سۇمۇرغلارنىڭ ماكانى ئەقىل ئورمانلىقى ، تەپەككۇر تاغلىقى ...

22

كەل مېنىڭ سۇمۇرغىم ، زامان ئىچىدە ئۇچۇپ ، ماكان ئىچىگە نەزەر سالايلى .

سېنىڭ قاناتلىرىڭ تۇزدىن كۆركەم ، سېنىڭ گەۋدەڭ ئاققۇدىن گۈزەل ، سېنىڭ قەلبىڭ

مەغرۇر سفىنكىس (سىرى ئېچىلمىغان قەدىمكى مىسىر خارابىلىرى)تەك دەھشەتلىك

تېپىشماقلاردىن خالىي ، سېنىڭ ئىرادەڭ شىر سۆڭىكىدىن مەھكەم .

كەل سۇمۇرغىم ، بىز ئۇچايلى ، تەپەككۇر ئاسمىنىغا ، سېنىڭ كارامەتلىك ئۇۋاڭغا قاراپ

ئۇچايلى !

سەن مېنى كىشىلەر تەپەككۇرىدا ساقلانغان تارىخ قامۇسىغا ئېلىپ كۆتۈرۈلگىنىڭدە

كەلگۈسىنى ئۇنتۇماي ...

سەن مېنى ساما بوشلۇقى قەرىگە ئېلىپ ئۇچقىنىڭدا ئانا سەييارىنى ئۇنتۇماي ...

مەن ئىنسانىيەتنى نەزەردە تۇتىمەن . ئۇ مېنىڭ جىسمىمدا تىنىمسىز سوقۇۋاتقان

ھەقىقىي يۈرەك . مەن زېمىننى نەزەردە تۇتىمەن . ئۇ مېنىڭ يۈرىكىم جايلاشقان

جىسىم .

23

مانا تارىخنىڭ چىن ئەپسانىسى !

مانا تارىخنىڭ تۈنجى سەھىپىسى !

ئاھ ، ئادەم ! ۋاھ ، ھاۋا !

مەن ملتون (غەرب ئەدەبىيات تارىخىدا ئۆتكەن مەشھۇر شائىر)نىڭ داستانىنى سۆزلىمەيمەن ، تەۋرات ۋە ئىنجىل ئەپسانىلىرىنى تاشلاپ كېتەلمەيمەن .

سەن يىلان شەكلىگە كىرگەن ئىبىلىسنىڭ ئاداشتۇرۇشى بىلەن ئېرەم بېغىدىن زېمىنغا سۈرگۈن بولغىنىڭغا سەۋەب بولغان ئالما ھېلىمۇ ئالدىمدا تۇرۇپتۇ . بۇ يىلاننىڭ ئىسمىنى سەنمۇ بىلمىدىڭ ، مەنمۇ بىلمەيمەن .

مۇشۇ ئالمىغا ئالتۇن يالىتىپ تروُيا ئۇرۇشىغا سەۋەب ، ئىلاھلار ئارىسىغا رەشك سالغان پىتنىخورلۇق ئىلاھى ئېرىدا شۇ يىلاننىڭ ئۆزى ئەمەسمىدۇ ؟

ھىندى دەريا ۋادىسىدا گۈزەل مەلىكە شىدۇنى ئۆزىگە جەزب قىلىپ ، ئۇنى رامادىن ئايرىپ مايمۇنلار پادىشاھىغا ئەسىر قىلغان زۇمرەت مۈڭگۈزلۈك كېيىك قىياپىتىگە كىرىۋالغان ئالۋاستى مارىجۇ ئاشۇ ئېرىدانىڭ ئۆزى ئەمەسمىدۇ ؟

>>ئاۋىستا << دەستۇرىدىكى ئەخرەمەن دىۋە ، >> ملك بىر كېچە <<

ھېكايىلىرىدىكى ئاق دىل ئامانىنى تايغان قىلىپ قويغان جادۇگەر ۋەزىر ، فائۇست (نېمىس شائىرى گيۇتېنىڭ >> فائۇست << داستانىدىكى قەھرىمان)نى ئازدۇرغان موفىست >>) فائۇست << داستانىدىكى قەھرىمان) ، رۇستەم بىلەن ئاتىسى زالنى بىر ـ بىرىگە خەنجەر ئويناتقۇزغان ئازغىن ھەسەت ، مېنى ساڭا خۇنۇكلەشتۈرۈپ تەسۋىرلىگەن غەرەز ھېلىقى ھاۋانى ئالداپ كەتكەن يىلاننىڭ ئۆزى ئەمەسمىدۇ .

بۇ يىلاننىڭ ئىسمىنى بىلمەيمەن . ئۇنى سەن بىلمىگەنىدەك ئەۋلادلىرىڭمۇ بىلمەيدۇ . كىشىلىك ئۇيقۇسىدا ئۇنىڭ زىيانكەشلىكلىرىدىن كۆپ قېتىم داغدا قالغان .

كىشىلىك ئۇنى ئىزدەيدۇ . ئۇنى چۈشەنمەي ، ئۇنى يەڭمەي ، خاتىرجەم بەختنىڭ بولۇشى مۇمكىن ئەمەس .

ئېھتىمالىم ، ئۇ كىشىلەر ئارىسىدىدۇر . كىم بىلسۇن ، ئۇمۇ ھېس بىلەن تەپەككۇر ، نىيەت بىلەن قىلمىش ئارىسىدىدۇر ...

24

يەھۋەنىڭ ئېرەم بېغىدا ئاجايىپ ئىككى تۈپ مېۋە دەرىخى كۆزگە تاشلىنىدۇ . ئۇنىڭ بىرى >> بىلىم << دەرىخى ، ئۇنىڭ مېۋىسىنى تېتىساڭ ياخشى ـ يامانىنى پەرق ئېتىسەن . ئۇنىڭ يەنە بىرى >> ھايات << دەرىخى ، ئۇنىڭ مېۋىسىنى يېسەڭ ئۆلمەيسەن .

يەھۋە ئۆزى ياراتقان ئادەم بىلەن ھاۋاغا بۇ دەرەخكە يېقىنلاشماسلىقنى بۇيرۇدى .

ھاۋا >> بىلىم << ئالمىسىنى يېدى ، بىلمەكلىك ئىقتىدارىغا ئېرىشتى . ئادەمۇ ئۇنى يېدى ، چىنلىق ، ياخشىلىق ، گۈزەللىك ھېكمىتىنى سەزدى .

يەھۋە غەزەپلەندى ، ئۇلار زېمىنغا ھەيدەلدى .

يەھۋە ئەندىشە قىلدى : ئۇ >> ھايات << دەرىخى ئەتراپىغا تىكەنلىك قاراۋۇل قويدى .

ھەيرانمەن : تەپەككۇر كورلۇقى ، ئەرك قۇللۇقى ، كۆڭۈل بەندىلىكى ، جەننەت پاراۋانلىقىنىڭ شەرتىمىدۇ ؟

مەن روھلىنىمەن : ئۇلار جەننەتتىن ئايرىلدى ، بىراق مۇھەببەتلىرىدىن ئايرىلمىدى . ئۇلار ئاپىرىدە بولۇپلا ئىنسان مەشئىلىنى يېقىپ ، ئەقىل تۇغىنى كۆتۈرۈپ ، ئەرك تۇلپارىغا مىنىپ ، ۋىجدان ئىپتىخارىنى جاسارەتلەندۈرۈپ ، ئەرشتىن چۈشتى .

زېمىن ئۇلارنىڭ جەڭ مەيدانى !

25

ئاھ ، نۇھ ! ئىنسانىيەتنىڭ ئىككىنچى ئاتىسى .

سەن ئادەمنىڭ بىرىنچى ئەۋلادلىرىنىڭ قازا نامىزىنى ئۆزاتتىڭ ، ئۇنىڭ ئىككىنچى بوغۇنىنىڭ ئىسمىنى قويدۇڭ .

بوي ئەگمىگەنلەردىن شۇنچىلىك بىزار بولۇپ ، ئۇلارغا توپان ھالاكىتى تىلىگىنىڭدە

يۈرىكىڭ تىترىمىگەنمىدۇ . تىترىمىگەن بولسا ، ئۆزۈڭ ياسىغان كوزىلارنى بىر ـ بىرلەپ

چېقىشقا ئەجەبا كۆڭلۈڭ قىيماي بىئارام بولدۇڭ . ئۆز ئىجادىيىتىڭگە قىيماي ئۇنى

سۇندۇرۇشقا پېتىنالماي تۇرۇپ ، تەڭرى ئىجادىيىتى بولغان ئادەم ئەۋلادىنى غەرق

قىلىشقا بەل باغلىغان سەزگۈلىرىڭگە ھەيران بولمەن .

مانا ــ سېنىڭ ئەۋلادلىرىڭ ــ ساپال ۋە تۇچ ياساپ پىشقان ــ يېڭى ئىنسانىيەت .

ئەمدى دەھشەتلىك توپان ئىچىدە سېنى ساقلىغان كىمە ، ھەيۋەتلىك ئوتلۇق دېڭىز

ئاستىدىن ئەمنلىك تاپالارمۇ ؟ مەن ۋەھىمە قىلىمەن . ئېھتىمال يەھۋە ئۆزىلا بۇ

كوزىلارنى چېقىۋاتقان بولسا كېرەك . مەن ۋەھىمە قىلىمەن . ئىنسانىيەت دۇچ كەلگەن

بالايىئاپەت ئالدىدا بۇ ئوت ئۇچقۇنلىرىنى يەھۋە ئىلكىدىن ئوغرىلاپ قاچىدىغان

پرومېتۇس چىقماسمۇ .

ئېھ ، پرومېتۇس ! گەرچە سەن تەۋراتتا پېزىلمىساڭمۇ ئىنسانىيەت سېنى ئۇلۇغلايدۇ .

26

ئەنە ، سىرىق دەريا بويىدىكى ئەزىمەت گۇڭگۇڭ (خەنزۇ خەلق ئەپسانىلىرىدىكى

قەھرىمان) . ئۇ ئاسمان تاۋىقىدا يۇلتۇزلارنى بىر تەكشى كۆتۈرۈش غېمىنى

يەۋاتامدىكىن .

ئەنە ، ھىندى ۋادىسىدىكى شەپقەتلىك راما . ئۇ ئىنساننىڭ غېمىنى يەپ ئاجايىپ

مايمۇ پادىشاھى كىنۇمان بىلەن سۆزلىشىۋاتامدىكىن .

ئەنە ، قەھرىمان رۇستەم ، سىياۋۇش ، ئەپراسياپ ۋە بۇغراقاراخان . ئۇلار تەقدىر

سەھىپىلىرىگە يېڭى ئىرىگىلىفلار سىزىۋاتامدىكى .

ئەنە ، گىراكىل ، يازون ، ئودىسسا . ئۇلار ھېلىمۇ زەھەرلىك يىلاننى سىقىمداپ ،

ئاپەت ئۇرۇقلىرىنى تازىلاپ ، ئېزىتقۇ ئالۋاستىلارنىڭ ھىيلىسىدىن ئىنساننى

مۇھاپىزەت قىلىۋاتامدىكى .

ئەنە ، يەھۇدىلارنىڭ مۇساسى تەۋراتقا تۇتۇنۇپ ، مۇزىكانت سۇلايمان ئۆز
قەسىدىلىرىنى بېزەپ ، داۋۇت ئاجايىپ مەخلۇقنى يېڭىپ ، ئىنسان بەختىنىڭ ئۇلىنى
قوغداۋاتامدىكى .

سۇمۇرغ ئىتتىك ـ ئىتتىك ئۇچۇپ كەتتى .
تەئەججۇپ قىلدىم ، ئۇنىڭ كۆڭلى يەنىلا غەش .
يىراقتىن كۈلكە ئاۋازى ، رومكا جاراڭلىشى ، يىغا ـ زار ، مۇناجات نالىسى ئاڭلاندى .

ئەزىمەتلەر ماكانى بولغان گۈزەل زېمىندا ئىنسان غېمىنى قىلىش پەقەت تالاۋەت
مۇئەككەللىرىنىڭ ئىقتىدارسىز نامىغىلا مەنسۇپ بولۇپ قالغانمىدۇ ...
ئەزىمەتلەرگە ئىنسانىيەت موھتاج .
ئەزىمەتلەرنى ئىنسانىيەت ياساپ چىقىدۇ .
ئەزىمەتلەرنى ئىنسانىيەت نۇھنىڭ كۆزىنى ئۇرۇپ چاقىنىدەك ئۇرۇپ چاقىدۇ .
ئەزىمەتلەرنى ئىنسانىيەت كېچىكىپ مەدھىيىلەيدۇ .

27

قېنى هاراق پىرى باللۇس (گرېك ئەپسانىلىرىدىكى هاراق ـ شاراب ئىلاھى) .
توشقۇزۇپ قۇيغىن ، يۇرتۇمنىڭ مەيزىپىنى سېغىندىم .
گانگى دەرياسىنىڭ گۈزىلى ئۇسسۇزلۇقۇمنى قاندۇرمىدى . جامىمغا قۇيۇلغىنى >>
ماخاپخاراتا) << هىندىلارنىڭ قەدىمكى داستانى) جەڭلىرىدىكى هېسابسىز
قانلارنىڭ تامچىلىرى بولدى .
چۈيىۋەننىڭ >> ماندارىن قەسىدىسى<< دىن زوقلىنىپ مەيگە تەلمۈرسەم ، گۈيخۇا
شارابى) چۈيىۋەننىڭ شېئىرلىرىدا تىلغا ئېلىنىدىغان بىر خىل شارابنىڭ نامى)نى
كۆتۈرۈپ چىققىنى شياڭجۈن (خەنزۇ ئېغىز ئەدەبىياتىدىكى قەھرىمان) بولمىدى ،

مەن دەريا ئىلاھىنىڭ كۆزىدىن ئاققان مۇلۇجياڭ ئۆركەشلىرىدىن بىئارام بولدۇم .

يىراققا ، ئۇلۇمپىيە تېغىغا ئۇچۇپ كەتتىم . كۆلكىلىرىدىن مۇزىكا ياراتقان ئىلاھلار

ئارىسىدىكى ھەسەت مېنى سەسكەندۈردى .

مىسىرغا بېرىپ كىلوپاتېرا (قەدىمكى مىسىر مەلىكىلىرىنىڭ بىرى)نىڭ زىبا جامالىنى

كۆرمەكچى بولدۇم . بىراق ، سفىنكس تېپىشماقلىرىدىن خاۋاتىر قىلمىساممۇ ، زىبانىڭ

يۈزىدە پىتراپ يۈرگەن ھۆسن ھەرىلىرى رايىمدىن قايتۇردى .

يەنە سۇمۇرغ بىلەن تارىخنى ياقىلاپ ئۇچتۇق . زېمىن خۇددى تارىخنىڭ سۈرەت

ئالغۇسىدەك ئۆزىنى نامايان قىلىشقا باشلىدى . تارىخ ئالدىدا شەيتاننىڭ

ھىيلىگەرلىكى ، سۇلايمان تىلسىمى ئۆزىنى يوشۇرالمىدى .

قېنى هاراق پىرى باللۇس ، ماڭا ئۈزۈم شەربىتى قۇي . شېئىرىيەت ئىلاھى مۇسي مېنى

ئافىنا شەھىرىنىڭ ئوچۇق تىياتىرىغا چىللاپ تۇرۇپتۇ . يىپىق دەھشەتلەردىن

يەتكۈدەك تويدۇم .

28

مەن قانۇن ئىلاھى ئافىنا (گرېك ئەپسانىلىرىدىكى باش قەھرىمان) ئالدىدا

تۇرىمەن .

ۋاپاسىز كىلىتمنسترا (گرېك ئەپسانىلىرىدىكى باش قەھرىمان) خۇپپىيانە مۇشتىقى

ئېگىس ئۇچۇن قەھرىمان مەھبۇبى ئاگامنۇن (كىلىتمنسترانىڭ هامىيسى)نى

ئۆلتۈردى . كىلىتمنسترا ئاگامنۇننىڭ ئوغلى ئورىست تەرىپىدىن ئۆلتۈرۈلدى .

هامىيلاردىن ئېرىن (گرېك ئەپسانىلىرىدىكى باش قەھرىمان) كىلىتمنسترانى ،

ئاپوللو ئورىستنى ئاقلاشتى .

ئىسخولىس) قەدىمكى گرېك پەيلاسوپى ، درامچىسى ، غەرب دۇنياسىدا

تراگېدىيىنىڭ ئاتىسى دەپ قارىلىدۇ)نىڭ تراگېدىيىلىرى هاياجانغا سالسا ،

سوۇفىكلىس) دۇنياغا داڭلىق >> ئورپېئوس << درامىسىنىڭ ئاپتورى ، قەدىمكى

گرېك پەيلاسوپى)نىڭ >> ئورپېئوس << درامىسى مېنى مەيۈسلەندۈردۇ .

ئىرۇفىدۇس (قەدىمكى گرېك شائىرى ، دراماتورگى ، داڭلىق ئەسەر >> مىدۇيا

<<نىڭ ئاپتورى >> (مىدۇيا<< سى كۆزۈمدىن يامغۇردەك ياش تۆكىدۇ .

ئوچۇق تىياتىر ئالدىدا تۇرىمەن . تەقدىرنىڭ خۇپپىيانە سىرلىرىدىن ھەسرەتلىنىمەن .

ئافىنادىن رىمغا كەتتىم . قەيسەر (رىم ئىمپېرىيىسىنىڭ ئىمپېراتورى) زامانىدىمۇ ،

ھەتتا ئاتىللا (ياۋروپانى ئىستېلا قىلغان ھونلارنىڭ مەشھۇر ئىمپېراتورى (قوشۇنلىرى

بېسىپ كىرگەندىمۇ يەنىلا قولۇمدا ئىنسانىيەت تەقدىرى كۆتۈرگەن چۇقان تىترىكى

ئاڭلىنىدۇ . چوڭقۇر زېھىن سالغىنىمدا ئۇنىڭ يەنىلا ئاناكرىئون بىلەن ھومېرنىڭ ،

ۋېرگىل بىلەن فىلاكۇسنىڭ شېئىرىيىتى ، يۇنانلىق ئورپېئوس بىلەن رىملىق مىنېرۋا

(يۇقىرىقىلار ئىنسانىيەت تارىخىدا ئۆتكەن داڭلىق سەنئەتكارلار)نىڭ مۇزىكىسى

ئىكەنلىكىنى پەرق ئېتىمەن . ئۇنىڭدىن پرومىتۇس بىلەن ئاتلاسنىڭ زارى كېلىدۇ .

ئۇنىڭغا قانۇن ئىلاھى ئافىنا نېمىشقىدۇر پەرۋاسىز .

تەبىئەت قانۇنى ، تەبىئي ھوقۇق قانۇنى توغرىسىدا خىيال سۈرىمەن . سولۇن ۋە مانۇ

سوتى ھەققىدە ئويغا چۆكىمەن .

پرومىتۇسنىڭ قانۇنى قاچان سامادىن چۈشەركى ، ئۇنىڭسىز مۇسىي ئۆز ھۈنىرىنى

كۆرستەلمەيدۇ .

29

مەن سۇمۇرغقا مىنىپ قەدىمكى بابىل ئۈستىگە كەلدىم .

قىزىل دېڭىزدا ئاسورىيىلىكلەرنىڭ تۈلۈم قېيىقلىرى جاھانكەچتىلىك غېمىدىكى ئادەم

بىلەن ھاۋانىڭ جاسارىتىنى كۆرسەتتى .

ئەنە ئورارتو . خورما يوپۇرمىقى ئاستىدىكى ئەرەبلەر ئىبراھىمنىڭ ھېكايىلىرىنى

ئاڭلىماقتا . بابىل خۇددى زېمىندىكى ياقۇتتەك تاۋلاندى . ھەشەمەتلىك بابىل قەلئەسى بىر دەمدىلا كۆزدىن غايىب بولدى . ئۇنىڭ خارابىسىنى مىسۇپوتامىيە ئورمانلىرىنىڭ پاجىئەسى تېزلەتتى . قەيەردىندۇر يەھۋەنىڭ نىداسى كەلدى : پولات قورغانلارنىڭ ۋاقىت مىزانىدىكى مۆھلىتى نازۇك چېچەكلەرنىڭ قەرەللىدەكلا مەزگىللىك .

بىردىن غەمكىنلەشتىم . ئالدىمدا مەدىيىلىكلەر بىلەن پىرسىيىلىكلەرنىڭ تۆرەلمىگەن چېغىدىكى روھىي ئەۋرىشكىلىرى يالت قىلىپ قالدى .

30

مانا خارەزىم ، مۇقەددەس >> ئاتار خۇررا << ئوتى (زاراتوئاستىرا دىنىدىكى مۇقەددەس ئوت)نىڭ ماكانى .

ئەنە زاراتوئاستىرا . مەن ئۇنىڭ >> ئاۋستا << كىتابىنى ۋاراقلىدىم . زاراتوئاستىرا ھېلىمۇ ئىلگىرىكىدەك كۆتۈرۈلۈپ چىقىۋاتقان كۈنگە قاراپ سۆيۈنۈپ سۆزلىمەكتە :

>>ئېھ ، قۇياش ! ئەي سەلتەنەت يۇلتۇز ، ئاخرۇمازدا (زاراتوئاستىرا دىنىنىڭ مەھبۇبى)نىڭ ئۇلۇغ سىيماسى ! نۇرۇڭنى چاچىدىغان زېمىن بولمىغىنىدا بەختىيار ھېسابلىنارمىدىڭ . ئەگەر سېنى ئۇلۇغلىغان مەن ، مېنىڭ بۆركۈتلىرىم ۋە ھەسەن - ھۆسەنلىرىم بولمىغاندا ، سەن ئۆز قامىتىڭ ۋە نۇرۇڭدىنمۇ بىزار بولاتتىڭ - ھە ... !

>>

زاراتوئاستىرا ئۆز غارىغا كىرگەندە قۇياشمۇ ئۇپۇق ئارقىسىغا پاتتى . قۇياش قىزىرىپ ھۆپپىدە زورايدى ، ئۇ مۇلايىم كۈلۈپ >> : خەير ، ئوت دىنىنىڭ ئەنبىياسى . مەن ھارارەت تۈپەيلى ھالىمدىن كەتتىم ، دېڭىزغا غەرق بولۇشۇم كېرەك . بۇنىڭسىز ھالىمغا كېلەلمەيمەن ... خەير ، خەير << دېدى .

دېڭىز شەلپەردەك قىزاردى ، قۇلۇللەر ئىچىدىكى مارجانلار تاۋلاندى ، ئۇلار قۇياش بىلەن تەڭ ئۆرلىيەلمەيدۇ ، ئۇلارنى ئېغىر ئوكيان دولقۇنلىرى بېسىپ تۇرىدۇ .

زاراتوئاسترا >> ئاتار خۇررا << گۈلخانلىقىغا كەلدى . يېنىۋاتقان ئوت ،
سۇمۇرغنىڭ قايتا تۇغۇلىدىغان جايى .

31

سۇمۇرغ بىلەن قەدىمكى ئارچا ، مامونت ، دۇپ دەرەخلىرىنىڭ ئۈستىدىن ئۇچتۇم .
نەچچە مىڭ يىل ئۆمۈر سۈرىدىغان بۇ دەرەخلەر ھەرىدۇتۇسنىڭ بوۋىلىرى ئىدى .
سۇمۇرغ بىلەن سەيلە قىلىۋاتقىنىمدا مېنىڭ ئالدىمغا >> تەڭرى كومېدىيىسى
<<دىكى دانتى ئالىگىرىغا ئوخشاپ شېئىرىيەت مۇرەببىسى ۋېرگىل ياكى سۆيگۈ
ئىلھامچىسى بىدىلىس رەھنەمالىق قىلغىنى يوق . مېنىڭ رەھنەمايىم تارىخنىڭ تۇنجى
شاھىتى سۇمۇرغ ! ئۇ تۆۋەنلىدى ، زېمىن ئۈستىگە چۈشتى . كەچقۇرۇنلۇقى ، خورما
يوپۇرمىقىدىن مەست بولۇپ خۇددى فائۇستەك چۈشەكەپ ئۇيقۇغا كەتتىم . چۈشۈمدە
ئارچا ، مامونت ، دۇپ دەرەخلىرىنىڭ ياشارغان سالنامىچىلاردەك ئۆز پوستلىرىغا
تارىخ پۈتۈۋاتقانلىقىنى كۆردۈم .
تاڭ سەھەر . يەنە ئۇچۇپ كەتتۇق . سۇمۇرغ مېنى ھېلمۇ ياشىرىپ تۇرغان بۇ مىڭ
يىللىق >> سالنامىچىلەر << ئۈستىدىن ئېلىپ ئۆتتى . ئۇلار ئۈچۈن جاۋلىن ۋاڭنىڭ
ئاتلىق قوشۇن تۈزۈشى ، ئىسكەندەرنىڭ ھىندى دەرياسىدىن ئۆتۈشى ، ھونلارنىڭ
دونايدىن ئۆتۈشى مامونت دەرىخىنىڭ پوستىدا تېخى يېقىنقى ئىشلار . كۇڭفۇزىنىڭ
جەستى قاچانلا توپىغا ئايلىنىپ كەتكەن ، ئەمما چۈيپۇدىكى كۇڭفۇزى
ئىبادەتخانىسىدىكى ئارچىلار ھېلمۇ ياشىرىپ : بىز ئۇنى كۆرگەن ، دەپ كۆلمەكتە .
نۇھ كېمىچىلىك بىلەن كونا دەرەخلەرنى مېيىپ قىلدى ، قالغانلىرىنى توپان
ئېقىتىۋەتتى .
لى سى كىتابلارنى كۆيدۈرگەن ، ھەقىقىي يىلنامىلەر رىۋايەت ، ئەپسانىلەرگە
ئايلىنىپ كەتكەن بولسىمۇ ، ئىنسانىيەت پائالىيىتىنىڭ يورۇق سايىسى بولغان تارىخ

ئۇنىڭ بىلەن بىللە كۆيۈپ تۈگىگىنى يوق .

ۋالاقتەگكۈر تارىخ ياسىغۇچىلارنىڭ ساختا ھۈنىرىگە كەلگەندە بىز يەنە سۈمۈرغ بىلەن بىللە كىنايە قىلىمىز .

32

يەنە ھېلىقى ئافىنا قەلئەسى .

دار ياغىچى ئالدىدا سوقرات (قەدىمكى گرېك پەيلاسوپى ، مۇتەپەككۇرى)

ھېكىمنىڭ دەرغەزەپ ئاۋازى >> ... : ئافىنالىقلار ! سىلەر ئۆز مۇتەپەككۇرۇڭلارنى ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلغىنىڭلاردا قانچىلىك تەپەككۇر قاراڭغۇلۇقىغا پاتىدىغانلىقىڭلارنى تەسەۋۋۇر قىلمىدىڭلار . بۇ ئادىشىش دۈشمەنلىرىڭلارنىڭمۇ مەسخىرىسىنى قوزغايدۇ . مەن ئۆلۈم ئالدىدا سىلەرگە ئېچىنىمەن . چۈنكى ، ئۇۋۋال قىلماق ، ئۇنىڭغا دۇچار بولماقتىنمۇ ئېغىر ھەسرەتنىڭ توغىنىنى بۆسىدۇ << ...

سوقراتنىڭ سۆزلىرى شىكايەتچى مىلېسس (گرېكلارنىڭ قەدىمكى تارىخىدىكى مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىلارنى ، تالانتلىقلارنى كۆرەلمەيدىغان ، دائىم ئۇلارغا ھىيلە - مىكىر ، سۈيىقەست ئويلايدىغان ئادەم)نى يەرگە قاراتتى . سوقرات يېنىك كۈلدى .

ئۇنىڭ ئاخىرقى سۆزى >> : ئاق كۆڭۈل ئادەمگە داغ تەگكۈزۈشتە ھايات قانداق لاياقەتسىز بولسا ، ئۆلۈممۇ شۇنداق ئىقتىدارسىز . خەير ، ئافىنالىقلار << دېگەندىن ئىبارەت بولدى .

ئەفلاتون ئاگاسن ئۆيىدىكى بىر قېتىملىق سوقراتنىڭ مەشھۇر سۆھبىتىنى ئەسلىتىپ ئۆتتى .

سوقرات ئۆلمىدى ، ئۇ ئۆلۈمنى تالىلۋالدى .

33

ساھىبخان مەشھۇر تراگېدىيە ئاكتىيورى ئاگاننى (قەدىمكى گرېك تارىخىدا ئۆتكەن تىياتىر ئاكتىيورى) ئىدى . مېھمانلار قاتارىدا تراگېدىيىچى ئارستۇفان ، ئېرىشمۇك (قەدىمكى گرېك تارىخىدا ئۆتكەن دراماتورگ) ، سوقرات ۋە ئۇنىڭ مۇرتى ئارستۇتىماس (سوقراتنىڭ شاگىرتى) بار ئىدى .

ئەنە يازغۇچىلار تراگېدىيە ۋە كومېدىيە ھەققىدە مۇنازىرىلەشمەكتە . ھەممە نەرسىنىڭ مەنبەسى بولغاندەك ، سۆھبەت ئۆز بۇلىقىغا ــ گۈزەللىك ، مۇھەببەت ۋە ئۇنىڭ مۇئەككىلى ئافرۇدىتاغا يۆتكەلدى . ئېرىشمۇك سۆزلىمەكتە .

مەن خىيالغا چۆكتۈم . گۈزىلىم ، سەن مۇھەببەت شارابىنىڭ ھەققىي ساقىيسى . سەن مېنىڭ مۇئەككىلىم ، مەن سېنىڭ شەيدالىقىڭ شاراپىتىدىن سېنى سۆيىمەن ، سەن ئۈچۈن كۈلىمەن ، يىغلايمەن . مەن ئۇلۇغ ھاياتنى مۇشۇ شەيدالىق بىلەن كۈيلەيمەن . چۈنكى ، ئۇ مېنى شۇنداق ياراتقان ، شۇنداق ئۆستۈرگەن ، شۇنداق ئۆگەتكەن .

مەن خىيالدىن ئۆزۈمنى يىغدىم . كۈلكە ــ ئەقىل چېچىكى ، يىغا ــ زېھن شەبنىمى .

34

پاھ ، غەمكىن ئىلاھ ــ ئافرۇدىتا !

قايسى مەرتىۋە ھەققىدە ھەسرەت چېكسەڭ ، ئۇنى خالاش ھاماقەتلىك ، ئۇنى كۈيلەش بىمەنىلىك . ئاگۇستۇسنى كۈيلەپ سپارتاكنى روھلاندۇرالمايسەن ، كاتو)يۇقىرىقلار غەرب ئەدەبىياتىدىكى تارىخىي قەھرىمانلار)نى مەدھىيلەپ >> يۈكسەكنامە<< گە مۇئەللىپلىك قىلالمايسەن . ئۇ بارغانسېرى قېرىۋاتقان ھەم ھەمىشە ياشلىق ئۆركىشى بىلەن مەڭگۈ ئۇرغۇپ تۇرغان چەكسىز ۋاقىت دەرياسى ئالدىدا ئۆز ـ ئۆزىگە قىلىنغان بىر مەسخىرىۋازلىق .

قايسى بايلىق توغرىسىدا غەمگە چۆكسەن . هاراق پىرى باللوسنىڭ ۋەدىسىگە ئاساسەن تۇتقانلىكى نەرسە ئالتۇنغا ئايلىنىدىغان ھېكمەتكە مۇيەسسەر بولغان مىراس ئېسىڭدىمۇ ، ئاتىلا ، ئۇنىڭ ئالتۇن دۆۋىسى ئىچىدىكى ئاچلىق نالىسىنى ، ئاندالوشيا (گرېك ئەپسانە - رىۋايەتلىرىدىكى قەھرىمان)نى خەتەرگە ئىتتەرگەن سەركەردە قاسىمنىڭ تىلەمچىلىكتە ئۆز مەھەللىسىدە ئۆلگەنلىكىنى ئۇنتۇدۇڭمۇ . قايسى شۆھرەت خۇسۇسىدا ۋەسۋەسە قىلىسەن . ترۇيادىكى يانغىن ، كىرىت ئارىلىدىكى ۋابا ، ھۆنەر ئۇستىسى دىدالوس (گرېك ئەپسانە - رىۋايەتلىرىدىكى قەھرىمان)نىڭ سىڭلىسى قىزىدىن قىزغانغانلىقى تۈپەيلى ئۇچۇشتىن دېڭىزغا غەرق بولغان ئوغلى سېنى ئويلاندۇرمامدۇ . شۆھرەت شەخسنىڭ خەلقتىن يۈز ئۆرۈگەنلىكىنىڭ بېشارىتى . ئىشەنمىسەڭ تۆمۈرلەڭنىڭ ئادەم بېشىدا ياسىغان مۇنارىغا قارا .

ئىلاھىم ، غەمكىنلەشسەڭ ئاشىق ۋە مەشۇقلىرىڭنىڭ پاجىئەلىرىدىن بىئارام بول . مەن ھومېر داستانلىرىدىن ، سافۇ لىرىكىسىدىن ، سۇلايمان قەسىدىسىدىن ، چۈيىۋەننىڭ >> توققۇز نەزمە<< سىدىن ، ئوۋىدنا سونىڭ >> مۇھەببەت سەنئىتى <<، >> سۆيگۈ شىپاسى<< دىن كۆز ياشلىرىنىڭ يەنە بىر قىزىل دېڭىزىنى ئۇچرىتىمەن .

سەن ياخشى كۆرۈشكەنلەر تەقدىرىنى قايتىدىن ئەش ...

35

مەن مۇھەببەتكە ھامىيلىق قىلىمەن ، مۇھەببەت بىلەن ھامىيلىق قىلىمەن . چۈنكى : ئۇ تۇنجى ئەركىنلىك تۇغىنى تىكلىدى ! ئىختىيار مەشئىلى ، قارشىلىق نەيزىسىنى كۆتۈردى !

ئۇ تۇنجى قېتىم پىداكارلىق ــ باشقا بىرسى ئۈچۈن قۇربان بولۇش ئۆلگىسىنى تىكلىدى !

ئۇ تۇنجى ئەخلاق ۋە پەزىلەت پەردىسنى ئورناتتى !

ئۇ نومۇس ۋە غۇرۇر ، ئار ۋە پەخرنى پەيدا قىلدى ! باشقا جايدا خارلىنىشقا ، تىل - هاقارەتكە تاقەت قىلغان ئىنسان ئۆز سۆيگىنى ئالدىدا تاقەت قىلالمايدۇ .

ئۇ تۇنجى قېتىم يۈكسەكلىك تۇيغۇسنى ئوماقلىق تۇيغۇسغا قوشتى !

مۇهەببەت ئەڭ گۈزەل ، ئەڭ كۆڭۈللۈك ، ئەڭ نۇرانە قۇدرەت . ئۇ ئەڭ شېرىن ، ئەڭ خۇشال ، ئەڭ مۇنەۋۋەر ئارزۇ .

ئۇ ئەزەلدىن زوراۋانلىققا يۆلەنگەن ئەمەس !

ئۇنى زوراۋانلىق ئەزەلدىن ئۆزىگە قۇل قىلالىغان ئەمەس !

ئۇ بارلىق زوراۋانلىقنىڭ دەهشەتلىك تىغىنى قايرىغان ، قۇدرەتلىك قوشۇننى چېكىندۈرگەن ، شاهى تاجلارنى يەرگە رۇكۇ قىلدۇرغان ، مەغرۇر قەلبلەرگە هەسرەت دېغى سالغان ، چەۋەنداز قولىغا قەلەم ئېلىشقا ئىلهام بەرگەن قۇدرەت !

ئۇ ئادالەتنىڭ كىنايىسى ! بارلىق تاقەتسىزلەر ، تەكەببۇرلار ، زورلۇق غالىبلىرى ئۈستىدىكى ئىنسانىيەت قەلبىنىڭ ئاچچىق مەسخىرىسى !

ئۇ ئەڭ ئۇلۇغ ئىلهام مۇئەككىلى ، شېئىرىيەت مەكتىپى ، ئەڭ بىرىنچى شېئىرىيەتنىڭ تارىخي خاتىرىسى !

ئۇ دەسلەپكى ۋە ئاخىرقى دوختۇر ! ئۇ ئىلىمشۇك ، لوقمان ، بەقرات (هىپۇگرات) ، گالىن ، ئەررازى ، ئىبىن سىنا (يۇقىرىقىلار ئىنسانىيەت تارىخىدا ئۆتكەن ئەڭ مەشهۇر دوختۇرلار)دىنمۇ ماهارەتلىك هېكىم . ئۇ ئىنسان كۆزىدىن تىكەننى ، يۈرەك قېنىدىن ئارماننى ئالىدۇ . كۆڭۈل قاينىمىغا چۆككەن گۆهەر سىرىنى ئاچىدۇ . ئۇنىڭ شەپقىتى هايات دۇنياسىغا كېچە - كۈندۈز ئۈمىد چىرىغىنى يېقىپ تۇرىدۇ .

ئۇ بەخت قامۇسىنىڭ مۇئەللىپى ، هاراق ئىلاهى ۋە توققۇز مۇسېنىڭ ئۇستازى .

ئۇ ئادەم بىلەن ھاۋا ئېرەم بېغىدا يېگەن ئەقىل مېۋىسىنىڭ ھەقىقىي جەۋھىرى !

ئۇ تارتالۇس غارى (جۇغراپىيىلىك نام ، ھازىرقى ئورال تېغىدا دەپ رىۋايەت قىلىنىدۇ)نىڭ تۆپىسىدە تاشلىق قىياغا زەنجىرلەنگەن پرومېتۇس (ئىنسانىيەت ئۈچۈن ئاسماندىن ئوت ئوغرىلاپ چۈشكەن قەھرىمان)نىڭ ئۆلمەس يۈرىكى ! ئۇ ئەپسانە تونى كىيگەن ھەقىقىي ھايات ئېقىمىنىڭ زاھىر گەۋدىسى !

مۇھەببەت بولمىغاندا ئىدى ، زېۋس نەزىرىدە جازا لاگېرى ھېسابلانغان يورۇق زېمىن ماڭا مۇنچىلىك قەدىرلىك بولماس ئىدى . مۇھەببەت تۈپەيلى ، پرومېتۇس جىگىرىنى چوقۇپ ھارمىغان قاراقۇشمۇ ، ئاخىر زېۋسقا قارشى ئىسيان ئىلھامى بىلەن چېنىقىدۇ .

مۇھەببەت ئىنسانىيەتنىڭ ئەڭ ئۇلۇغۋار تېمىسى ۋە سەنئىتى !

36

قۇياش پۈت ـ قوللىرىمنى چارچىتىپ ، ئاي ئۈيقۇلۇق ئارامى بەرگىنىدە مەن سېنى سېغىندىم .

تەۋرات سەھىپىلىرى قولۇمغا چىقتى . ئالەمنىڭ بىنا قىلىنىشى ؛ ئالتە يۈز ياشقا كىرگەن . نۇھنىڭ بىر يۈز ئەللىك كۈنلۈك توپاندىن كېيىن تۇر تېغىغا چىققانلىقى ، مۇسانىڭ پىر ئەۋن بىلەن قىلغان مۇنازىرىسى ، سۇلايمان نەزمىسى كۆزۈمگە چۈشتى .

تەئەججۈپلەنمەك ، مانا بۇ تەۋراتنىڭ ئۆزۈندىلىرى .

كىشلەر ملك يىللاپ ئىبادەت قىلغان ئىبرامدىن يەھۋە قىياپىتىگە كىرىۋالغان ئافرۇدىتانىڭ سۈرىتىنى ، ھېلىمۇ سېنىڭ تار كوچاڭدىن كۈندىلا ئۇچرىتىمەن .

تەۋراتنى ۋاراقلايمەن ، سېنى سېغىنىمەن .

37

مەن ئۇنى ، ئۇنىڭ قەلبىنى ، ئۇنىڭ گۈزەللىكىنى ، ئۇنىڭدىكى ۋىناسىنىڭ ئىپادىسىنى سۆيىمەن .

مەن ئۇنىڭ ئۇرغۇپ تۇرغان كىرپىكلىرىگە ، ئۇزۇلۇپ - ئۇزۇلۇپ چۈشكەن قىسمەتلىك كۆز ياشلىرىغا ئۆلىمالار مۇقەددەس كىتابلارغا ، زەرپۇرۇشلار ئۈنچە - مارجانلارغا بېرىلگىنىدەك زېھن ۋە ئېھتىيات بىلەن نەزەر سالىمەن .

ئايالنىڭ كۆز يېشىدا بېجىرىم بەدىنىم شىكەستىلىنىدۇ .

قىزنىڭ كۆلكىسىدىن ئۆز رەنجىمىنىڭ شىپاسىنى تاپىمەن .

ئۇلارنىڭ ھاياتىدا ئالەم ھاياتىنىڭ چوغلۇق يۈرىكى يوشۇرۇنغان . ئۇلارنىڭ كۆز يېشى ياكى كۆلكىسىدە پەلەك رايىنىڭ سىرلىرى ئاشكارىلانغان .

ئاھ ، ھاۋا ! پاھ ، پاندورا ! ئېھ ، ۋىناس !

38

يازنىڭ سالقىن كېچىسى . بۇلۇتلار زېمىنغا ئۈنچە تۆكتى .

تاڭ سەھەر . ئېتىز ئارىلاپ ئۇنى ئىزدەپ كەتتىم . نەمخۇش ، ئىزغىرىن شامالدا قىچىلىق ئېدىرغا چىقتىم . قىچىنىڭ ئالتۇندەك سېرىق چېچىكى مېنى مەھلىيا قىلىپ خۇددى زېمىندىن يىراقلاشتۇرغاندەك بولدى . مەن ساپسېرىق گۈللۈك ، مىليون - مىليون گۈل پايىلىرى ۋە مىلياردلىغان گۈل تاجىلىرىدىن ئۆركەشلىگەن گۈللۈك دېڭىزغا غەرق بولدۇم . كۆكسۈمنى ئېچىپ ، شامال ئۇرغان تەرەپكە يۈزۈمنى قىلدىم .

يامغۇردىن كېيىنكى ئىزغىرىن شامالدا دولقۇنلىغان قىچا دېڭىزى ئۆزىنىڭ مىسلىسىز خۇش پۇرىقى بىلەن مېنى بىھوش قىلدى .

ئاھ ئىپار دولقۇنى ! كېپىنەكلەر قىچا چېچىكى رەڭگىگە كىردى ، ئۇلارنىڭ قەلبى خۇش پۇراق بىلەن تولدى .

مەن كۆركەم مەنزىرىدىن ھۇزۇرلاندىم ، ھۇزۇر لەززىتى مېنى ئىلھام بۇلاقلىرىدىن يىراقلاشتۇردى !

قەلبىمنى چېچەك ، چېچەك ھىدى قاپلىۋالدى . سەھىپىلىرىم چېچەكسىز قالدى !

پەسىللەر ئالماشتى . بورانلىق كۆز كۆنلىرىدىن كېيىن ئەندىشىلىك قىش تەختكە چىقتى . مەن سوغۇق قېتىش بوراندا ھەيدىلىپ تاشلانغان ھېلىقى قىچىلىقتا چىقتىم . كۆزۈمگە كۆرۈنگىنى كەڭ كەتكەن ئاختامىلىق ! ئۇنىڭدا سېرىق چېچەك دېگىنى ، نە قىچا پۈرىقىنىڭ دولقۇنى ...

يالغۇز بىر كېپىنەكنى ئۇچراتتىم . ئۇمۇ قىچىلىق دېڭىزىدىكى ئىپار دولقۇننى ئىزدەيدۇ ، بوراندا قېقىلىپ ، ئۆز قىسمەتلىرىگە ئىشەنمىگەندەك يەنىلا ئاختامىلىقتا چۆشۈپ ، سۇسىز دەريادا قالغان بېلىقتەك ئازابلىناتتى .

ئۇ بارغانسېرى چىلان تۇپراق رەڭگىگە كىردى . ئۇنى توپىدىن پەرق ئېتىش قىيىن ئىدى . ئۆز مەشۇقىدىن ئايرىلغان كېپىنەك بوگۈن قەھرىمان ئىدى . ئۇنىڭ كۆز ياشلىرى ئاختامىلىق تېگىگە سىڭدى .

ئۇنىڭ نەزمىسى ــ كېلەر يىلى ئۆركەشلىنىدىغان ئىپار دېڭىزىدىن ھۇزۇرلىنىدىغان ھەممە كېپىنەكلەرنىڭ >> ھايات قەسىدىسى . << دىلىمنى ئۇنىڭ قىسمىتى ئېرىتتى . ئىلھام شامى ئوت تاجىنى قادىغاندا ، قەلبىمدە شامدىن چاچرىغان مايدەك سېنتىمېنتال (ھەسرەتلىك ، قايغۇلۇق) يىغا دولقۇنى كۆتۈرۈلدى . ئەنە ، قىچىلىق ئىپار دېڭىزى ، ئەنە كېپىنەكلەر بەيگىسى ...

سەھىپىلىرىم تېخىچە تېرىلمىغان قىچا ئۆركەشلىرى ئارىسىدا چېچەكلىدى .

39

يەھۋە >> ــ ھايات << دەرىخىدىكى ئۆلمەسلىك مېۋىسىنى يېگەن تەبىئەت .

ئەگەر ئۆلمەسلىك مېۋىسىنى يەھۋەدىن باشقا يەنە بىرى يېگەندە ئىدى ، ئىنسانىيەت

ۋە ئۇنىڭ خىيالىي ھەم ئىلمىي تەپەككۇرى ، ئۇنىڭ تەسەۋۋۇر سەمەرىسى بولغان يەھۋەمۇ بولمىغان بولاتتى .

40

موھتاجلىق !

مەن ساڭا شۇنىڭلاپ سۆزلەيمەن . سەن ماڭا سۇرەن سېلىپ قاقشايسەن .

مەئىشەتتە بەھرەم گۆردەك ، راھەتتە جەمشىتتەك ، كەيپ ـ ساپادا پىرئەۋندەك ، شۆھرەتتە ئىسكەندەردەك بولغىنىڭنىڭ ماڭا ھۇزۇرى يوق .

ئۆلمەسلىك دەرىخىدىن مېۋە ئۈزمىسەڭمۇ ، ئۇنىڭ يوپۇرماقلىرىدىن كىيىم كىيىپ ، پۇلنىڭ ئالتۇن ھارۋىسىغا چۈشۈپ مەغرۇرلانما ! مەن بۇنىڭغا قىزىقمايمەن .

مەن پىرامىدانىڭ ئاستىدا ياتقان مىسىر پىرئەۋنىنىڭ مۇمىياسىغا قىزىقمايمەن ؛ قىزىقىدىغىنىم ، پىرامىدانى ئىشلەشكە كەتكەن ئەقىل ۋە سەنئەت .

مەن ئۇلۇغ چىن سېپىلى قەلئەلىرىگە قىزىقمايمەن ؛ قىزىقىدىغىنىم ، ئوغۇزخان ھەققىدىكى تەسىرلىك خەلق داستانى .

مېنىڭ قىزىقىدىغىنىم ئورالتۇ شاھى ساردورى ئىككىنچىنىڭ تاش ماۋزۇلى ئەمەس ، بەلكى پۈتۈن ئابىدىنى قاپلاپ ئويۇلغان خەتلىك تارىخ .

موھتاجلىق !

گەرچە سەن ئۆلمەسلىك دەرىخىدىن يىراق تۇرساڭمۇ ئەقىل مېۋىسى بىلەن تويۇنغان ئىكەنسەن ، ئادەم بىلەن ھاۋانىڭ تەنتەنىلىك ئىشلىرىغا مۇناسىپ سەن !

41

يېشىل زېمىن ، گۈزەل سەييارە . سېنىڭ باغرى ھايات گۈلىستانى ؛ سېنىڭ ھەمراھىڭ چىرايلىق ئاي نىگارى . سەن كۈندۈزى قۇياشتىن ، كېچىسى ئايدىن يورۇقلۇق

ئالسەن . سەن ھەمراھسىز سەيياربلەر ، تۇمانلىق يۇلتۇزلار ، يالقۇنلۇق ئاسمان جىسىملىرى ، مۇزدەك پلانىتلاردىن بەختلىك .

يېشىل زېمىن ، گۈزەل سەييارە . مېنىڭ پېشانەمدىكى ئىروگىلىفلارغا قاراپ نېمىشقا قايغۇرىسەن . مەن نېمىشقا سېنىڭ ھۇزۇرۇڭدا يىغلايمەن .

42

ۋاھ ، رەھىمسىز تارىخ ! ئالەمنىڭ شەپقەتسىزلىكىگە سېنىڭ رەھىمسىزلىكىڭ نېمدېگەن تەققاس ! سەن سېنى رەھىمسىزلىكتە دەبدەبە قىلغان كىشىلەرگىمۇ خۇددى سېنى رەھىمسىزلىكتە مەسخىرە قىلغان كىشىلەرگە ئوخشاشلا رەھىمسىز !

سېنىڭ ۋاقىت توزانلىرىڭ شاھانە پىرامىدالارنى ، چويۈن ھەيكەللەرنى ، زەر يوپۇق مۇمىيالارنى ، شۆھرەتلىك قەلئەلەرنى غەرق قىلدۇ .

سېنىڭ زامان توپانلىرىڭ ھەممنى چىرىتىپ ئۇنتۇلدۇرىدىغان پايانى يوق تىلسىم .

سېنىڭ رەھىمسىزلىكىڭنى بىلگەن كىشلەرنىڭ ئىچىدە دەرىجەڭنى راسا چۈشەنگەنلىرى ئاز .

سەن ، ئەي ۋاقىت زومىگىرى ، ھېچ نەرسىگە شەپقەت ئۇرنى قالدۇرمايسەن .

مەئىشەتلىك دۇردۇن داستىخىنىدا پاقلان قۇيرۇقى بىلەن ياپىلاقلانغان جىگەر تائامىنى يەۋاتقان بەختىيار ئادەم قانچىلىك مەغرۇر بولمىسۇن ۋە ياكى گۈل دەستىلىرىنى ئوينىتىپ مەشۇقلار باغرىغا رەشك پەيدا قىلىپ يۈرگەن گۈزەل سەتەڭلەر قانچىلىك تەمەننالىق بولمىسۇن ، ئۇلارنىڭ ئۆزىمۇ خۇددى بوغۇزلانغان پاقلان ۋە ئۈزۈلگەن چېچەكنىڭ نام ـ نىشانسىز ئۇنتۇلغىنىدەك رەھىمسىز ۋاقىت دەرياسىدا غايىب بولىدۇ !

ئۇلارنىڭ ئۆزىمۇ ، تىرىشچانلىقلىرىمۇ خۇددى بىر تال چۆمۈلىنىڭ ۋە ياكى بىر تال گىياھنىڭ ئالەمگە كەلگەن ـ كەلمىگەنلىكىنىڭ ئېتىبارى بولمىغىنىدەك ئۇنتۇلىدۇ .

تارىخنىڭ رەھىمسىزلىكىنى سەن تېخى راسا چۈشەنمەيسەن . سەن پەقەت ئۇنىلاپ

ئەسىر ئىچىدە ، ھەر قانداق تەنتەنىلىك سەلتەنەتلەر ياكى پاجىئەلىك ھېكايەتلەر بىردىنلا ئۇنتۇلغاندىن كېيىنلا ، بۈنىڭدىكى رەھىمسىزلىكنىڭ ئىنتايىن ئاددىي ، تولىمۇ تەبىئىي ، ناھايىتى قۇدرەتلىك ئىكەنلىكىنى تەخمىن قىلالايسەن .

ئۇنتۇلمايدىغانلار توغرىسىدا نېمە دېسەم بولار ... ھېس قىلالىغىنىم شۇكى ، ئۇلارنىڭ تولىسى ھايات ۋاقىتلىرىدا ئۇنتۇلغان ...

43

قەدىمكى ئافىنادا گراكلىت ، سوقرات ، ئەفلاتون ، ئارستوتېل ... بارمىدى . شۇنچە پاراغەتتىن رىمنى چۇشكۇنلۇككە پاتۇرغان ، شۇنچە ھەسەت ۋە جەڭگى - جېدەللىرى بىلەن سېرىق دەريانى قانغا بويىغان ، شۇنچە دەھشەتلىك سەلىپ يۈرۈشلىرى بىلەن ئالەمنى دەپسەندە قىلغان مەغرۇرلارنىڭ نام - نىشانى قېنى ؟ !

ئۇلار ئۆز دەۋرىدىكى ئەرزىمەس ھايۋانات ۋە چوقچىيىپ تۇرغان تاشلار بىلەن بىللە ئەسىرلەر ئۇپۇقىدا يوقالدى .

مەن ھەيرانمەن . نوپۇس تاشقىندەك تېشىپ تۇرىدىغان زېمىندىن ئەسىرلەر مابەينىدە ئىنسانىيەت خاتىرىسىگە كىرگۈزۈلگەنلىرى تولىمۇ ئاز . ئۇنتۇلماس كىشىلەردىن مىڭ رەقەمنى تولۇق ۋە ھەقىقىي تولدۇرۇش ئۇچۈن قېرى زېمىن ئون مىڭ قېتىم ھامىلدار بولۇشى ۋە ھەر قېتىمى يۈز مىليون رەقەمگە ھامىلدار بولۇشى لازىم .

تارىخ مىسلىسىز رەھىمسىز !

ئۇنىڭ تاللىشى ئىختىيارسىز .

44

مەن سېنى سۆيىمەن . سەن تېخى بۇنى چۈشەنمەيسەن . مەن ئۇنتۇلۇپ كېتىمەن .

مەن سېنى سۆيىمەن . سەن تېخى بۇنى چۈشەنمەيسەن . مەن يۈرەك - دىلىمنى

قەغەزگە پۈتۈپ ساڭا تاشلاپ كېتىمەن .

مەن سېنى سۆيىمەن . سەن بۇنى چۈشەنگىنىڭدە ، مەن ئۆزۈمنى بەختىيار ھېس سېزىمەن . ئۇنىڭ ئۈچۈن ساڭا ئىشقىمنى ئىزھار قىلىدىغان جىمىكى مۇشەققەت ياكى راھەتنى قەدىرلەيمەن .

45

تەئەججۈپ قىلىمەن . نەپەس دەرگاھىغا ــ ھايات بوسۇغىسىغا چىرقىراپ چۈشكەن بوۋاق ، نېمىشقا ئەقىل پەيدا بولغىنىدىن كېيىن موھتاجلىق ۋە پىرقەتچىلىك دەشتىدە قاقاقلاپ كۈلۈشنى ئۆگىنىۋالدى .

تەئەججۈپ قىلىمەن . چىرقىراپ تۇغۇلغانىدىم ، ئەقىل شەربىتىنى ئىچكىنىمدىن كېيىن يىغلاپ كۆرمىدىم . كۈلكىلىرىمگە قاراپ مېنىمۇ بەختىيار دەيدىغانسەن ـ ھە !

46

گۈزىلىم چەش باغلىدى . مەن سول تارتتىم .

شادلىق ئىچىدە كۆزۈمگە كۆرۈنگىنى : ئوتتەك ئاپتاپ ، مۇزدەك بۇلاق سۈيى ، ئالتۇندەك بۇغدايلىق ، ئۇنىڭ تەبەسسۇملۇق كۆزلىرى ، ھاياتنىڭ گۈزەللىكى ...

ئۆزۈمچىلا غودۇڭشىدىم : ھەي بۇغداي ! مەن سېنىڭ تۈپەيلىڭ جەننەتتىن ھەيدەلگەن ئادەمنىڭ ئەۋلادىمەنغۇ . ئەمدى مېنى قاغجىراق ئالەمگە تاشلاپ قويۇپ نېمانچە كەم ھوسۇل بولۇپ كەتتىڭ ياكى مېنى تاشلاپ جەننەتكە كۆتۈرۈلۈپ كېتىۋاتامسەنا ؟

گۈزىلىم چۆچۈپ كەتتى . ئەنە يىلان ، ئەنە يىلان ! چۆپ ياقىلاپ قاچتى ...

مەن قاقاقلاپ كۈلۈپ كەتتىم . ئۇ ماڭا ئېلىپ كېلىۋاتقان بىر كوزا بۇلاق سۈيىنى كاھىش ئاھاڭدا يەرگە تۆكتى ـ دە ، غودۇڭشىدى : يىلان چېقىۋالسا مەيلىمدى ، نېمىدېگەن

كۆلكه بۇ ...

مەن تېخمۇ قاقاقلاپ كۈلۈپ كەتتىم . مۇشۇ بۇغدايىنى ئادەم بىلەن ھاۋاغا يېگۈزۈپ ئۈلارنى جەننەتتىن سۈرگۈن قىلدۇرغان بۇ چار يىلان ــ ئىبلىسنىڭ بېشارىتى بولمىسۇن يەنە . ئۇنىڭ قېچىپ كەتكىنى ياخشى ، كىم بىلىدۇ ، ئۇ ھېلىمۇ بىزنى دوزاخ ئازابىغا سېلىشنىڭ قەستى بىلەن يۈرگەندۇ ...

ئۇمۇ كۈلۈۋەتتى ، ئارقىدىن قاقاقلاپ تەڭ كۈلۈشتۇق . ئۇ نېمىگىدۇر خىجىل بولغان چېغى ئارقىسىغا يېنىپ بۇلاقتىن ئۇرغۇپ چىققان يېڭى شەربەتتەك سۇ تولدۇرۇلغان كوزىنى كۆتۈرۈپ كەلدى . ئۇنىڭ بىلەن ئىككىمىزنىڭ قوشۇلغان شولىسى كىچىككىنە كوزا يۈزىدە ھاياجانلىقتا تىترەپ تۇراتتى .

47

قەلبىڭدە مەڭگۈ ھاياتلىق قىممىتى سۆيۈندىغان جىۋاھىر بولمىسا ، سېنىڭ ھەر قانچە پاراغەتلىرىڭمۇ يەنىلا پاجىئەدىن ئىبارەت .

پاراغەتلىرىڭدىن مەغرۇرلانغۇچە ، مەنىسىزلىكىڭدىن نومۇس قىل .

48

سېنىڭ كۆز ياشلىرىڭ تاراملاپ چۈشكەن بۇ گۈل سېۋىتىدە مېنىڭ كىچىككىنە يۈرىكىم ياشىرىپ تۇرۇپتۇ . بۇ مېنىڭ بەختىم . قەلبىمدىكى پۇچەكلىكلەرنى چىقىرىۋېتىشكە ئالدىرايمەن . ئۇنىڭسىز يۈرىكىمدە ھەقىقەت مەشئىلى يورۇمايدۇ .

پاكلانغان قەلبىم سېنىڭ كۆز ياشلىرىڭنى بەخت ۋادىسىغا ئېلىپ بارىدىغان ئۈمىد سۇمۇرغى ...

49

دۇئا قىلغانلارنىڭ ئالىقانلىرىغا زەن سېلىپ قارىدىم . قوللارنىڭ سەرگۈزەشتلىرى ئۇنىڭ

ھالىدىن روشەن ئىدى .

دۇئا قىلغانلارنىڭ ئۈستىۋېشىغا زەن سېلىپ قارىدىم . قوللىرى قانچە قاپارغانلارنىڭ كىيىملىرى شۇنچە ۋەيرانە ...

دۇئا قىلغانلارنىڭ رەڭگىرويىغا زەن سېلىپ قارىدىم . خاراباتلىرىنىڭ تەڭرىدىن تىلەيدىغانلىرى شۇنچە ئاز ، شۇنچە تۆۋەن ئىدى .

ئىجادىيەت ئۈمىدلىرىمىز ئوخشىمىسىمۇ ، ھاياتلىق سەرگۈزەشتىلىرىمىزنىڭ بىردەكلىكىنى سېزىۋاتىمەن . مۇشۇ تاپتا بېشىمنى كۆتۈرۈپ ئۆزۈمدىن ئامەتلىكلەرگە خۇشامەت قىلىشنى ياكى ئۆزۈمدىن ئاپەتلىكلەرگە كىبىر كۆرسىتىشنى نومۇس بىلىمەن . بېشىمنى چۆكتۈرۈپ خىيال سۈرگىنىمدىن باشقا نېمە نېسىۋەم بولسۇن .

50

بارلىق شۆھرەت ۋە پاراغەت خاھىشلىرىم كۆيۈپ تۈگىدى . ئۇنى كۆل قىلغان سېنىڭ نۇرانە يۈكسەكلىكىڭ .

بارلىق نادانلىق ۋە تېڭىرقاشلىرىم نومۇس ئىچىدە ئۆلدى . ئۇنى نابۇت قىلغان سېنىڭ ئادالەتلىك ئۇلۇغلۇقۇڭ .

قومۇش نەيزىدەك پۈچەك گەۋدەم بىلەن ئاۋارىگەرچىلىككە تولغان سەرگەردان ھاياتىمدا سېنىڭ ئىشقىڭ تۈپەيلى شۇنداق پىكىر دېڭىزىغا غەرق بولدۇمكى ، بۇ ئاددىي قومۇش نەيزىنى ئۆلمەس ئىلھام مۇئەككىلى مۇسىي ئۆزى چالغاندەك بولدى .

بۇ سېنىڭ قۇدرىتىڭ ، سەن ئۇلۇغلۇقنىڭ يېگانە گەۋدىسى . سەن ـ ئاسمان - زېمىن ئارىسىدا تارىخ كەشتىسىنى ياراتقان خەلق .

51

مېنىڭ خىياللىرىم سەن بىلەن بېزەلگىنى ئۈچۈن گۈزەل ؛

مېنىڭ سەۋدالىقىم سېنىڭ ئىزىڭدا يۈرگەنلىكىم ئۈچۈن زوقلۇق ؛

مەن پەقەت سېنىڭ قىسمەتلىرىڭ ئۈچۈنلا يىغلايمەن ۋە كۈلىمەن .

ئۆزۈمنى سەندىن زەررىچە يىراق تۇتۇش مەن ئۈچۈن قىيامەت !

52

مەن سېنى كۈتىمەن ، ئۇۋۇاللىق ۋە خارلىق ئىچىدىمۇ سېنى كۈتىمەن .

مەن سېنى تېخى كۆرمىدىم ، ئەمما ھەر كۈنى كۆرىمەن ، سەن چەكسىز تونۇشلار ئىچىدە چاقنايسەن .

مەن ئاۋازىڭنى تېخى ئاڭلىمىدىم ، ئەمما ھەر كۈنى ئاڭلايمەن ، سەن قىيا ـ چىيالار ئارىسىدا ئىڭرايسەن .

مەن سېنى كۈتىمەن ، يېنىمدا تۇرغىنىڭدىمۇ كۈتىمەن . چۈنكى ، سەن مېنىڭ ئايەملىرىمگە ساقىيلىق قىلمىدىڭ . سېنىڭ بەختىڭ مېنىڭ ئۈمىدىم . گۈزەل ھۆسنۈڭ ھەر بىر گىياھ ، ھەر بىر يوپۇرماق ، ھەر بىر چېچەكتە جىلۋىلىنىدۇ . سېنىڭ كۈلكەڭ ئىنسانىيەت تەقدىرىنىڭ تەنتەنىسىنى جاكارلايدۇ . سېنىڭ تەبەسسۇمىڭ بەخت باھارىنىڭ ھۇزۇرىنى نامايان قىلىدۇ .

سېنى كۈتىمەن ، تەقەززالىق ئىچىدە كۈتىمەن ...

53

تەسەۋۋۇر ــ ھېسسىياتلىق تەپەككۇر ، تەپەككۇرلۇق ھېسسىيات تەسەۋۋۇر ئەينىكىگە باقمەن ...

ئېھ ، ئۈمىدسىزلىك ! چەكسىز ئۈمىد دېڭىزىغا غەرق بولۇۋاتقان يەلكەن ! سېۋەتلىرىم گۈلسىز قۇرۇق ، ئۇنى پاخال بىلەن بېزىمەيمەن . سۇمۇرغلىرىم پەيسىز ئاقساق ، ئۇنى خوراز پەيلىرى بىلەن زىننەتلىمەيمەن . تىلسىز ، جىمجىت ، ئېغىر تىننىقلىرىڭدىن باشقا ئۈمىد نىشانىسى يوق . ئۈمىدسىزلەنمەيمەن . ئۈمىد ئۈمىدسىزلىك تۇپرىقىدا ھەشەمەتلىك زەپەرنامىسىنى ھازىرلىماقتا .

ئېھ ، ئۈمىدسىزلىك ! سېنى مەسخىرە قىلمەن . ئىشەنمىسەڭ باھارغا ھامىلدار بولغان زىمىستانغا ، ھاياتقا ھامىلدار بولغان ماماتقا ، زەپەرگە ھامىلدار بولغان پاجىئەگە قارا . سېنىڭ ئاچچىق ، چېقىر ئۈجمىلىرىڭدىن چىققان ھايات شەربىتىنىڭ سۈزۈك ۋە شېرىنلىكىگە نەزەر سال .

54

كۆز يېشىڭنى ئاققۇزمىغىن . سېنىڭ قەلبىڭ تۇتاشتۇرۇلمىغان چىراغ . سېنىڭ قەلبىڭ ئۈمىد ئوتى بىلەن جاسارەتنىڭ نۇرانە چىرىغىغا ئايلانغىنىدا ، سەن قاقاقلاپ كۈلىسەن .

ھۇزۇرلىنىپ كۈلگىن . سېنىڭ كۈلكىلىرىڭ بۇرۇقتۇرما بولغانلارغا ئىلھام ، خارلانغانلارغا نىجادىيەت . ئۇ مۇناجات قىلىۋاتقان نامراتلارغا ساما قۇچىقىدىن كەلگەن يەھۋەنىڭ نىداسى ، براخمانىنىڭ شاپائىتىدىن قەدىرلىك ...

55

گۈزەل خىياللار ، شېرىن چۈشلەر ، جەلپكار ھېكايىلەر ...

رومانتىك تەسەۋۋۇر دۇنياسىنى شۇڭا قەدىرلەيمەنكى ، ئۇنى نۇرلاندۇرۇپ تۇرغان نەرسە ھايات چىنلىقىنىڭ ھازىرقى ياكى بولغۇسى گەۋدىسى . جانسىز ، گەۋدىسىز ،

هېس - سەزگۈسىز رومانتىك خىيال ــ يۇلتۇزسىز تۈن ، چىراغسىز لەخمە !

مەن سېنىڭ تەسەۋۋۇر زىننەتلىرىنى چىنلاشتۇرغان پەرىنىڭكىدەك ھۆسنۈڭنى قاچانمۇ

كۆرەرمەن . گەۋدىسىز خىياللىرىڭ مەن ئۈچۈن سېغىنىشلىق تەسەۋۋۇر .

56

ئوت ــ تۆت زات (قەدىمكى ئۇيغۇرلار ماددىنىڭ تۈزۈلۈشىنى تۆت تەركىبكە بۆلگەن :

ئوت ، ھاۋا ، سۇ ، تۇپراق)نىڭ ئەڭ يەڭگىلى .

ئوت ، ئوت تۈرلىرى تولا . پەرۋانىنىڭ زوقى ئۈچۈن پەقەت چىراغ ئوتىلا مۇقەددەس !

چىراغ ئوتى ! پەرۋانىنىڭ مۇھەببەت شەيدالىقىدىن دېرەكسىز بىرەھىم مەشۇقە . سېنىڭ

ئاشىققا بېغىشلىغان ئىلتىپاتىڭ ئۆلۈم خاتىرجەملىكى .

ئوت ــ تۆت زاتنىڭ ئەڭ يەڭگىلى .

ئوت ، ئوت تۈرلىرى تولا . ئىنسانىيەتنىڭ زوقى ئۈچۈن پەقەت ئالەم مۇھەببىتى ،

ھايات سۆيگۈسى ، زېمىن ئىشقى ئوتىلا مۇقەددەس !

زېمىن ئوتى ! ئەي ، ئانا تۇپراق .

ھايات ئوتى ! ئەي ، پۈتكۈل ئىنسانىيەت .

ئىنسانىيەت مۇھەببىتىنىڭ پەرۋانىدەك تەقدىرىنى تۈزەيدىغان ئەڭگۈشتەر يوقمىدۇ ؟ !

57

ھاياتلا ئىكەنمەن ، سەن مېنىڭ بارلىقىم .

سەزگۈچانلا ئىكەنمەن ، سەن مېنىڭ يېنىمدا .

مېنىڭ بەختىم : ماكان بىلەن زامان ئىچىدە سېنىڭ ــ مەلىكەم ، نازىنىن ــ

كۆلكىلىرىڭنى ھۇزۇرلىنىپ تىڭشىماق ...

58

ئېغىر - ئوقۇبەتلىك كەچۈرمىشلىرىم سېنىڭ تەبەسسۇم ۋە كۈلكىلىرىڭدە مەنئۇنىيەتلىك ئورۇن تۇتالىسىلا ، قىسمەتلىرىمنىڭ ئەجرىدىن پەخىرلىنەتتىم .

59

قاباھەتلەردىن سەسكىنىمەن . بىر تامچە ئۇۋاللىق كۆز يېشى ئەتراپىدا پەيدا چېكىمەن . ئاۋازىم پۈتكەندە خىيال سۈرىمەن : كىشىلەرگە ئۇۋال قىلماسلىق ئاسان . ئۇنىڭدىن ساقلىنىپ ئەمىن قېلىش قىيىن . سۈيىقەستلەر غارىدىن ئادالەت قۇدرىتى بىلەن ئازاد بولۇشتىنمۇ مۇشكۈل نەرسە بارمۇ ، ھەممە كۈلكىلەر ئىچىدە ئەڭ گۈزەل ، ئەڭ يۈكسەك ۋە ئەڭ مەنىلىكى ، ئۇۋاللىق كۆز يېشىنىڭ چەشمىسى بولغان سېنىڭ كۆزۈڭنىڭ ئەڭ ئاخىرقى تەبەسسۇمى .

60

سەن ئالتۇن تەختىڭدىن چۈشۈپ مېنىڭ قومۇش كۈلبەم ئالدىدا توختاپ قالدىڭ . بەلكى ، سەن مەڭگۈ ياشاشنىڭ نىجادىيىتىنى ئىزدەۋاتقانسەن !

61

...ئۈيمۇ ئۆي قاتراپ قەلەندەرلىك قىلدى . بەزىدە يەككە - يىگانە ، بەزىدە شېرىكلىشىپ قەلەندەرلىك قىلدى . خەزىنىدارلار كېلىپ قەلەندەر تۈركۈمىنىڭ يولىنى توستى ... قەلەندەرلەردىن تىلەشكە باشلىدى . قەلەندەرلەر قاقاقلاپ كۈلۈشتى . خەزىنىدارلار ھەيۋە قىلىشتى : سىلەرنىڭ ئالىقىنىڭلاردا پۇل بولمىسىمۇ ، ئۇ سىلەردە ، سىلەرنىڭ قېنىڭلاردا ، تېنىڭلاردا ، تېرىڭلاردا ،ۋاقتىڭلاردا ، شۇنى تىلەۋاتىمىز ! قەلەندەرلەر ئالتۇن چىقىرىۋېلىش >> چىغىرىق<< لىرىغا تاشلاندى .

62

گۈل تېرىيمەن ، قەلەندەر سېۋىتىنى كۆتۈرۈپ ، ئۆيمۇ ئۆي يۈرۈپ گۈل تېرىيمەن .

ئۈنىڭ زوقىدا ئالتۇنغا نەزەر سېلىش مەن ئۈچۈن گۇناھ !

63

مەن سېنى سۆيىمەن ، خىياللىرىم تەسۋىسىدىن ئىسمۇزاتىڭنى مىڭلاپ ئۆتكۈزىمەن .

مۇلايىم پىچىرلايمەن ، جونۇنلۇقتىن چۇقان سالىمەن . ئىسمىڭنى ۋارقىراپ

قىچقىرىمەن .

مەن سېنى سۆيىمەن . بىراق ، كىملىكىڭنى ئېسىمگە سېلىش خىيالىدا ئەمەسمەن .

64

ئاھ ، ئىستىقامەت مۇئەككىلى مۇقەددەس تەڭرى .

سەن مېنىڭ يۈرىكىم بىلەن ھېسسىياتلىرىڭنى جۇشقۇنلىتىپ ئۆز ئىجادىيەتلىرىڭنىڭ

نادىرى بولغان ئىنسانىيەت تەقدىرىگە نەزەر سالچۇ . ئۇ چاغدا سەن ئەرشىنىڭ

مەنىسىزلىكىنى سېزىپ بەندىلىك شاپائىتىنىڭ ھامىيسى بولۇشقا ئىنتىلەتتىڭ . بىراق

سەن ئۆز ئىجادىيەتلىرىڭگە كىبىر بىلەن قارايسەن .

65

ئۈمىد بىلەن ئۈمىدسىزلىك ئارىسىدىكى دالىدا مېنىڭ ھۇجرام بار .

قايغۇ ۋە خۇشاللىقلار ماڭا ھايات ئىمتىھانلىرىنى بېرىپ تۇرىدۇ .

پۈتۈمنى تۇتىيا تۇپراقتىن ئايرىمايمەن ، گىياھلار مېنىڭ سىردىشىم .

ئەمما ، غۇرۇر ۋە ئىپتىخارغا كەلگەندە بېشىمنى ئاسماننىڭ ئەڭ يۇقىرى قاتلىمىدا

تۇتىمەن . چۈنكى ، كۆزۈم مىليونلار ئۈمىدى ، سۆزۈم مىليونلار لەۋزى .

بۇ نىسپىيلىك ئالەمدە مۇتلەق قايغۇ ۋە مۇتلەق خۇشاللىق تەسەۋۋۇرى ھەقىقەتەن ئۇمىدسىزلىكنىڭ پاتقىقى !

66

ھايات ـ ئۆلۈم ۋە ياشاش كوچىسىغا تاشلانغان زاكىلانغان بوۋاق ؛

ھايات ـ دائىم ھايات ۋە مامات بوشۇكىدە تەۋرەنگەن پەرزەنت !

ھايات ـ ئۆلۈم ۋەھىمىسىنى قەلبىگە يوشۇرغان ئەزرائىلنىڭ تۇغقىنى !

ھايات ـ زىۋۇسقا ئىسيان قىلغان ئەزىمەت پرومىتۇس بىلەن ئاتلاسنىڭ جەڭ شەجەرىسى ...

ھايات ـ ئۆلۈم ئۇستىدىكى زەپەر !

67

سىنىڭ سۆيگۈلىرىڭ خۇشاللىق نۇرىنى جىلۋىلەندۈرگىنىدە ، مېنىڭ ئارزۇلىرىم مۇھەببەت مېۋىسىنى پىشۇرىدۇ .

68

مەن بىر دەستە گۈلنى ، بىر تەخسە مېۋىنى ، بىر گۈزەلنى سۆيىمەن ، ئەمما شۇنىلا ئەمەس ، مەن ئائىلە مۇھەببىتىنىڭ ئىللىق قۇچىقىدىن پۈتۈن ئالەمگە تەلپۈنىمەن .

مېنىڭ مۇھەببىتىم پۈتۈن ھەقىقىي كىشىلىك ، ئۇنىڭ دىلىنى مەپتۇن قىلىدىغان قىسمەتلىرى بىلەن ئۇمىد شولىسىدا جىلۋىلىنىپ تۇرغىنى بولسا كەلگۈسى .

69

مەن تېخى ئاتاپ ئىسمىڭنى تىلغا ئالمىدىم . سەن تىلىمغا پاتمايسەن .

مەن تېخى كۆڭلۈمنى ساڭا ئىزھار قىلمىدىم . ئۇ ئىزاھاتقا ھاجەتسىز .

سر ئەمەس ، مېنىڭ سۆيىدىغىنىم چەكسىز ۋە ئۇلۇغ ناتونۇشلار دۇنياسى ...

70

ئۈمىد تەڭرىسى ــ ھەۋەس ۋە تاقەت مۇئەككىلى ، مەن ساڭا سېغىنىمەن .

ئارزۇيۇم ــ كەلگۈسى ئىستەكلىرىنى رېئال دۇنيادا تىرىلدۈرۈش ، باقىي ئالەم ئەپسانىلىرىنى پانىي ئالەم مېۋىزارلىقىغا ، ساماۋى ھالاكەت چۆچەكلىرىنى كۈندىلىك ئىنسان ھاياتىغا ئايلاندۇرۇش .

مەن ساڭا سېغىنغىنىمدا قەلبىم ئېرىپ ئاقىدۇ ، ئۇ شارقىراپ ئۆركەشلەپ ئاقىدۇ . ئىپتىخار قىلىدىغىنىم تار جىسمىمدىن يامرىغان ئۇلۇغ ئىستەكنىڭ ئىنسانىيەت ئىستەكلىرىنىڭ چەكسىز دېڭىزىغا راۋان بولغىنى .

قۇشلار ئۆز چاڭگىسىغا قايتقاندەك ئۆز دىيارىغا قايتقان خىياللىرىمغا قاراپ مېنى ئەيىبكە بۇيرۇما ، چۈنكى ئۇنىڭ مەشخۇل سەپىرى يەنىلا ئاشۇ چەكسىز دېڭىز ...

71

مەن مەرۋايىت ئىزدەيمەن ، ھەر كۈنى دېڭىز بويىغا بارىمەن ...

بۇ قېتىم يېڭى كېمىگە چۈشۈپ كەتكىنىمنى كۆرۈپ تېڭىرقىمىغىن ، مەن يەنىلا مەرۋايىت ئىزدەپ چىقتىم . دېڭىزنىڭ چوڭقۇر يېرىدىكى سەر خىل مەرۋايىتلارنى ئېلىشتا كونا كېمىنىڭ يارامسىزلىقىنى سەزدىم .

مەن دېڭىز ئاستىغا ، قايغۇ ـ خۇشاللىقلار قايناملىرىغا يېقىنلاشقىنىمدا ، سەن ئەندىشە قىلمىغىن .

مېنىڭ مەرۋايىت ئىزدىشىم ، ئۇنى زىننەت قىلىش ئۈچۈن ياكى ئۇنى جاھانكەچتىلىك بازىرىدا سېتىش ئۈچۈن ئەمەس . ياق ، بۇنىڭ ئەكسىچە ئۇلارنىڭ قاتارىغا غەرق بولۇش ئۈچۈن ، پەرۋاندەك قەلبىمگە مۇقەددەس ئوتتەك كۆرۈنگەن بۇ دەرگاھتىن

مېنى قايتۇرما . مەن ئۇنى پەرۋانىدەك شەيدالىق بىلەن ئىزدەيمەن .

ئالەمنى يورۇتىدىغان مەرۋايىت سەن ــ ئەي مۇقەددەس ئىنسانىيەت !

72

قولۇڭدىكى ئالتۇن نەي ئەمەس ، ئاددىيغىنا قومۇش نەي .

مۇشۇ نەي بىلەن چالغان كۈيۈڭنى ئاڭلىغان كىشى قولدىكى ئالتۇن نەيزىنى ساڭا

ئىنئام قىلىپ ، يەنە ئاڭلاشنى مۇراجىئەت قىلىدۇ .

سەن كۈلسەن ، چۈنكى : ئالتۇننىڭ ئاۋازى بايلىقنىڭ خىرقىرىشى ، ئۇ ئۆز ـ ئۆزىنى

شىكايەت قىلالمايدۇ ...

73

مەن قاراڭغۇلۇق دەشتىدىكى ئىنتىزار بۇلبۇل ،

سەن يورۇقلۇق كۆلدە تولۇپ ئېچىلغان نىلۇفەر گۈلى .

74

مەن قۇرۇق قولۇم ۋە ئوتلۇق يۈرىكىم بىلەن ساڭا يېقىنلاشتىم .

نىيىتىم سەندىن ئېلىپ كېتىش ئەمەس ، بەلكى ساڭا بېغىشلاش .

75

كۆلگىنىڭدە كۆز ياشلىرىڭ تاققان مارجانلارنى تاشلىما .

يىغلىغىنىڭدا كۈلكىلىرىڭ چاقناتقان ئۈمىد چىرىغىنى ئۆچۈرمە .

76

ئىلاھ ! ئۆز ئىجادىيەتلىرىڭنىڭ ھايات قىسمەتلىرىنى كۆز يېشى تۆكۈپ تۇرغان قىزنىڭ

كۆزى ئارقىلىق كۆزەتچۇ ! ياكى مۇشەققەت ئىمتىھانلىرىڭ ئاخىرلاشمىدىمۇ ؟ !

ئۆز ئىجادىيىتىڭنىڭ ئاخىرىنى ھەمىشە سوفىكىلدەك ئاخىرلاتما .

ئۇنى قەھرىمانىڭنىڭ ئۆز ئىلكىگە قوي ، ئەرش بىلەن زېمىننىڭ تۇساقلىرىنى ئىرغىتىپ

تاشلا !

77

ئاھ ، بەخت ! ... ئالتۇن قاناتلىق ھۇما ، مەرۋايىت بېزەكلىك ئوردا ، خۇش پۇراق

چېچەپ تۇرغان نازۇنېمەت ، كۆڭۈلنى مەپتۇن قىلىدىغان سېھىرلىك كونۇېرت ...

ئاھ ، سائادەت ! ... ئادەم ئالدايدىغان ئىبلىسنىڭ پىيپىنچىسى ، ئىئوسىننىڭ ئالتۇن

ئالمىسى ، كۆكنارنىڭ ۋەرىنىسى ...

ئامەتنىڭ بەخت قۇشى قانىتى ئاستىدىن شاھانىلىق سايىسى ئىزدىگەن ئادەم بەختىنىڭ

بەختسىز قۇربانى .

نادامەتنىڭ ئاچچىق ھەسرىتىنى بايلىق يوقىتىشىدىن ئىزدىگەن ئادەم بەختسىزلىكنىڭ

مەسخىرە ئۆزنىكى .

بەخت ھازىرقى مۇرابىا قاچاڭنىڭ تېگىدە ئەمەس ، كەلگۈسى ئون يىلىلقلىرىڭنىڭ

لەززىتى ئۈستىدە .

سائادەت ھازىرقى تەنتەنە يوپۇقلىرىڭنىڭ زەر جۇلاسىدا ئەمەس ، مۇستەقىل ھايات

ئىقتىدارىڭدا .

بەخت ــ يىنىڭدا ، قەلبىڭدە ، كەلگۈسىگە سىڭدۈرگەن ئەجرىڭدە .

ئۇ سېنى كۈتۈپ تۇرمايدۇ ، ئۇ قۇلۇلە قىپىدا .

78

ئەڭ ئاخىرقى ۋە ئەڭ مەنىلىك كۆز يېشىنى ئىزھار قىلىدىغان قەلبى پاك ۋە

تەپەككۇرى نۇرانە ئادىمى بولمىغان كىشى بەختسىز . تەنتەنىلىك كۈلكىلىرىڭگە سادا قاتقانلارنىڭ ھەممىسى كۆز ياشلىرىڭغا ھەمراھ بولالارمۇ .

79

ئۆستەڭ ياقىسىدىكى مەجنۇنتاللار بۇك ـ باراقسان .

ئۇلارنىڭ تەقدىرى جاھانكەچتىلىك ئوچاقلىرىدا چارسىلداپ ناخشا ئوقۇپ تۈگىمەك .

قەيسەرلىكنى تەرسالىق دېگۈچىلەرگە كۈلمەن . مەزمۇت شەمشات ۋە دۇپ ياغىچىنى قەدىرلەيمەن . قەيسەرلىكنى كىنايە قىلغۇچى ئەۋرىشىملەرنىڭ سۆگەت تاللىرىدىن ئۆزگىچە بولمىغان تەقدىرىگە تارىخ كۆز يېشى قىلارمىكى ...

80

ئەركىنلىك ــ ئۆزىنى ، ئۆزگىنى چۈشىنىشتە .

مەن ئىپتىخار ۋە غۇرۇردىن ، قەتئىيەت ۋە قەيسەرلىكتىن ، زۆرۈرىيەت ۋە مۇمكىنلىكتىن خالىي ئەركىنلىكنى چۈشەنمەيمەن . ئەركىنلىك ــ ئالەم بىلەن ئادەمنىڭ تۇتىشىپ تۇرىدىغان ھېكمەتلىك ھالقىسى .

قارا ، يېڭىلمەس ئەرك تەڭرىسى يەنىلا مۇلايىم مۇھەببەت ئىلاھى ئالدىدا ئېگىلىپ تۇرۇپتۇ . بىراق ، سەن ئۇنى گۆزەللىك ئالدىدا ئېگىلدى ، دېمىگىن ، ئۇ ئىختىيار ئالدىدا ئېگىلدى !

81

دەردمەنلەرنى كۆرگىنىمدە ئۆز دەردلىرىمنى ھېس قىلىمەن .

مۇشۇ ھېسلىرىمنى تەپەككۇر قىلغىنىمدا قەدىر ـ قىممىتىمنى چۈشىنىمەن .

دەردلىكلەرگە ھېسداشلىق قىلماسلىق ئىنسانىيەتتىن يۈز ئۆرۈگەنلىك !

82

ئىسكەندەرنىڭ نامىغا ياسالغان ھەممە >> ئىسكەندىرىيە << قەلئەلىرى

خارابىلاشتى . ئۇنىڭ دارا ئۈستىدىن قازانغان غەلىبىسىنى رىم ۋە ۋىزانتىيىلىكلەرنىڭ

تەنتەنىلىرى غەرق قىلدى . ساماۋى رىم ئىمپېرىيىسىمۇ يىمىرىلدى . تارىخ ئالدىنقى

غەلىبىلەرنى كېيىنكى زەپەرنامىلەرنىڭ مەسخىرە قىلىشى بىلەن بېزىدى .

سۇمۇرغ ئوتتۇرا ئاسىيا ئىسلامىيەت دۇنياسى ئۈستىدا ئەگدى ... ئەنە فارابى . ئۇ

ھالاك قىلىنغان ئافىنا ، خارابىلاشقان ئىسكەندىرىيە ھېكمەتنامىلىرىگە تەفسىر

يازماقتا << . ئىككىنچى تەلىمات>> نىڭ ئارىستوتېل مەكتىپىدىن مول سەمەرلىرى

ئوتتۇرا ئەسىر دۇنياسىنى شوللاندۇرۇپ ، ئۆلمەس ئىنسانىيەت ئەقلىنىڭ راۋان

دەرياسىنى بېيىتتى .

ئەنە قەدىمكى ئەفراسياپ شەھىرى ، ئەنە تۈرك خاقانلىرىنىڭ مەڭگۈ ئابىدىلىرى ،

ئەنە قۇم قەھرىگە غەرق بولغان بۇيۈك تەكلىماكان خەزىنىلىرى . تارىخ خاقانلار ،

تىكىنلەر ، مەلىكىلەر ۋە ئۇلار نامىغا ئاتالغان زەپەر قەسىدىلىرىنى يوق قىلىۋەتتى .

تارىخنى سەنلا يەكۈنلىمەيسەن . تارىخ سېنى يەكۈنلەيدۇ .

شەرق ۋە مىسىرلىقلاردىن ئاپىرىدە بولۇپ ئافىنا ۋە كىچىك ئاسىيادا

مۇجەسسەملەشكەن ئەقىل جاۋاھىراتلىرى فارابى ۋە ئەرەب دانىشمەنلىرىنىڭ

تەپەككۇرى ئارقىلىق يەنە ئىسپانىيىگە ، فلورېنسىيىگە يۆتكەلدى .

ھەقىقىي زەپەرنامىلەرنى تارىخ ئۆزى مەدھىيىلىگۈسى .

83

تولۇنخانىنىڭ ياسىداق ئوردىسىدىن ھالقىپ سالاھەددىن ئايۇبنىڭ جەڭگاھىنى

كۆزەتتىم . سەلىپ ئۇرۇشىنىڭ ئوت يالقۇنلىرى بىلەن غازات جېڭىنىڭ قان توپانلىرى

ئارىسىدا پەرياد چەكتىم . كۆزۈمدىن تارامشىغىنى ھەسرەت نالىسى ، ئاسماندىن

ياغقىنى ئادەم بىلەن ھاۋانىڭ مۇسىبەتلىك كۆز ياشلىرى . مۇسا بىلەن پىرئەۋن كۆز ئالدىمغا كەلدى ، ئېرۇسالىم ــ قۇددۇس شەرىپ شىرىنىنىڭ جامالىمۇ يا . ئالەمگە دىنىي ئىختىلاپلار سېلىپ بەندىلىرىگىنىڭ قونچاق تىياترىنى تاماشا قىلغۇچە مۇقەددەس نىجادىيەت ئاپتىپىنى ياپىساڭچۇ !

84

سۈرىيە سەھرالىرىدا ۋە ئالىپ كوچىلىرىدىكى قۇللار ، تىلەمچىلەر ئارىسىدىن ئىككى زاتقا كۆزۈم چۈشتى . ئۇنىڭ بىرى ئىسپانىيىنى ئىستېلا قىلغان ئەرەب سەركەردىسى ئابىد ئەرراخمان ئىدى . زىبۇ زىنىنەت ۋە تاجى راھەتنىڭ بۇ ئەزىز مېھمىنى توپا تاملىق تار مەھەللىلەردە يېرىم يالىڭاچ تىلەمچىلىك قىلىپ يۈرەتتى . ئوقنىڭ يەنە بىرى لىئاپولدا سەلىپ ئۇرۇشى خرىستىئانلىرىغا ئەسىر بولۇپ خەندەك كولاۋاتقان شىرازلىق يېتىم شەيخ سەئدى ئىدى . ئابىد ئەرراخماندىن ئاچلىق ئىچىدە تاشلاپ كەتكەن جەسەتتىن باشقا ھېچقانداق نىشان قالمىدى . سەئدىنىڭ << گۈلىستان >> ، << بوستان>> دىن ئىبارەت ئاجايىپ ئەسىرى خوتەن ئىپارىدەك مۇشكى خوتەن خۇش پۇراق چىقىرىپ ، شامالدا تۆكۈلمەيدىغان ئەتىر گۈلدەك زامان قاپقىلىرىدىن ئۆتۈپ يىراقلاپ بارماقتا . زەر يوپۇقلۇق ۋە ئىلكىدىكى تەڭداشسىز ئالماسقا زوقلىنىپ تۇرغان ئابىد ئەرراخمان ئېفىئوپىيە ، مىسىردىن تاكى ئافغان ۋە قەشقەرگىچە سەرگەردانلىق ئىزىنى قالدۇرغان شەيخ سەئدىنى نەزىرىگە ئىلمايتتى ، ئەلۋەتتە .

85

چىڭگىزخاننىڭ قازانغان ئالەمشۇمۇل غەلىبىلىرى ، ئۇنىڭ تەنتەنىسىگە بېغىشلانغان قەسىدىلەر گويا ئەقىل كەسكۈچى شارابتەك ئۇنى تېخمۇ تەنتەك قىلىۋەتتى . ئۇ كۆك

دىڭىزغىچە ئۆز ئالىقىنىغا ئېلىپ جاھان شاھانىسى بولۇشنى ئىستىگەن . تالانغان

بايلىق موڭغۇل دالاسنى ئاۋات قىلالمىدى ، زەپتە قىلىنغان زېمىن موڭغۇل نوپۇسنى

ئاشۇرالمىدى ، ئاتالغان زەپەرنامىلەر ئۇنىڭغا ھېسداشلىق قوزغىيالمىدى .

تارىخ مەڭگۈ خانلىقنى ، ئۇپرىماس قەسرنى ۋە مۇئەللەق ھاكىمىيۇتلەقلىقنى يەنىلا

ياۋا گىياھتەك ئۆز نۆۋىتىدە ئەرزىمەس قىلىۋەتتى . ئۇنىڭ چاقماقتەك ھەيۋەتلىك

گۈلخانلىرى بىر چۆگۈن سۇنى قايناتماستىن غايىب بولدى .

بېشىمنى سېلىپ ئۇنىڭ قەبرىسى يېنىدىن ئۆتتۈم . يوپۇرماقلار ئىچىدىن شىۋىرلىغان

پىچىرلاش ئاڭلانغاندەك بولدى : تارىخ ھەر قانداق غەلىبە تۈپەيلىدىن

ئىلگىرىلەۋەرمەيدۇ ، ھەتتا شۇنداق غەلىبىلەر باركى ، ئۇ تارىخنى يۈگەنلەيدۇ ۋە

مەسخىرىگە ئايلىنىدۇ . بابۇرنىڭ ، بولۇپمۇ ئەكبەرنىڭ ھىندىستانغا بولغان تەسرى

بىلەن چىڭگىزخاننىڭ خارەزىمگە بولغان تەسرىنى قانداق سېلىشتۇرۇش مۇمكىن ...

ئاتقا مىنىش ئالدىدا زېمىننى ۋە ئۇنىڭ تارىخنى ئەقىل بىلەن چۈشەندۈرۈش كېرەك !

86

پاھ ، نەۋائىنىڭ >> چاھار دىۋانى << نېمدېگەن ئۇلۇغ گۈلشەن ! ئۆز مەشۇقى

سۇلتاننىڭ قارا نىيىتىگە قارشى زەھەر ئىچىپ ئۆز ۋىجدانىنى نامايىش قىلغاندىن

كېيىن ئۇنىڭ ئىشقى ۋە مەرسىيىسنى پۈتۈن ئىنسانىيەتنىڭ ئىشقى ۋە زارنامىسىگە

ئايلاندۇرغان جاسارەتلىك شائىرنىڭ ھەقىقي قەلبى مۇشۇ شېئىرىيەت گۈلشىنىدە ئۆز

مەشۇقى بىلەن مەڭگۈ قوشۇلغان .

ماڭا ھەر بىر غەزەل ئۆزىگە خاس ۋە ئۆز ئېپتىخارىغا خاس مەزمۇن بىلەن ئۇلارنىڭ

مۇبارەك دىدارىنى نامايەندە قىلدى . قەلبنى ھەميان قىلىۋالغان ، دۇئاگۈي

مۇئەللىپلەرگە كەلگەندە ئۇلار نەزەر سېلىشقىمۇ ئەرزىمەيدۇ .

87

مانا لى چىڭجاۋ (خەنزۇ ئەدەبىيات تارىخىدىكى تالڭ دەۋرىدە ئۆتكەن مەشھۇر ئايال شائىر)نىڭ ھەسرەتلىك شېئىرلىرى ، ئىزغىرىن شامال ، نەمخۇش تۇتەك ، ماتەملىك شام يېشى ، ھەسرەتلىك مىسرالار ... مەن ئۇنى تۇل قالغان ئاياللىق دۇنياسىنىڭ مۇناسىپ داھىيسى دەپ قارايمەن . ئۇنىڭ قىسمەتلىرىنى تەكرارلىغانلار ئاز ئەمەس . يەنە كىملەرگە بۇ قىسمەتلەرنى ئاتاۋاتقانسەندۇ بىھېس پەلەك !

88

قورقۇنچاقلار !

ئۇلار قورقىدۇ ، ئۇلار پۈتۈن جىن - ئالۋاستىلارنىڭ ئانىلىرى ! ئۇلار قورقمىغان بولسا قورقۇنچاقلىق كېسىلى ئەسىرلەر يالدامىسى بولالماس ئىدى ...

89

يالتىراپ تۇرغان ئۇپا - ئەڭلىك ، پۇرقىراپ تۇرغان قاپقارا كۆيە ، تەنتەنىلىك يالغان -ياۋىداق ، ئار - نومۇسنى قايرىپ قويىدىغان بىشەم تۆھمەت ، ئەقلنى پالەچ قىلىدىغان بىخۇدلۇق شەربىتى ، ئادالەتنى تاۋۇتقا سالىدىغان بۆھتان جامائىتى ، پرومىتۇسنى سىقمالايدىغان قارا قۇش تىرنىقى ، زىۋىسنى ئۇلۇغلايدىغان گرېك ئەپسانىسى ، ئاتلاسنى مۆكچەيتىۋەتكەن ئاسمان تەۋىڭى ، چىڭگىزخاننى كۆتۈرۈپ ماڭىدىغان تەختىراۋان ... مەن بۇلارنىڭ يىللارنى ئاتلىشىغا ئىشىنىمەن . ئەمما ، ئۇلار ئەسىرلەر بوسۇغۇسىدا تەكشۈرۈلمەي قالمايدۇ . جاھان سوتخانىسىنىڭ سۇدىيىسى ۋاقىت ، ئۇنىڭ يەكۈنى تارىخ .

90

دۇنيانى ئەينەن چۈشىنىشنىڭ ، ئەينەن چۈشەندۈرۈشنىڭ لازىم . ئۇنى بېزەكلەپ ياكى

خۇنۇكلەشتۈرۈپ دوستلىرىڭىزنىمۇ ، دۈشمەنلىرىڭىزنىمۇ ئالدىمىغىن . راستلىق
نىجادىيەتنىڭ شەرتى . قۇدرەت چىنلىقتا ، لېكىن ئالداشتا ئەمەس . كىشىلەر ئۆزلىرىنى
ۋە ئۆز مۇھىتىنى ئەينەن بىلگەن جايدا نۇر ھۆكۈمرانلىقى سايىلەرگە ئورۇن
قالدۇرمايدۇ .

91

ئادەمنى لايدىن ، ھاۋانى ئادەمنىڭ چەپ بىقىنىدىكى بىر تال قوۋۇرغىسىدىن
ياسىغاندا يەھۋە يېتەرلىك تەرسا ئىدى . ئۇ ئادەم بىلەن ھاۋاغا ئەقىل دەرىخىنىڭ
مېۋىسىنى يېمەسلىككە بۇيرۇغان . ئىبلىسنىڭ تەشەببۇسى بىلەن بۇ ئالمىنى يېگەن
بىلەن ، ئادەم بىلەن ھاۋا ئەڭ دەسلەپ ئەۋرىتىنى يېپىشنى ئۆگەنگەن .

92

ھەيرانمەن : يەھۋە نېمىشقا بۇنى تەقىب قىلدى ، شەيتان بۇنى نېمىشقا تەشەببۇس
قىلدى ؟
ھەيرانمەن : ئادەم بىلەن ھاۋا تۇنجى قېتىم ئىلىم ۋە ئەخلاق تۇپەيلى گۇناھكار
بولغان ھەم جازالىق بولغىنىدا ، تۇنجى قانۇن روياپقا چىققاندا ئاسمان زېمىننىڭ
تەكتىدە ، زېمىن ئاسماننىڭ ئۈستىدىمىدى ؟! يەھۋەنىڭ دەھشەتلىك غەزىپى ۋە
ھەيۋەتلىك جازاسى ئىنسانىيەتكە ئەقىل ، ئىلىم ۋە ئەمگەك نىجادىيىتىنى ئېچىپ
بەرگىنى ئۈچۈن ئىنسانىيەت ئۇنىڭ تەرسالىقىنى كەچۈرمەسمۇ ؟
ئويلىنىمەن : يەھۋەمۇ ئۆزگىرىپ كەتتى ، ئۇ ئىلگىرىلىدى ، ئۇ مۇسا بىلەن قارۇننىڭ
ۋاقتىدا بىر قېتىم ، مۇھەممەد مۇستاپا ۋاقتىدا بىر قېتىم ئىلگىرىلىدى . ئۇ ئەمدى >>
ئىقرا) << ئۇگەن) سۆرىسىنى چۈشۈردى .
تۈرۈپلا تېڭىرقايمەن : ئەمدى ئوقۇماسلىق ، بىلمەسلىك ، شۈبھىلەنمەسلىك سىماسىنى

شەيتان ئۇستىگە ئالدىمكى ياكى ئۇ يەھۋەنىڭ نامدا سۆزلەشكە كىرىشتىمۇ ؟

پەرياد كۆتۈرىمەن : ئىلىم دەرىخىنىڭ بىلمەكلىك مېۋىسىنى تەۋسىيە قىلىپ ، زېمىندىن جەھەننەمگە ھەيدەشنىڭ تۈزىقىنى يايمىغاندۇرسەن !

93

ھا ... ھا ... ھا ... قاقاقلاپ كۈلىمەن . مېنىڭ كۈلكىلىرىمنى بوغدىغان ھېچقانداق ئېھتىيات قورقۇنچىسى يوق .

ھا ... ھا ... ھا ... ئېچىلىپ ـ يېيىلىپ كۈلىمەن . مېنىڭ كۈلكىلىرىمنى ئەۋجىتىدىغان ھېچقانداق خۇشامەت قىساسچىلىقى يوق .

مەن ئىنسانىيەت ئۈچۈن كۈلىمەن ، تارىخ ئۈچۈن كۈلىمەن . مەن تارىخ مۇزىكانتىنىڭ ئازادە كۈيچىسى .

94

ئەنە دانتې ئالگېرى !

ئۇ >> جەھەننەمنامە << ، >> ئازابنامە << ، >> جەننەتنامە<< دىن ئىبارەت ئۈچ قىسىملىق روھىيەت داستانى >> تەڭرى كومېدىيىسى<< نى يېزىپ تۈگەتتى . ئۇنىڭ يەھۋەگە نىسبەتەن سەۋەنلىكى شۇكى ، ئۇ ئۆز ئىجادىيىتىنى يوقلۇقتىن بار بولغانلاردىن ـ ئادەم بىلەن ھاۋادىن ۋە ئۇلارنىڭ ئېرەم باغدىكى ھاياتىدىن باشلىمىدى ، بەلكى بىچارىلىكتىن يوقالغانلاردىن ، ئالدى بىلەن جەھەننەم ئازابىدىكى ئەرۋاھلاردىن باشلىدى .

زادى جەننەتتىن جەھەننەمگىمۇ ياكى جەھەننەمدىن جەننەتكىمۇ .

بۇنى يەھۋەنىڭ تەۋرات ئەپسانىلىرى بىلەن دانتېنىڭ روھانى كومېدىيىسى

يېشىۋالسۇن . بىزنىڭ كۆڭۈل بۆلىدىغىنىمىز كۆزلىرى مۆلدۈرلەپ تۇرغان تىرىك

ئىنسانىيەتنىڭ رېئال ھاياتى !

95

كىيىملىرىڭ كونىرىغاندا ھەر قېتىم رەڭدار كىيىملەر كىيىسەن .

چۆچەكلىرىڭ ئاخىرلاشقاندا ھەر قېتىم يېڭى ھېكايەتلەر توقۇيسەن .

كۆزلىرىم ئاجايىپ - غارايىپ رەڭلەر ئىچىدە قاماشقاندا ، مەن گاڭگىرايمەن .

قۇلاقلىرىم ئاڭلىمىغان - بىلمىگەن سەھىپىلەر بىلەن پۈتۈپ كەتكەندە ، مەن

ھاياجانلىنىمەن .

كۆز - قۇلىقىمنىڭ ئارام ئالىدىغان ۋاقتى يوق .

مەن نېمىگىدۇر تاقەتسىزلىنىمەن . مۇشۇ ئاجايىپ - غارايىپ رەڭلەر ، مۇشۇ

ھەيرەتلىك شېرىن سەھىپىلەر ئىچىدە تۇرۇپ توڭلايمەن ، ئېچىرقايمەن .

قېنى كىممۇ بۇ كېيىنكى سەزگۈلىرىمنى تاقەتسىزلىك ئازابىدىن قۇتۇلدۇرۇپ ، ئۇنىڭمۇ

بوشلۇق پۇرسىتىنى بىكار قىلسا ...

چۆچۈيمەن : بۇ ئىنسانىيەتنىڭ چۈشەكگەن مۈشكۈل ئالگېبراسى ...

96

قەھرىمانلار كۆكرەك مۇشتلاپ چىقىشتى ، ئىنسانىيەت توپىنىڭ بېشىغا ئۆتۈۋالدى .

قەھرىمانلار خىتاب قىلىپ چىقىشتى ، بۇ مەسىلىنى ئۆزلىرى ئۈچۈنلا يوچۇن ھەل

قىلىۋالدى .

قەھرىمانلار ھېكمەت كۆرسىتىپ چىقىشتى ، ئۇلار بۇ ئالگېبرانى رەڭدار چىراغلار ۋە

داغدۇغىلىق ھېكايىلەر ئىچىگە غەرق قىلىۋەتتى .

توڭلاپ دۈگدىيىپ ، قەلىممنى لىۋىمگە سۈركەپ ، بۇ ئالگىبرانى يىشەلمەي ئەسرلەر قوينىغا چۆكمەن .

97

خەلقتىن بىر قەدەم چەتلەپ تۇرۇپ ئادالەتتىن قانداقمۇ سۆز ئاچقىلى بولسۇن .

خەلق ئادالەتنىڭ گەۋدىسى ، مىزانى ۋە تەھرىرى .

ئادالەت باشقا نەرسە ئەمەس ، ئۇ خەلقنىڭ كۆندىلىك ۋە تارىخىي مەنتىقسى ، بېجىرىم ھېساب كىتابى .

ئادالەتنىڭ تۇغى ۋە ھەققانىيەتنىڭ ختابى ئەنە شۇ مەنتەقە بىلەن ھېساب كىتابتىن تۈزۈلگەن . ئۇنىڭ دىدارى مەنۋى زەربىسى ماددىي ، مەسخىرىسى تارىخىي ...

98

زىيانەخشەپنىڭ >> تۇتنامىسى << مېنى زوقلاندۇرالمدى . ھەر كۈنى پىكىر بوستاندا ئۈزۈلمەي ناۋا قىلىدىغىنى بۇلبۇلنىڭ نالىسى .

مەھلىيا بولىمەن : ئۇ گۈلنىڭ غېمدە ئۆز كۆكسنى قان قىلغان .

ھەيرانمەن : پەلەكنىڭ تونۇيدىغىنى تۆت پەسل ۋە پلانىتلار سەيلىسى ، ئۇنىڭدا بۇلبۇل بىلەن گۈل سەزگۈلىرى يوق !

پىچىرلايمەن : بەختسىزلەرنىڭ پاجىئەلىرى بولمىسا ، بەختىيار مەلىكلەرنىڭ شېرىن ھېكايىلىرى قەيەردىن ئاپىرىدە بولاتتى ...

99

ئون مىليون قوشۇنمۇ ۋاقىت تەقەززاسى تۈپەيلى يېرىم ئەسىر ئىچىدە تۇپراققا ئايلىنىدۇ . مەڭگۈ يالتىراپ تۇرىدىغان غالىب كۈچ ــ پەقەت ھاقارەتلەنگەن ھەقىقەت

ۋە ئېپتىخارلىق يۈكسەكلىك . سەركەردىنىڭ دانىشمەنلىكى ئۇنىڭغا ھۇجۇم قىلىش ئەمەس ، ئۇنىڭدىن داجىپ چېكىنىش ...

100

زامان ـ زامانلار ئۆتتى ، تروُيا قەھرىمانلىرى ۋە سپارتاك باتۇرلىرىنىڭ شۆھرەتلىك جەسەتلىرى ئارچا گۈلخانلىقىدا كۆيۈپ كۈل بولدى .

زامان ـ زامانلار ئۆتتى ، سۇمۇرغنىڭ يېڭى بوغۇنلىرى ئوت ئىچىدىن قايتا تۆرىلىپ چىقمىدى . ئۇنىڭ ئىزگۈلۈك پەزىلىتى بىلەن جاسارەتلىك خاتىرىسى ھېكايىلەردە ساقلانماقتا .

ئەنە مىڭ يىللار ، مىليون يىللار ئۆتتى ، ئۆتكۈسى .

مەن سۇمۇرغ بىلەن ئەڭگۈشتەر تېغىغا قاراپ ئۇچتۇم .

ھۇۋقۇشلار پىتىنسگە كەلگەندە ، سۇمۇرغ قاناتلىرىنى ئۇرۇپ ھاۋا قەرىگە شۇڭغۇپ نەرە بىلەن نىدا قىلدۇ : ئۇ گۇناھسىز !